

Sakiba Zekaj
Cecilia Strömberg
Handläggare

Budget 2024 - Planeringsunderlag för Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna planeringsunderlaget för budget 2024 och översända rapporten till Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Nämnden ser en positiv utveckling av, och ett tydligt bidrag till, en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid i Borås samt till stadens vision om en hållbar stad. Fritids och folkhälsonämnden vill bibehålla denna utveckling genom att stärka samverkan med civilsamhället, främja trygga och välkomnande mötesplatser och i större utsträckning nå ut och synliggöra fritidsutbudet till invånare och besökare. De ekonomiska förutsättningarna inför 2024 är svåra och kommer att utmana befintlig verksamhet. Besparingskrav och inflation ställer högre krav på samverkan för att kunna använda resurser på bästa sätt. Ramen som tilldelas Fritids- och folkhälsonämnden uppgår till 309 350 tkr, fördelat på "Fritidsramen" 262 550 tkr och "Bidragsramen" 46 800 tkr. Ramen inkluderar ett tilldelat sparkrav på 2 550 tkr. Behovet av investeringar uppgår till 23 300 tkr. Nämnden tar stort ansvar för att få en budget i balans trots detta finns ett stort behov av ökad ramtilldelning. I beräkningarna finns en avsatt buffert som motsvarar 1 procent av den tilldelade budgetramen.

Ärendet i sin helhet

Hela staden tjänar på att invånarna har en meningsfull fritid och en god och jämlik hälsa. Att ha en rik fritid kan vara avgörande för hur man kommer in i samhället och bör ses som en investering. Det är mer kostnadseffektivt med satsningar på invånarnas fritid än att behandla psykisk ohälsa eller bryta utanförskap.

Stadens arbete med att utveckla anläggningar och tillgodose föreningars behov och önskemål har under många år varit framgångsrikt. Att klara detta parallellt med att budgeten utmanas stort är mycket svårt. När nämnden måste prioritera bland verksamheterna och minska utbudet påverkar detta invånarna i stor utsträckning som också har färre kronor kvar i plånboken när ränteläget, matpriser och energipriser höjts.

Fritids- och folkhälsonämnden har behov av förstärkt ram. Om förstärkt ram inte tilldelas innebär det en direkt påverkan för invånarna. Nämndens

främjande och förebyggande uppdrag mot alla invånare och särskilt mot barn unga utmanas. En minskning i verksamhet eller utbud skulle innebära direkta konsekvenser för invånarnas vardag. Att barns rättigheter till fritid utmanas, att möjligheter att bedriva simundervisning försämras drastiskt, stödet till föreningslivet minskar, eller att medborgarservice inte kan tillgodoses. Nämndens utgångspunkt är alltid att minimera påverkan på invånaren i så stor utsträckning som möjligt.

Nämnden ser dock en positiv utveckling och tydliga bidrag till en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid i Borås samt till stadens vision om en hållbar stad. Fritids och folkhälsonämndens vill bibehålla denna utveckling genom att stärka samverkan med civilsamhället, främja trygga och välkomnande mötesplatser och nå fler invånare och besökare. Synligheten och marknadsföringen av utbudet behöver öka för att fler ska få tillgång till fritidsaktiviteter. En av de tydligaste utmaningarna för verksamheterna inom Fritids- och folkhälsonämnden är att nå ut och synliggöra fritidsutbudet.

Budgetförutsättningar

Fritidsramen

Ramen som tilldelas Fritids- och folkhälsonämndens "Fritidsram" uppgår till 262 550 tkr. Denna ram inkluderar löneuppräknings på 3,3 procent samt uppräknings för övriga kostnader på 1,8 procent. Därutöver ett tilläggsanslag riktat till Öppen Ungdomsverksamhet på 300 tkr utifrån beräknad volymökning av antalet barn/ungdomar som faller inom ramen för verksamhetens målgrupp. Budgetramen inkluderar även en justering för ökade kostnader under 2023 på totalt 450 tkr och avser kompensation för kapitalkostnader genererade utifrån investeringsprojektet "Åtgärder utifrån trygghetsplan" (50 tkr) samt Kommunals avtal kopplat till löner (400 tkr). Därutöver tilläggsanslag med 1 850 tkr för att kompensera för Lokalförsörjningsnämndens ökning av internhyror utöver tilldelad budgetförstärkning för övriga tjänster.

Ett sparkrav har tilldelats nämnden på totalt 2 550 tkr vilket motsvarar 1 procent av 2023 års budgetram.

Den tilldelade uppräknings för övriga kostnader utifrån ovanstående nämnda förutsättningar täcker till viss del den faktiska kostnadsökningen. Inför 2024 finns stora utmaningar vad gäller ökade kostnader för lokalhyror och andra interna köp som ökar i större utsträckning än den budgetförstärkning som tilldelats. Allt fler kommungemensamma kostnader fördelas till nämnderna utan kompensation för de ökade kostnader detta innebär. Andra utmaningar är ökat personalomkostnadspålägg (PO) samt lagstiftning om dygnsvila som får direkt påverkan för den utåtriktade verksamheten.

För att hantera tilldelat sparkrav och bidra till en budget i balans har flera mindre åtgärder vidtagits inom ram, men det krävs också större åtgärder. I nuvarande budgetförslag föreslår nämnden att under 2024 inte öppna upp Alidebergsbadet i kommunal regi. Alideberg är en gammal anläggning som

kräver underhåll varje år. Den är också mycket energikrävande eftersom det inte finns någon bassängtäckning. Alidebergsbadet är öppet tre månader om året och har cirka 30 000 besök, varav 15 000 är simklubbens medlemmar. Möjligheterna att använda inomhusbassängerna i Borås Simarena kvarstår.

Trots de åtgärder som vidtas kvarstår ett behov av förstärkt ram för att få en budget i balans under de givna förutsättningarna. För ökade kostnader föranlett av politiska beslut i Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige eller lagstadgade beslut förväntas förstärkt ram motsvarande 25 160 tkr att tilldelas. Därutöver har Fritids- och folkhälsonämnden ett behov av förstärkt ram med 12 400 tkr. Om förstärkt ram inte tilldelas innebär det en direkt påverkan för invånarna.

Nämndens behov av förstärkt ram:

- Det har aviserats att kostnader för internt köpta tjänster kan öka mellan 8-14 procent under 2024, i andra fall än mer. Nämndens har i nuvarande budgetförslag tagit höjd för 6 procents ökning, trots att den tilldelade budgetuppräkningsenbart är 1,8 procent. För att kunna bibehålla den servicenivå som finns idag och minimera påverkan hos andra nämnder genom exempelvis uppsägning av avtal finns ett behov av förstärkt ram med ca 2 500 tkr.
- Badverksamhetens budget måste anpassas utifrån nuvarande förutsättningar. För att få en budget i balans med rimliga ekonomiska förutsättningar behöver intäktsbudgeten anpassas. Detta innebär ett behov av förstärkt ram med 4 000 tkr, 5 000 tkr inklusive moms 1 000 tkr. Momsen förväntas kompenseras.
- Ökade internhyror utöver uppräkningsenbart på 4 procent. Totalt 4 000 tkr.
- Fördyrade kostnader vid ombyggnation av lokal på Bryggaregatan. Totalt 1 300 tkr.
- Ambitionsökning för att förstärka/bibehålla tillgängligheten till våra mötesplatser med prioritering till Hässlehuset. En årsarbetare ca 600 tkr.

Förväntad förstärkning utifrån beslut:

- Förstärkt bemanning utifrån ny lagstiftning om 11-timmars dygnsvila. Främst till badverksamheten men också till den öppna ungdomsverksamheten. Totalt 2 000 tkr.
- Ökade interna hyror: Under 2024 påverkas nämnden av ökade hyror för flera byggprojekt med beslut i Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige. Totalt 6 700 tkr.
- Ökade externa hyreskostnad för Borås Arena, Borås Arena 2, Sjuhäradshallen och Rydahallen. För dessa objekt ökade hyreskostnaderna markant under 2023 utan förstärkt ram. Hyrorna beräknas öka än mer under 2024. Under perioden 2023-2024 ökar

hyrorna med totalt 9 700 tkr och förstärkt ram förväntas för denna ökning.

- Tydligheten kopplat till vilka investeringsprojekt som anses vara av kommunövergripande karaktär och som därmed bör kompenseras i budget behöver förtydligas. Med utgångspunkt i den investeringsplan som är beslutad för perioden 2023-2027 förväntas en förstärkt ram för ökade kapitalkostnader på totalt 1 800 tkr. Kapitalkostnaderna beräknas utifrån beviljade investeringsmedel för Borås Skidstadion, belysning Ryavallen, inventarier på Sjöbohuset och Kronängsparken.
- I nuläget finns ett avtal med Riksidrottsförbundet att stå värd för SM-veckan 2025. Detta avtal är beslutat i Kommunfullmäktige. I beslutet kopplat till SM-veckan kommunicerades ett behov av ökad drift på cirka 10 000 tkr och en investeringsbudget på cirka 2 000 tkr för evenemanget i sin helhet. För 2024 bedöms 3 000 tkr att behövas i förstärkt driftsbudget och resterande summa under 2025. Budget för investeringarna bör utgå i sin helhet.
- Under 2024 kommer personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) öka med 1,22 procent, ca 960 tkr, i till följd av högre avsättning för den kollektivavtalade pensionen. Detta kommer påverka nämnderna som får högre personalkostnader. Kompensation förväntas utgå för den påverkan som denna höjning medför.

Buffert

Inom fritidsramen finns i budgetförslaget en avsatt en buffert motsvarande 1 procent av den totala budgetramen på 2 626 tkr. Därutöver 335 tkr för särskilda lönesatsningar.

Taxor och avgifter 2024

Fritids- och folkhälsonämnden samlade dokument gällande taxor och avgifter för 2024 kommer till nämnden som ett särskilt beslutsärende under hösten 2023.

Bidragsramen

Bidragsramen 2024 höjs med 900 tkr i jämförelse med 2023. Ramen för 2023 uppgår till 46 800 tkr. Inget sparkrav tilldelat.

Civilsamhället står under förändring och de traditionella arbetssätten utmanas. Allt färre är medlemmar i en förening och bland barn och unga minskar föreningsdeltagandet. I Välfärdsbokslutet konstateras att andelen barn och unga som är medlemmar i en förening har minskat över tid och minskar även med stigande ålder. I årskurs 6 var andelen 60 procent, 56 procent i årskurs 8 och bland eleverna i första året på gymnasiet var andelen 46 procent. Föreningslivet vittnar om att det är svårt att rekrytera styrelsemedlemmar och befolkningen i stort väljer generellt korta tillfälliga engagemang. Samtidigt efterfrågar föreningslivet investeringar i anläggningar och utveckling av utbud. Detta utmanar civilsamhällets grundvalar och ställer stora krav på kommunens

förmåga att stödja ett starkt föreningsengagemang. Fritids- och folkhälsonämnden ser behov att fortsätta stärka stödet och hitta nya former för framtidens civilsamhälle.

Många föreningar med egna anläggningar lägger ned både mycket arbete och kostnader på att sköta och driva dessa. Det kan handla om fotbollsplaner, elljus-/konstsnöspår eller en paddock med belysning. För detta får föreningen en fast årlig summa. Ambitionen är att inför 2024 höja driftbidraget för att bättre matcha verkligheten.

Ett annat bidrag som bör prioriteras är verksamhetsbidraget. Detta bidrag är bland annat tänkt att ge föreningar med växande verksamhet bättre möjligheter att klara av det ökade arbete, bland annat i form av administration, som följer med.

Investeringar

Det finns ett fortsatt behov av större investeringar. Det totala behovet uppgår till 23 300 tkr och specificeras närmare i bilagd rapport, rubrik 6 – Investeringar.

Beslutsunderlag

1. Budget 2024 - Planeringsunderlag Fritids- och folkhälsonämnden
2. FOFN förstärkt ram budget 2024
3. Facklig samverkan – riskbedömning budget 2024 FOF

Samverkan

Information och dialog om budget har skett med berörda fackförbund, Vision och Kommunal, 30 maj. Genomförd riskanalys har skett 8 juni med revidering 21 augusti. Samverkan sker på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 25 augusti.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Budget 2024 - Planeringsunderlag

Fritids- och folkhälsonämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys	4
3 Nämndens uppdrag och ansvar	6
3.1 Nämndens grunduppdrag.....	6
3.2 Uppdraget som arbetsgivare	16
3.3 Mänskliga rättigheter	21
3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar	22
3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar.....	25
4 Kommunfullmäktiges fokusområden	26
4.1 Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv	26
4.2 Ett Borås med möjlighet till delaktighet och inflytande, rik kultur meningsfull fritid.....	27
4.3 Ett Borås som präglas av inkludering och integration.....	28
5 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser	29
6 Resurser	30
6.1 Fritidsramen	30
6.2 Ekonomiska förutsättningar	30
6.3 Verksamhet 2024	33
6.4 Bidragsramen	35
6.5 Ekonomiska förutsättningar	35
6.6 Verksamhet 2024	35
7 Investeringar	36
7.1 Sammanställning Investeringsvolymer	36
7.2 Investeringar, årliga anslag	37
7.3 Investeringar som löper över flera år.....	39

Bilagor

Bilaga 1: FOFN förstärkt ram budget 2024

Bilaga 2: Facklig samverkan - riskbedömning budget 2024 FOF

1 Inledning

En meningsfull fritid har positiva effekter på invånarnas hälsa och hela stadens utveckling i riktning mot visionen. Ett rikt utbud av aktiviteter, anläggningar och friluftsområden ger möjlighet till rörelse och social samvaro. Detta bidrar till en mer jämlik hälsa, stärker folkhälsan och bidrar till den sociala hållbarheten i ett samhälle. Det bidrar också till en levande stad under en större del av dygnet vilket gör att staden upplevs som en trygg och attraktiv plats att bo, leva och vistas på. Nämnden har de senaste åren framgångsrikt utvecklat fritidsutbud, anläggningar, friluftsområden och mötesplatser för invånare i alla åldrar. Medvetna satsningar har gjorts för att tillgängliggöra utbud i hela kommunen, centralt och på landsbygden. Valfärdsbokslutet har varit och är ett viktigt redskap för att identifiera områden och grupper som behöver extra stöd. Nämndens stöd till föreningslivet och modiga angreppssätt i medskapande processer med invånare bidrar till ett starkt civilsamhälle. Borås har lockat till sig flertalet stora evenemang de senaste åren vilket har positiva effekter på föreningsliv och besöksnäring. Nationellt inspireras man av Borås Stads arbete med unga och öppen ungdomsverksamhet, simskoleplan, trygghetsskapande arbete och friluftslivet. I Borås finns ett rikt fritidsutbud och målmedvetet arbete med att stärka folkhälsan.

Hela staden tjänar på att invånarna har en meningsfull fritid och en god och jämlik hälsa. Att ha en rik fritid kan vara avgörande för hur man kommer in i samhället och bör ses som en investering. Det är mer kostnadseffektivt med satsningar på invånarnas fritid än att behandla psykisk ohälsa eller bryta utanförskap. Nämnden utmanas av det ekonomiska utgångsläget. Att nämndens uppdrag är att upprätthålla samma nivå som tidigare trots att det ekonomiska läget ser dystert ut. Det är en mycket stor utmaning. Stadens arbete med att utveckla anläggningar och tillgodose föreningars behov och önskemål har under många år varit framgångsrikt. Att klara detta parallellt med att budgeten utmanas stort är mycket svårt. När nämnden måste prioritera bland verksamheterna och minska utbudet påverkar detta invånarna i stor utsträckning som också har färre kronor kvar i plånboken när ränteläget, matpriser och energipriser höjts. Fritids- och folkhälsonämnden har ett behov av förstärkt ram med 12 400 tkr, varav 600 tkr är en ambitionsökning för att förstärka/bibehålla tillgängligheten till våra mötesplatser med prioritering till Hässlehuset. Om förstärkt ram inte tilldelas innebär det en direkt påverkan för invånarna. Nämndens främjande och förebyggande uppdrag mot alla invånare och särskilt mot barn unga utmanas. En minskning i verksamhet eller utbud skulle innebära direkta konsekvenser för invånarnas vardag. Att barns rättigheter till fritid utmanas, att möjligheter att bedriva simundervisning försämras drastiskt, stödet till föreningslivet minskar, eller att medborgarservice inte kan tillgodoses. Nämndens utgångspunkt är alltid att minimera påverkan på invånaren i så stor utsträckning som möjligt.

De grupper som lever under utsatta socioekonomiska förhållanden löper högre hälsorisker än andra. Denna kunskap förstärker vikten av ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa i samhället. Arbetet med social hållbarhet är ett gemensamt ansvar och stadens gemensamma ansats genom Socialt Hållbart Borås är ett prioriterat arbete för Fritids- och folkhälsonämnden. En bred samverkan är därmed en grundläggande förutsättning för att staden tillsammans ska kunna kraftsamla för att nå resultat i arbetet för ett socialt hållbart Borås.

Socioekonomiskt svaga grupper röstar i mindre utsträckning och har mindre politiskt inflytande än grupper som också i andra sammanhang är starka. Skillnaden i engagemang mellan olika grupper av unga är oroväckande och kan minska tilliten till demokratin. Fritids- och folkhälsonämnden ser utifrån sitt uppdrag behovet att utveckla demokratiuppdraget tillsammans med andra aktörer. Genom att utveckla former för inkludering ökar invånarnas tillit och möjlighet till delaktighet och inflytande i utveckling av staden. Unga blir en extra viktig grupp i detta uppdrag.

Civilsamhället står under förändring och de traditionella arbetsätten utmanas. Allt färre är medlemmar i en förening och bland barn och unga minskar föreningsdeltagandet. I Valfärdsbokslutet konstateras att andelen barn och unga som är medlemmar i en förening har minskat över tid och minskar även med stigande ålder. I årskurs 6 var andelen 60 procent, 56 procent i årskurs 8 och bland eleverna i första året på gymnasiet var andelen 46 procent. Föreningslivet vittnar om att det är svårt att rekrytera

styrelsemedlemmar och befolkningen i stort väljer generellt korta tillfälliga engagemang. Detta utmanar civilsamhällets grundvalar och ställer stora krav på kommunens förmåga att stödja ett starkt föreningsengagemang. Fritids- och folkhälsonämnden ser behov att fortsätta stärka stödet till civilsamhället i alla dess former.

Trygghetsfrågan är satt högt på agendan såväl lokalt som nationellt. Arbetet kräver gemensamma och uthålliga satsningar från hela samhället. Den nya lagen om kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet ger en sporre. Ett lagstöd ger förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt arbete och tydlighet i kommunens ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Detta ställer dock också krav på att resurserna för detta arbete tilldelas till nämnden.

Nämnden ser en positiv utveckling och tydliga bidrag till en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid i Borås samt till stadens vision om en hållbar stad. Fritids- och folkhälsonämnden vill bibehålla denna utveckling genom att stärka samverkan med civilsamhället, främja trygga och välkomnande mötesplatser och nå fler invånare och besökare. Synligheten och marknadsföringen av utbudet behöver öka för att fler ska få tillgång till fritidsaktiviteter. En av de tydligaste utmaningarna är att nå ut och synliggöra fritidsutbudet.

2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys

Världen och nutiden präglas av globalisering och samhällsutveckling med snabb förändringstakt. Det offentliga står inför nya och komplexa utmaningar. Frågan om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet kräver global riktning och lokal handlingskraft. Samhället utmanas av ett stort omställningsbehov kopplat till klimatet. Ingen går förbi behovet av att i stort och smått bidra till minskat klimatutsläpp. I tider när det ekonomiska utrymmet minskar för såväl individer och familjer som i de offentliga verksamheterna utmanas välfärdssystemen och demokratin. Demokratin utmanas genom en ökad polarisering mellan olika grupper i befolkningen samt mellan stad och landsbygd. Det demokratiska utrymmet blir på så vis ojämnt fördelat. Med snabba förändringar i världsläget påverkas också det ekonomiska läget vilket har avsevärda effekter på nämndens ekonomi.

Den ekonomiska situationen med besparingskrav och inflation ställer högre krav på samverkan för att kunna använda resurser på bästa sätt. Ökade kostnader kopplat till både drift och investeringar utmanar och kräver nya förhållningssätt kring verksamhet och vad som kan prioriteras. Den pågående elkrisen påverkar också ekonomin och idén om hur verksamhet kan bedrivas. Nämnden ser stora utmaningar i att bibehålla nivån på verksamhet utifrån tilldelade resurser. Nämnden ser att begränsningar i verksamhet och utbud har en negativ effekt på invånares livskvalitet och kan leda till fler i psykisk ohälsa eller utanförskap. En annan tänkbar konsekvens är ökat behov av behandlande insatser och därmed ökade kostnader för andra nämnder. I ett läge där alla nämnder och hela samhället står inför ekonomiska utmaningar och behov att prioritera efterlyser nämnden gemensamma dialoger och prioritering för invånarnas och stadens bästa.

Den demografiska trenden medför en allt äldre befolkning. För Fritids- och folkhälsonämnden innebär det kompetensförsörjningsutmaningar likväl som en förändrad målgrupp och fler äldre besökare som behöver stöd och tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter. Förvaltningen märker en ökad efterfrågan inom framförallt badverksamhet och mötesplatser där samverkan kring aktiviteter med bland annat Vård- och äldreförvaltningen finns. För att kunna möta behoven framöver krävs kunskap om äldres livsvillkor och hälsa varför ett strategiskt arbete med att följa upp och presentera kunskap om äldres hälsa har initierats. Åldersgruppen 65 år och äldre utgör 25 procent av Borås befolkning och det är därför av yttersta vikt att gruppen följs på samma sätt som den övriga befolkningen.

Fritids- och folkhälsonämnden ser samverkan som en möjlighet och förutsättning för en god samhällsutveckling med bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap. Det handlar också om att använda resurser på bästa sätt. Nutiden präglas av komplexa samhällsutmaningar där ansvaret är otydligt, perspektiven är många, och arbetssätten är obeprövade. Medvetenheten kring detta har ökat och offentliga aktörer söker aktivt stöd i civilsamhället för att lösa framtidens utmaningar. Genom en hållbar struktur för samverkan mellan civilsamhället och den offentliga sektorn

kan reella behov snabbare identifieras och resurser tas tillvara. I vardagen kan det detta utmana genom olikheter i tankesätt och att samhällets strukturer inte är till fullo anpassade till lösningar i samverkan.

Skillnaderna vad gäller till exempel arbetslöshet, skolresultat, hälsa, valdeltagande och upplevd trygghet finns såväl inom som mellan kommuner och regioner. Den ökande ojämlikheten utifrån dessa faktorer och koncentrationen av social utsatthet till vissa bostadsområden leder till utanförskap som påverkar samhället i stort. Fritids- och folkhälsonämnden ser detta utifrån Valfärdsboks slutet som mäter förändringar i hälsa mellan kön, geografiska områden och i olika grupper. Rapporten är ett kunskapsunderlag i arbetet med att öka den sociala hållbarheten i Borås. Valfärdsboks slutet visar att Borås är en bra stad att bo, leva och växa upp i för de flesta. En av utmaningarna som staden står inför är de hälsoskillnader som finns mellan olika grupper av boråsare och att dessa skillnader ökar. I Valfärdsboks slutet lyfts 15 områden fram där hälsan och förutsättningarna till att nyttja fritidsutbudet är sämre än i övriga delar av staden. Samtidigt lyfts också ett antal prioriterade grupper fram där förutsättningarna är sämre. Den ekonomiska situationen framåt med stigande priser och inflation påverkar också befolkningen. De negativa konsekvenserna kommer att drabba olika grupper olika hårt. De grupper som lever under utsatta socioekonomiska förhållanden löper högre hälsorisker än andra. Denna kunskap förstärker vikten av ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa i samhället. Arbetet med social hållbarhet är ett gemensamt ansvar och stadens gemensamma ansats genom Socialt Hållbart Borås är ett prioriterat arbete för Fritids- och folkhälsonämnden. En bred samverkan är därmed en grundläggande förutsättning för att staden tillsammans ska kunna kraftsamla för att nå resultat i arbetet för ett socialt hållbart Borås.

Civilsamhället står under förändring och de traditionella arbetsätten utmanas. Allt färre är medlemmar i en förening och bland barn och unga minskar föreningsdeltagandet. I Valfärdsboks slutet konstateras att andelen barn och unga som är medlemmar i en förening har minskat över tid och minskar även med stigande ålder. I årskurs 6 var andelen 60 procent, 56 procent i årskurs 8 och bland eleverna i första året på gymnasiet var andelen 46 procent. Föreningslivet vittnar om att det är svårt att rekrytera styrelsemedlemmar och befolkningen i stort väljer generellt korta tillfälliga engagemang. Samtidigt efterfrågar föreningslivet investeringar i anläggningar och utveckling av utbud. Detta utmanar civilsamhällets grundvalar och ställer stora krav på kommunens förmåga att stödja ett starkt föreningsengagemang. Fritids- och folkhälsonämnden ser behov att fortsätta stärka stödet och hitta nya former för framtidens civilsamhälle.

Den nya regeringen har annonserat en ny satsning för att stärka möjligheterna till en meningsfull fritid. Satsningen vid namnet Fritidskortet ska tilldela lika mycket pengar som statens aktivitetsstöd, 750 miljoner kronor. Idén kring Fritidskortet är att en summa pengar ska tilldelas varje individ i åldern 6-20 år som personen själv kan disponera på den fritidsaktivitet som önskas. Enligt regeringens förslag ska alla få minst 300 kronor och de barn som lever i hushåll med bostadsbidrag ska få upp till 2000 kronor. Många myndigheter arbetar med att göra fritidskortet möjligt och mycket är fortsatt oklart. Det kommer att påverka kommunerna och föreningslivet och förvaltningen behöver förbereda civilsamhället på denna satsning. Hur görs det möjligt för fler att vara med i en förening? Hur ledarrekryteras det? Hur ryms fler deltagare i befintliga anläggningar? Hur klarar föreningarna att ta emot en förväntad digital produkt?

Socioekonomiskt svaga grupper röstar i mindre utsträckning och har mindre politiskt inflytande än grupper som också i andra sammanhang är starka. Skillnaden i engagemang mellan olika grupper är oroväckande och kan minska tilliten till demokratin. Fritids- och folkhälsonämnden ser utifrån sitt uppdrag behovet att utveckla demokratiuppdraget tillsammans med andra aktörer. Genom att utveckla former för inkludering ökar invånarnas tillit och möjlighet till delaktighet och inflytande i utveckling av staden. I de nationella folkhälsopolitiska målen ingår att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället. De ungdomspolitiska målen säger att alla unga ska ha verklig tillgång till inflytande och makt att forma sina liv. Att vara en del i ett socialt sammanhang och ingå i ett socialt nätverk är hälsofrämjande. Detta gör unga till en särskild viktig grupp i demokratiuppdraget. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor bedömer att det finns ett stort och stabilt intresse för politik och samhällsfrågor hos unga. Alla unga är dock inte lika engagerade och de finns skillnader mellan olika grupper vilket visar på en oroväckande utveckling.

Alla barn och unga har rätt till trygga och goda uppväxtvillkor, meningsfulla fritidsaktiviteter, delaktighet och inflytande i samhället. Detta slås fast i barnkonventionen som blev lag 2020. Efter barnrättslagens inträde ser Fritids- och folkhälsonämnden ett ökat fokus kring uppföljning av lagen och lagens förankring i beslut. Nämnden ser att ungdomspolitiken och barnrättsfrågorna behöver ses i helhet för att skapa bästa förutsättningar för barn. Efterlevnad av barnkonventionen är en förutsättning för att uppfylla de nationella ungdomspolitiska målen. En meningsfull fritid och delaktighet i samhället är barnrättsfrågor som nämnden vill prioritera för att bidra till goda uppväxtvillkor för barn och unga. För att leva upp till de ungdomspolitiska målen och främja ungas hälsa behöver alla barn och unga oavsett kön, födelseland, var de bor eller om de har någon funktionsnedsättning få likvärdiga förutsättningar till fritidsaktiviteter. Att vara medlem i en förening, delta i ett ungdomsutbyte eller vara besökare i en öppen ungdomsverksamhet erbjuder stimulerande och utvecklande aktiviteter och kan ge ökad känsla av delaktighet. Nämnden vill nå fler barn och unga med meningsfulla fritidsaktiviteter.

Trygghetsfrågan är viktig och komplex. Den nya lagen gällande kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete innebär en ambitionshöjning och bedöms skapa bättre förutsättningar för arbetet på lång sikt. Den upplevda tryggheten i förhållande till den faktiska säkerheten skiljer sig ofta åt. Utbildning, arbete och människors ekonomiska situation påverkar upplevelsen av trygghet i hög grad. Utifrån lägesbilden och komplexiteten i samhället är bedömningen att behovet av närvaro och synlighet i bostadsområden och mot invånarna kommer öka i framtiden. Det är en utmaning att möta behovet av information och service i bostadsområden och kräver fortsatta insatser kopplat till mötesplatserna och områdesutvecklingen. Samarbetet gällande mötesplatserna med bland annat Kulturnämnden, Vård- och äldre- och förskolenämnden, Arbetslivsnämnden och Bostäder i Borås är en framgångsfaktor för att möta invånarnas behov och förväntningar. Genom samverkan med offentliga aktörer såväl som civilsamhället verkar mötesplatserna som en knutpunkt för trygghetsskapande arbete, medborgarservice och områdesutveckling.

En av de tydligaste utmaningarna för verksamheterna inom Fritids- och folkhälsonämnden är att nå ut och synliggöra det breda utbud och verksamhet som erbjuds till invånare. Att nå ut med budskap i dagens medielandskap är en stor utmaning då invånarna möter en stor mängd olika budskap varje dag, i ett splittrat medielandskap. Dagens mediekonsumtion är omfattande, men skiljer sig åt beroende på socioekonomiska faktorer som till exempel ålder, utbildning och inkomst. Nämnden erbjuder genom verksamheterna ett rikt och brett utbud av fritids- och badanläggningar, friluftsområden, spår, leder och badplatser, mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet till invånare i alla åldrar. Synligheten och marknadsföringen av utbudet behöver öka för att fler invånare och besökare ska få tillgång till fritidsaktiviteter.

3 Nämndens uppdrag och ansvar

3.1 Nämndens grunduppdrag

Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utifrån reglementet är:

- att ansvara för det kommunövergripande folkhälsouppdraget som utgår från de nationella övergripande folkhälsomålen
- att ansvara för samarbetsuppdraget kring mötesplatser, demokrati och lokalt inflytande samt arbetet med Överenskommelsen
- att främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av mötesplatser och öppen ungdomsverksamheter samt anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet
- att ansvara för stöd till föreningslivet genom bidragsgivning
- nämnden har också ansvar att genom sitt uppdrag bidra till Socialt hållbart Borås där prioriteringen är jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa för invånare.

Utöver reglementet tar nämnden även utgångspunkt i nationella mål för folkhälsopolitiken, ungdomspolitikerna och civilsamhällespolitiken, barnkonventionen. Nämndens arbete styrs av Borås Stads vision och andra politiskt beslutade styrdokument. Målsättningarna inom Socialt hållbart Borås och utmaningarna som lyfts fram i Valfärdsbokslutet är vägledande för prioriteringar och satsningar inom nämndens verksamhetsområden.

Nämndens mål utifrån nationella inriktningar och reglementet är att bidra till en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Det övergripande målet genomsyrar all verksamhet och kommuniceras till alla medarbetare. Utifrån grunduppdraget arbetar förvaltningen med ett invånarfokus och strävar efter att erbjuda ett brett och varierat utbud för att nå invånare i alla åldrar. För att åstadkomma detta bedrivs arbetet i nära samverkan med civilsamhället. Förvaltningen är organiserad i olika verksamheter som alla bidrar till nämndens övergripande mål. Verksamheterna finns runt om i staden och riktar sig till invånare i alla åldrar.

Förenings- och anläggningsverksamheten består av två delar. Föreningsstödsenheten har huvuduppdraget att stötta bidragsberättigade föreningar med rådgivning, samt handläggning och uppföljning av ekonomiska bidrag. Arbetet styrs av reglemente benämnt; ”Bidragsformer för Fritids- och folkhälsonämnden”. Föreningsenheten finns till för cirka 300 bidragsberättigade föreningar inom målgrupperna; barn- och ungdomsverksamhet, 6-20-åringar, pensionärsverksamhet, funktionshinderverksamhet från sex års ålder och etnisk verksamhet från sex års ålder. Föreningsbidrag kan i huvudsak ges inom; grundbidrag, aktivitets- och verksamhetsstöd till ungdomsverksamhet, stöd till föreningslokaler och utveckling av dessa, stöd till särskilda sociala insatser, stöd till ungdomars organisering, särskilt riktade stöd, stöd till nystart av förening, stöd till certifiering av säker och trygg förening, arrangörsbidrag. Anläggningsenheten har huvuduppdraget att stötta föreningslivet, skolor och allmänheten med välfungerande och tillgängliga idrotts- och friluftsanläggningar. Verksamheten omfattar platser för både bredd- och elitidrott, med cirka 35 stora fotbollsplaner, 30 idrottshallar, 25 naturbadplatser, stora friluftsområden, små och stora aktivitetsplatser, utegym, flera mil av olika spår och leder, ett flertal specialidrottsanläggningar som ishallar, friidrottshall, fotbollshall, parasportshall, gymnastikhall, racketcenter, kampsportsanläggningar, m fl. Genom dessa erbjuds närhet till platser för rekreation och spontanidrott för invånare i alla åldrar. Platserna är avgiftsfria och omfattar naturbadplatser, motionsspår och leder, aktivitetsplatser som mindre konstgräsplaner, löparbanor, basketplaner, boulebanor, utegym, och så vidare.

Badverksamheten bidrar genom sju anläggningar till förutsättningar för vattenvana, träning, rekreation, rehabilitering och simkunnighet. På så vis stärks folkhälsan och invånarnas möjlighet till en god hälsa och en meningsfull fritid. Europeiska standarder gällande bad är vägledande för kvalitetssäkring av anläggningarna. Ambitionen är att verksamheten bedrivs så att alla gäster upplever trygghet, kvalitet, omsorg och personlig service. Badverksamheten ansvarar för drift, underhåll och verksamhet i fyra publika bad; Stadsparksbadet, Borås Simarena, Sandaredsbadet och Dalsjöbadet. Här erbjuds allt från utbildning i simkunnighet och badsäkerhet i och vid vatten, till bad, träning och avkoppling samt social samvaro. På Viskaforsbadet bedriver skolan egen simundervisning. Asklandabadet är anpassat och hyrs i huvudsak ut till personer med olika funktionsvariationer. Badverksamheten bedriver ingen egen verksamhet varken i Asklandabadet eller Viskaforsbadet. Vid Borås Simarena finns även Alidebergsbadet, ett utomhusbad som drivs tillsammans med Simklubben Elfsborg. Fastigheterna förvaltas av Lokalförvaltningsförvaltningen. Den tekniska driften samt skötsel av vatten- och ventilation på anläggningarna sköts av egna drifttekniker.

Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet ansvarar för Norrbyhuset, Hässlehuset, Hultahuset, Mötesplats Sjöbo, Mötesplats Kristineberg och Träffpunkt Simonsland. I verksamhetsområdet ingår även tio kommunalt drivna öppna ungdomsverksamheter. Dessa är lokaliserade på Hässleholmen, Hulta, Norrby, Sjöbo, Kristineberg, Dalsjöfors, Fristad, Viskafors, Sandared och Brämhult. Dessutom lämnar nämnden bidrag i olika omfattning till öppen ungdomsverksamhet som drivs av Mariedals IK, Kulturföreningen Tåget, Svenska Kyrkan/Gustav Adolfs församling och Byttorps IF. En samverkan finns också med Borås Fältrittklubb och Parasportcenter i Sjuhäradsbhallen. Inom verksamhetens uppdrag ingår också Borås kollo, Badresor och internationellt arbete. Mötesplatser och Öppen ungdomsverksamhet inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen är tillgänglig för alla invånare i Borås.

Verksamheten är en del i den helhet som verkar för en positiv utveckling för ett socialt hållbart Borås. Med folkhälsa som grund genomsyras verksamheten av hållbarhet, delaktighet, trygghet och jämställdhet. Verksamhetens uppdrag utgår från ett främjande förhållningssätt och med en positiv människosyn som fokuserar på individers och gruppers vilja, rättigheter och resurser. Verksamheten arbetar också för att skapa förutsättningar för en jämlik hälsa och en meningsfull fritid för en bred målgrupp, från unga till seniorer, och med extra fokus på personer med funktionsnedsättningar. Förutom de styrande dokumenten som alla nämndens verksamheter har att förhålla sig till grundas arbetet på "Program för öppen ungdomsverksamhet" och "Uppdragsbeskrivning för mötesplatserna". I praktiken innebär det att erbjuda medborgarservice, en trygg och social mötesplats där invånare kan uppleva, lära och bryta ensamhet, erbjuda aktiviteter i samverkan med civilsamhället som till exempel studiecirklar, läsläsning med mera.

Kvalitets- och utvecklingsverksamheten ansvarar för förvaltningens stödfunktioner samt processtöd för uppdrag och mål inom förvaltningen. Inom verksamheten ligger också ansvaret för det övergripande folkhälsoarbetet och samarbetsuppdraget för mötesplatser, demokrati och lokalt inflytande, Överenskommelsen med civilsamhället i Borås, Valfärdsbokslut, lokalt folkhälsoarbete, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete och det ANDTS-förebyggande arbetet. Folkhälsoarbetet bygger på nämndens ansvar för att kartlägga, följa upp och informera om invånarnas hälsa. Vidare ansvarar nämnden för den övergripande utvecklingen av folkhälsoarbetet. Arbetet utgår från kunskapen genom Valfärdsbokslutet, om skillnader i livsvillkor mellan olika grupper och geografiska områden. Inom ramen för Valfärdsbokslutet redovisas statistik från diverse olika undersökningar, till exempel CAN, trygghetsmätningen, hälsoenkäten för barn och unga, LUPP och hälsoenkät för äldres hälsa. Arbetet bygger också på styrdokument på olika nivåer, såväl nationella, regionala och lokala. Samarbetet med Hälso- och sjukvårdsnämnden Södra medför flertalet regionala styrdokument att förhålla arbetet till. Lokala styrdokument av betydelse och som nämnden tagit fram är Program för föräldraskapsstöd, Program för ANDTS-förebyggande arbete, Handlingsplan för suicidpreventivt arbete, Samverkansöverenskommelsen mellan Borås Stads och lokalpolisområde Borås och Handbok för trygghet i offentlig miljö.

3.1.1 Så här genomför nämnden sitt grunduppdrag under kommande år

Verksamheten 2024

Alla verksamheter inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen ska bidra till en mer jämlik hälsa och meningsfull fritid. Med grunduppdraget som plattform arbetar verksamheten vidare med de mål och uppdrag som Kommunfullmäktige och nämnden har fastställt. Genom sin närhet till befolkningens vardagsliv och civilsamhället ser sig Fritids- och folkhälsonämnden som en viktig aktör för att bidra till en mer jämlik hälsa och meningsfulla fritidsaktiviteter för alla invånare. Statistik och kunskap om invånarnas hälsa och livsvillkor används som kunskapsunderlag för prioriteringar och planering av verksamheten.

Med utgångspunkt i omvärldsanalys, ekonomiska och organisatoriska förutsättningar, kunskap om invånarnas hälsa och livsvillkor har nämnden landat i ett antal prioriteringar som är vägledande för kommande år:

- nå ut mer med verksamheter och utbud för alla invånare genom ökad synlighet
- verka för ökad trygghet och inkludering i all verksamhet
- stärka samverkan med civilsamhället
- verka för ökad tillit och delaktighet inom organisationen

3.1.1.1 Uppdrag från nämnd 2024

3.1.2 Fritidsramen

3.1.2.1 Kvalitet och utveckling

Att nå ut med budskap i dagens medielandskap är utmaning då invånarna möter en stor mängd olika budskap varje dag, i ett splittrat medielandskap. Dagens mediekonsumtion är omfattande, men skiljer sig åt beroende på socioekonomiska faktorer som till exempel ålder, utbildning och inkomst. Därför krävs det ett tydligt syfte med kommunikationsinsatserna inklusive god planering, kännedom om målgrupper samt genomtänkta kanalval. Fungerande rutiner och strukturer för kommunikationsarbetet inom nämndens verksamhet är avgörande för att lyckas med kommunikationen.

Fritids- och folkhälsoförvaltningens övergripande mål för den externa kommunikationen är att öka synligheten för förvaltningens verksamheter. Boras.se är stadens viktigaste externa kanal för att tillhandahålla information till medborgarna. Förvaltningen arbetar med att utveckla webborganisationen genom att utbilda webbskribenter i syfte att höja kvalitén på webbsidorna och utveckla bildbanken för att synliggöra förvaltningens breda verksamhetsområde. År 2024 ska förvaltningens arbete med sociala medier utvecklas genom att ta fram en ny rutin, utbilda medarbetare samt utveckla arbetet med sponsring för vissa av förvaltningens konton.

Prioriterade verksamheter är de som har stora och breda målgrupper, vilket innebär att den externa kommunikationen för badverksamheten och friluftslivet (spår, leder och badplatser) kommer prioriteras under 2024.

Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för samarbetsuppdraget avseende lokalt inflytande, demokrati och mötesplatser. Inom ramen för nämndens uppdrag i allmänhet och folkhälsouppdraget i synnerhet pågår en nära samverkan med Individ- och familjeomsorgsförvaltningen avseende samarbetsuppdraget barn och unga i riskzon samt Samhällsbyggnadsnämnden avseende den samhällsbyggande processen.

Fritids- och folkhälsoförvaltningens medverkan i de samhällsbyggande processerna har blivit tydligare och mer frekvent i samband med att staden utvecklar arbetssätt och samsyn genom Strukturskissarbetet, Stora projekt och Borås bygger. Fritids- och folkhälsoförvaltningen behöver delta som en mer aktiv part i den samhällsbyggande processens tidiga skede, dels för att bidra med kunskapsunderlag utifrån folkhälsoperspektivet men också som ansvariga för anläggningar, spår och leder samt nämndens kontaktytor med civilsamhället i olika former. Detta har tidigare lyfts i nämndernas gemensamma budgetäskande men ingen resurs har tilldelats nämnden vilket innebär att medverkan även fortsättningsvis kommer behöva vara begränsad.

Inför att vi står inför nya och komplexa utmaningar, såsom den ekonomiska situationen med besparingskrav och inflation är civilsamhället dvs. de idéburna organisationerna extra viktiga aktörer i samhället utifrån att de samlar människor och bidrar med positiva krafter och idéer. Genom en hållbar struktur för samverkan mellan den idéburna och den offentliga sektorn kan behov snabbare identifieras och resurser tillvaratas.

Samrådet för Överenskommelsen styr det övergripande arbetet. I kommunen är det Fritids- och folkhälsonämnden som har uppdraget att samordna arbetet i staden tillsammans med de idéburna aktörerna i samrådet. För att möjliggöra deltagande på lika villkor finansierar Fritids- och folkhälsonämnden en processledare för de idéburna organisationerna motsvarande en halvtidstjänst som arbetar ihop med den kommunala processledaren. Att stödja samverkansprocesser i föreningslivet är därmed en viktig del. De idéburnas processledare verkar för att förkorta kontaktvägen mellan de idéburna och det offentliga, samt att sätta de idéburnas intressen på dagordningen. För att samverkan ska vara möjlig behöver också idéburna komma in tidigt i beslutsprocesser. I arbetet med Överenskommelsen vill vi bland annat öka förståelsen för den kommunala budgetprocessen och se över möjligheter för de idéburna att mer aktivt kunna ge synpunkter och påverka. Att ha förståelse för varandra och att bevara goda relationer är en förutsättning för samverkan varvid arbetet med att skapa

gemensamma dialoger och lära om varandra är viktigt för att bevara och utveckla samverkan. Vidare arrangerar samrådet två årliga stormöten följt av varsitt frö-möte där fokus är att idéburna och offentliga aktörer får mötas kring gemensamma intressen och utmaningar.

Folkhälsa

Välfärdsbokslutet synliggör den ojämlika hälsan i staden och sammanfattas i tre utmaningar; Inkludering och ökat deltagande för alla, Fokus på geografiska områden med särskilda utmaningar och Grupper att särskilt fokusera på. I juni 2023 godkände Fritids- och folkhälsonämnden det nya Välfärdsbokslutet och för första gången lyfts kunskap avseende äldres hälsa in i bokslutet. Underlaget om äldres hälsa kompletterar hälsoenkäten för barn och unga och bokslutet omfattar nu alla åldrar. Kunskapen från Välfärdsbokslutet visualiseras i en statistikdatabas som avser att tillgängliggöra en mer fördjupad kunskap för tjänstepersoner i staden. Att sprida kunskapen om Välfärdsbokslutet till berörda nämnder, organisationer och civilsamhället är under 2024 ett prioriterat arbete enligt Kommunfullmäktiges beslut att Välfärdsbokslutet ska beaktas inför samtliga nämnders- och bolags budgetarbeten. Välfärdsbokslutet följer upp arbetet i Socialt hållbart Borås och är en del av hur nämnden medverkar och bidrar inom ramen för Socialt hållbart Borås. För att öka tillgängligheten av all kunskap i Välfärdsbokslutet har en statistikdatabas utvecklats vilken avser att möjliggöra kunskapsinhämtning för alla berörda tjänstepersoner i samband med prioriteringar och/eller uppföljning av insatser. Under 2024 blir det en utmaning att lansera databasen och bygga ett digitalt verktyg som är tillräckligt lätt att använda så kunskapen kommer till nytta.

Stadens sammanhållna och långsiktiga arbete för ett Socialt hållbart Borås är en viktig del av folkhälsoarbetet. Fritids- och folkhälsoförvaltningen medverkar främst i målområdena God start i livet och goda uppväxtvillkor samt Boende och närmiljö. Genom samverkan med andra förvaltningar, organisationer och civilsamhället genomförs flertalet aktiviteter inom målområdena såsom Fritidsbanken, språkutveckling, arena skola, integrerat team och områdesutveckling.

Folkhälsoarbetet fokuserar på lokal områdesutveckling på de socioekonomiskt utsatta områdena, brottsförebyggande och ANDTS-förebyggande arbete, hälsosamt åldrande, skadeförebyggande och suicidpreventivt arbete, främja psykisk hälsa, föräldraskapsstöd och Borås rent och snyggt. Arbetet förutsätter nära samverkan med såväl andra förvaltningar, externa organisationer och civilsamhället.

Det lokala folkhälsoarbetet på områdesnivå och stadens långsiktiga satsning Socialt hållbart Borås förstärker varandra. Sedan tidigare har områdesutvecklingen på Norrby inkluderats i målområdet Boende och närmiljö och under 2024 kommer även aktiviteter på Hässleholmen och Sjöbo ingå i handlingsplanen för Socialt hållbart Borås. På områdena med särskilda socioekonomiska utmaningar är bristen på tillit påtaglig och tilltron till de offentliga verksamheterna minskar. För att öka inkludering och deltagande genomförs det lokala arbetet så långt ut i verksamheterna som möjligt, ambitionen är att arbeta med- och inte för invånarna. De medskapande processerna är tidskrävande men viktiga. En utmaning är att möjliggöra medskapande arbete vilket förutsätter ett brett engagemang, en transparent dialog och uthållighet. Att utveckla olika former för boendemöten och dialoger i samverkan med berörda aktörer är ett prioriterat arbete.

Som en förlängning av Välfärdsbokslutet finns lokalt kunskapsunderlag för Norrby, Sjöbo, Hässleholmen och Hulta som ska ligga till grund för olika insatser i områdena. Arbetet på de socioekonomiskt utsatta områdena behöver omfatta insatser av både social karaktär och att förbättra den offentliga, fysiska miljön i området. Kronängsparken, Bodavallen och Viskans park är exempel på områden där utveckling pågår och som är viktiga för områdena i stort.

Inom folkhälsoarbetet behöver det kunskapsbaserade arbetet fortsätta utvecklas. Tidiga och kunskapsbaserade insatser ska genomsyra arbetet. EST-arbetet (effektiv samordning för trygghet), satsningen på ANDTS- coacher (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel), MHFA-utbildningar (mental health first aid), föräldrastödsskapsstödjande insatser, medskapande processer och suicidpreventiva aktiviteter är exempel på kunskapsbaserade insatser vilka även säkerställer arbetet med mänskliga rättigheter.

Undersökningar visar på sämre upplevd psykisk hälsa, främst hos barn och unga men även hos de, enligt välfärdsboks slutets, prioriterade grupperna vilket är en viktig kunskap och utgångspunkt i stadens folkhälsoarbete. Tidiga och samordnade insatser gentemot barn och föräldrar, utbildning av personal och föreningslivet genomförs kontinuerligt. Program för föräldraskapsstöd och Handlingsplan för suicidpreventivt arbete anger riktningen för det förebyggande och främjande arbetet i samverkan med berörda aktörer. Samordningen utgår från Fritids- och folkhälsonämnden. Nationellt vill man förstärka föräldraskapsstödet inom det brottsförebyggande arbetet och Länsstyrelsen har fått ett särskilt uppdrag inom det arbetet.

Barn mellan 7-10 år är en målgrupp som Fritids- och folkhälsonämnden tillsammans med andra nämnder identifierat som en grupp som tenderar hamna i en gråzon. Det finns inget tydligt uppdrag avseende verksamhet för denna målgrupps fritidssysselsättning och civilsamhället når inte alla barn som behöver det. Flera i målgruppen går inte på fritidshem och det finns heller ingen given verksamhet där de kan verka och utvecklas, samtidigt som det är en viktig ålder för att tillvarata barnens skapande, kreativitet och bidra till en meningsfull fritid.

Den ojämlika hälsan yttrar sig bland annat i att grupper med sämre livsvillkor har svårare att ta till sig, bearbeta och förstå olika typer av hälsobudskap. Detta riskerar att bidra till ännu större hälsoskillnader och ställer andra krav på kommunikationen. Utmaningen är att nå dem vi inte når.

I juli 2023 trädde lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Den ställer nya krav på kommunen att arbeta mer medvetet och strategiskt i de brottsförebyggande frågorna. Det kommer innebära förändringar i Brottsförebyggande rådets strategiska funktion samt ett nytt och mer kunskapsbaserat arbetssätt som är gemensamt över hela kommunen. Kommunen kommer att kompenseras ekonomiskt med 21 kronor per person och år. Om dessa pengar öronmärks för det brottsförebyggande arbetet ökar möjligheterna för en framgångsrik implementering av lagen.

Ett behov som ses nationellt är att ytterligare involvera näringslivet i det brottsförebyggande arbetet. Dels utifrån deras utbredda utsatthet för brott, dels utifrån deras egna möjligheter att påverka tryggheten till det bättre. Då Borås TME numera har en tjänst som ska jobba med trygghet kopplat till ett attraktivt stadsliv är det nu en bra tid att utöka detta arbete.

Trygghetsfrågan är viktig och komplex. Den upplevda tryggheten i förhållande till den faktiska säkerheten skiljer sig ofta åt. Utbildning, arbete och människors ekonomiska situation påverkar upplevelsen av trygghet i hög grad. För att möta denna utmaning behöver vi, utöver rena brottsförebyggande åtgärder, bli bättre på trygghetsskapande kommunikation. Vi behöver berätta om stadens arbete, och sprida riktiga uppgifter om brottslighetens utveckling i Borås.

Borås rent och snyggt är en förvaltningsövergripande samverkan som samordnas av Fritids- och folkhälsonämnden. En ren, snygg och trygg stad är också ett uttalat prioriterat område i stadens vision. Nedskräpning kan tyckas vara banalt men är ofta avgörande för hur den fysiska miljön upplevs och eftersom skräp drar till sig mer skräp är det en framgångsfaktor att hålla rent och snyggt, vilket även förebygger skadegörelse. Det är dock ett arbete som ingen förvaltning eller någon annan aktör klarar av att lösa själva utan kräver gemensamma ansträngningar och prioriteringar. Arbetet inom Borås rent och snyggt har varit framgångsrikt under många år men det är en utmaning i att hålla i och hålla ut i, då såväl styrgrupp som arbetsgrupp förändras över tid.

3.1.2.2 Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet

I syfte att skapa trygga och tillgängliga verksamheter för både invånare och medarbetare pågår ett systematiskt och samordnat arbete med våldsprevention, kunskapsbaserade metoder och ett likvärdigt förhållningssätt som ger stöd för att utföra verksamhetens uppdrag. All personal inom Mötesplatser och Öppen ungdomsverksamhet får fortbildning inom våldsprevention.

Våld är en av våra stora samhällsutmaningar som medför långtgående konsekvenser i form av stora kostnader och ett enormt lidande för både vuxna och barn.

Fritids- och folkhälsonämnden har säkerställt att det våldspreventiva arbetet med dess inriktning och

evidensbaserade metoder som togs fram i stadens sociala investeringsprojekt "En kommun fri från våld", kommer att fortgå inom nämndens ansvarsområde och i samverkan med civilsamhället.

Grunden för förvaltningens våldspreventiva arbete bygger på att många aktörer arbetar samordnat samt en systematisk implementering av de principer/faktorer som jämställdhetsmyndigheten lyfter som ett sätt att arbeta med universell våldsprevention:

- öka medvetenheten om sambandet mellan lindrigt och grovt våld
- öka medvetenheten om sambandet med destruktiva könsnormer och våld
- att bli en aktiv åskådare som agerar mot lindrigt våld

Insatserna görs utifrån de tre fokusområdena boendetrygghet, ungas delaktighet och invånarnas fritid med avsikt att täcka områden som en invånare i Borås möter i sin vardag.

Förvaltningen erbjuder grundutbildningar i våldsprevention för Borås Stads personal via den kommunövergripande kompetensförsörjningen.

Mötesplatser

Mötesplatserna är organiserade utifrån samarbetsuppdraget från Kommunfullmäktige och fyller en viktig funktion i respektive närområde gällande såväl trygghetsskapande åtgärder som invånarnas rätt till kommunal service. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för mötesplatserna men arbetet drivs tillsammans med bland annat Kulturnämnden, Vård- och äldrenämnden, Förskolenämnden, Arbetslivsnämnden och Bostäder i Borås.

Samverkan sker även med andra aktörer och Mötesplatserna utgör en plattform för områdesarbete och samhällsservice. Med en säkerställd kommunal plattform avseende personal och service är också civilsamhället och dess olika delar en viktig resurs i detta arbete.

Öppen ungdomsverksamhet

Borås Stads öppna ungdomsverksamheter har alltid varit en viktig plats för unga genom att erbjuda trygga vuxna att prata med, en plats att träffa kompisar på och möjlighet att delta i aktiviteter i närområdet. Huvudmålgruppen är ungdomar mellan 10-18 år. De senaste åren har verksamheten fokuserat på att stärka ungas rättigheter och aktörskap genom metoder som främjar ledarskap. Verksamheten använder metoder som våldsprevention, Projektkontor, ungdomsledarutbildningar och ELD-metoden som synliggör ungdomars icke formella lärande. En fortsatt utveckling och fokus på dessa metoder är en viktig del i arbetet med att möta de utmaningar som finns för att skapa en socialt hållbar samhällsutveckling. Att öka ungdomars delaktighet i såväl genomförande som planering av verksamheten är en utveckling som både lokalt, nationellt och internationellt betonas inom den öppna ungdomsverksamheten. Grunden för verksamheten och dess utveckling utgår från universell prevention (ett brett förebyggande arbete).

Den öppna ungdomsverksamheten når unga genom basen för den öppna ungdomsverksamheten som oftast är fritidsgården. Dessa är öppna mellan fem till sex dagar i veckan beroende på enhetens placering. Den andra delen handlar om verksamhet utanför gårdens fyra väggar, i såväl egen regi som i samverkan med andra. Utgångspunkten är att nå ut till en bred målgrupp med en verksamhet som genomsyras av hållbarhet, delaktighet och jämställdhet. Uppdraget för fritidsledarna inom verksamheten är "att stimulera till och stödja aktiviteter som bygger på ungdomars aktiva engagemang och ansvarstagande".

Våren 2017 utsåg MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) Borås Stad till lokalt Eurodesk-kontor. Detta innebär att kunna bistå unga mellan 13-30 år med praktiska råd, stöd och information om olika möjligheter inom EU. Borås Stad är en av 16 svenska Eurodesk som tillsammans jobbar för att möjliggöra för fler unga att komma ut i arbetslivet, få ökad förståelse för andra kulturer, nya erfarenheter och ett större internationellt nätverk.

Lovverksamhet inom öppen ungdomsverksamhet bedrivs i form av sommarlovsverksamhet, badresor, Borås Kollo och verksamhet under övriga lov. Verksamheten tar sin utgångspunkt i artikel 31, barnets rätt till lek, vila och fritid och riktar sig till barn i Borås med fokus på åldern 7-15 år. Verksamheten sker

i nära samverkan med mötesplatserna och civilsamhället. Personalen består av ordinarie medarbetare men erbjuder också arbetstillfällen för ferieungdomar och sommarvikarier. Verksamheten som bedrivs där barnen bor, är kostnadsfri och tillgänglig för både flickor och pojkar. Verksamhetens resurser prioriteras efter kunskapsunderlaget i Valfärdsboks slutet. Sommarlovsverksamheten ska erbjuda barn möjlighet att prova nya aktiviteter, lära känna andra barn och få nya upplevelser.

Sommarlovsverksamheten går under mottot: **Alla barn har rätt till ett roligt sommarlov!**

Sedan många år finns ett väl utvecklat samarbete mellan grundskolorna och fritidsgårdarna i Borås Stad, vilket innebär att fritidsledare delar av dagen har sitt arbete förlagt till skolan. Uppdraget i skolan utgår oftast från ett socialt trygghetsskapande arbete via exempelvis rast-verksamhet och aktiviteter på gruppnivå såsom värderingsövningar, demokratiarbete och lägerverksamhet. De senaste åren har också det systematiska våldspreventiva arbetet blivit en viktig del på några skolor, ett område som fritidsledare inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen kontinuerligt får fortbildning inom.

Det finns stora fördelar med samverkan mellan skola och fritid sett ur ett Borås Stads-perspektiv. Det innebär fler vuxna i skolan där fritidsledarna bidrar till en helhetssyn på ungdomarnas liv då de träffar dessa både i skolan och på fritiden. Kompetenta fritidsledare är en yrkeskategori som tillför specialkompetens. Skolans fortsatta nivå av köp av tjänster påverkar också förutsättningar för den öppna ungdomsverksamhetens öppethållande på kvällstid. Det senaste året har denna samverkan med grundskolan minskat kraftigt. Fritids- och folkhälsonämnden ser gärna en utökad/utvecklad samverkan med grundskolan, inte minst inom det våldspreventiva arbetet.

Det finns flera lokalmässiga utmaningar för verksamhetsområdet de kommande åren. De lokaler som Mötesplats Kristineberg finns i kommer att rivas och det är inte klart med nya permanenta lokaler eller evakueringslokaler. I syfte att skapa större möjlighet till att hitta ersättningslokaler kan också Götaområdet vara aktuellt.

I de lokaler som planerats för etableringen av Fritidsbanken i Borås (Damkullevägen 8, där också Brämhults fritidsgård finns), visar en mögelutredning att lokalerna inte är aktuella för en långsiktig satsning utan med vissa åtgärder bara kommer kunna nyttjas tillfälligt. Detta innebär att ett arbete för att hitta andra långsiktiga ändamålsenliga lokaler har inletts.

Som en del i det löpande arbetet med att utveckla verksamheterna och att nytta resurserna så effektivt som möjligt undersöker förvaltningen också möjligheten att samlokalisera den öppna ungdomsverksamheten i Fristad med den nya idrottshallen.

3.1.2.3 Badverksamheten

Badverksamheten bedrivs i sju anläggningar. Stadsparksbadet är det största badet med flest besökare. Badet är ett familj- och motionsbad mitt i centrala Borås. Borås Simarena är en mycket populär motions-, tränings- och tävlingsanläggning. Här har föreningslivet fått förutsättningar att växa i antalet grupper och aktiviteter. Anläggningen är också populär som träningsanläggning för simföreningar runt om i landet, även klubbar från Norge och Danmark förlägger träningsläger här. I anslutning till Borås Simarena finns Alidebergsbadet, som drivs i samarbete med Simklubben Elfsborg, och är ett uppskattat utomhusbad och utflyktsmål under sommarmånaderna.

Det ligger ett förslag från nämnden att inte öppna upp Alidebergsbadet inför 2024. Åtgärden görs som en besparingsåtgärd för att bidra till Fritids- och folkhälsonämndens underskott. För invånarna skulle det innebära att möjligheterna till utomhusbad begränsas under sommarmånaderna.

Att inte öppna upp Alidebergsbadet leder till konsekvenser för Simklubben Elfsborg. Det innebär ett stort intäktsbortfall för simklubben när det gäller förlorade intäkter för entré till badet, den försäljning som de gör i sitt café ut mot Alideberg samt förlorade intäkter i de tävlingsavgifter de får in när de varje år arrangerar en stor simtävling för ungdomar.

Alidebergsbadet har även tidigare år varit en stor arena när Borås Stad har haft större arrangemang såsom SM-veckan.

Alideberg är en gammal anläggning som kräver underhåll varje år. Det är även en mycket energikrävande anläggning. Eftersom det inte finns någon bassängtäckning, så går mycket energi åt för

att hålla temperaturen i bassängerna. Med de stigande elpriserna är det oklart vad uppvärmningskostnaderna kommer att öka med. Den kostnaden släpar ett år och kommer först att visa sig 2024.

Sandareds sim- och idrottshall är ett bad för alla åldrar med fokus på barnfamiljer. Idrottshallen är även en välbesökt idrottshall för många föreningar i och runt Sandared. Dalsjöbadet/Dalsjöhallen profilerar sig som ett lugnare alternativ, med huvudinriktning på vuxna samt barn upp till 12 år. Även här finns en idrottshall i samma byggnad som används av många olika föreningar. En förstudie pågår för en renovering av Dalsjöhallen. Inför en framtida renovering önskas en del förbättringar och förändringar för att lokalerna och bassängerna ska bli mer verksamhetsvänliga. Det finns bland annat en samlingslokal med en mindre köks del i huset, som skulle kunna nyttjas mer och av fler, om den rustades upp. De två bassängerna som finns i simhallen går idag på samma reningsverk. Dessa reningsverk skulle behöva skiljas åt, så att de får separata reningsverk. Det skulle underlätta vid driftstörningar, det medför också att det går att hålla olika temperaturer i de båda bassängerna. Mindre barn trivs bättre i lite varmare vatten. Verksamheten kan då också utöka med aktiviteter som kräver en högre vattentemperatur. Önskemål finns också att göra den befintliga lilla bassängen större vid en renovering. Idag har den måtten 8x4 meter och har ett djup från 67-90 centimeter. Önskad storlek skulle vara 6x12,5 meter. Möjligheterna för simundervisning skulle avsevärt förbättras.

Viskaforsbadet består av en liten bassäng med omklädningsrum, dusch och bastu. Badet är obemannat och ligger i anslutning till Viskaforsskolan. Viskaforsskolan, Kinnarummaskolan och Svaneholmskolan bedriver egen simundervisningen här. Badet nyttjas även av Öppen ungdomsverksamhet och föreningar. Asklandabadet i Fristad är ett litet bad utrustat med hjälpmedel för att kunna ta emot personer med olika funktionsvariationer. Badet hyrs idag främst ut till daglig verksamhet samt av olika boenden. Det finns även några föreningar och företag som bedriver verksamhet där.

Fokus för verksamheten är att öka simkunnigheten, öka vattensäkerheten, och bidra till en förbättrad hälsa för invånarna. Det innebär ett kontinuerligt och systematiskt utvecklingsarbete med simkunnighet, vattensäkerhet, service och bemötande samt våldsprevention. För att lyckas med simkunnighetsuppdraget är Grundskoleförvaltningen en viktig samverkanspartner. Simkunnighet är en del av betygskravet för idrott och hälsa.

De grupper där simkunnigheten behöver öka mest är också de grupper som har sämre ekonomiska förutsättningar vilket Valfärdsbokslutet visar. Tillsammans med andra aktörer, exempelvis SLS (Svenska Livräddningssällskapet) är ambitionen att hjälpas åt med den utmaningen.

För att säkerställa barns rättigheter till lek, vila och fritid samt bidra till barns utveckling görs en prioritering på barn som målgrupp. Detta sker dels genom målsättningen att öka barns simkunnighet men även genom att utveckla badanläggningar som trygga mötesplatser för barns och ungas fritid. Särskilda satsningar görs kring loven.

En växande målgrupp till badanläggningarna, är stadens äldre befolkning. De deltar flitigt i de verksamheter som arrangeras. Det är en målgrupp som också kan ha möjlighet att besöka anläggningarna dagtid. För att utöka den verksamheten krävs också att det finns resurser i form av instruktörer som kan leda denna form av aktiviteter.

Ett arbete pågår för att öka tillgängligheten utifrån flera olika perspektiv och möta invånarnas behov och förväntningar. Vatten är en stor resurs och invånarna ska på ett säkert sätt kunna vistas nära, vara i och på vatten samt ha tillgång till rent vatten. Genom säkerhetsarbete inom ramen för En Vattensäker Kommun blir vattenmiljöer och närliggande miljöer till vatten tillgängliga för fler människor. Vatten är inte farligt, det är okunskapen om vatten som är farligt. Arbetet med vattensäkerhet handlar om att öka kunskapen och minska druckningsolyckor.

3.1.2.4 Förenings- och anläggningsenheten

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har avtal med lokala organisationen RF/SISU Idrottsutbildarna i syfte att tillsammans stödja föreningars administratörer, erbjuda barn möjlighet att prova på idrott genom Idrottsskolan, samt årligen genomföra Föreningsgalan. Genom sin stödfunktion, men även kontrollfunktion till föreningar för att godkänna ekonomiska bidrag, bidrar enheten till ökat demokratiarbete i föreningslivet och civilsamhället i stort.

Förvaltningen arbetar löpande med att utveckla och underhålla idrottsfastigheter. Idrottsfastigheterna ägs och förvaltas i normalfallet av Lokalförsörjningsnämnden. Några fastigheter ägs och förvaltas av idrottsföreningsknutna bolag. Verksamheten förvaltar och utvecklar främst utemiljön och idrottsutrustning. Ryavallen och maskinhallen på Bodavallen ägs ännu av Fritids- och folkhälsonämnden. Utöver det kommunala utbudet så har flera föreningar sina egna ägda, eller hyrda anläggningar som föreningsenheten stöttar. Borås Stads idrottsanläggningar bokas och hyrs genom verksamheten ut till i första hand föreningsliv och skolor. Vid lediga tider hyrs anläggningar även ut för privata bokningar, som t ex. genomförande av barnkalas i mindre idrottshallar. Två styrande dokument för bokning och fakturering av anläggningar är; principer för bokning av Borås Stads idrottsanläggningar och nämndens taxor och avgifter för idrottsanläggningar.

Friluftsanläggningsverksamheten syftar bland annat till att allmänheten ska ha närhet till inspirerande platser för rekreation och spontanidrott. Platserna är avgiftsfria och omfattar naturbadplatser, motionsspår och leder, aktivitetsplatser som mindre konstgräsplaner, löparbanor, basketplaner, boulebanor, hinderbanor, utegym, med flera.

Anläggningarna har generellt olika förutsättningar för att kunna tjäna som evenemangsanläggningar, där t ex idrottshallar har från noll till 2 000 personer i läktarkapacitet. Förutsättningarna för evenemang kan vara med allt ifrån den lokala föreningens högtidsdag med en cup, till större samordningsbehov som SM-veckor eller internationella tävlingar. Förvaltningen har ett gemensamt fokus med föreningslivet och Borås TME att fortsatt utveckla förmågan att genomföra evenemang.

Målet är att driva anläggningarna så att de upplevs som attraktiva med hög standard. Intentioner är att låta föreningar i möjligaste mån ta ansvar och sköta den manuella driften av anläggningar. På multianläggningar med större samordningsbehov mot flera föreningar och evenemang är Servicekontoret fortsatt utförare av driften. Skatehallen, Lundbyhallen, Kransmossens utemiljö och huvuddelen av naturbadplatserna sköts av Lundbypark. Målet är att alla idrottsanläggningar får högsta möjliga nyttjande av målgrupperna, som i normalläget är skolverksamhet dagtid och föreningsliv övrig tid. Föreningar och privatpersoner kan genom en digital satsning på bokningssystem, enkelt boka lokaler och anläggningar. På det sättet får nämnden också förhållandevis god statistik på nyttjandegraden.

Verksamheten utmanas av kostnadsutvecklingen på varor och tjänster. Möjlighet att påverka interna och externa avtal varierar, exempelvis är prisnivåer per kvadratmeterpris för interna lokallhyror inte förhandlingsbara, men tillhörande skötselkostnadsavtal med Servicekontoret bygger på årligt förhandlade priser. Obalans uppstår på kort sikt med effekt av att nedskärning sker hårdare på de avtalsdelar som är öppna för omförhandling, under 2022 minskade skötseluppdraget med Servicekontoret med 5 procent. Stora indexhöjningar hos externa leverantörer påverkar underhållsåtgärder negativt. Kommande år blir det än viktigare med god planering och förmåga att prioritera på både kort och lång sikt.

Visionsarbetet för utveckling av idrotts- och friluftslivet är viktigt och prioriteras kommande år. Verksamheten utmanas i balansen av mål och medel med att stötta framgångsrika föreningar som fortsatt vill och behöver expandera sina fysiska förutsättningar, till behovet av stöd till föreningar och geografiska områden som har en svagare röst eller ingen alls. Det är en prioritet att tydligare kunna bedöma framtida behov och prioritetsordning genom att skapa ett visionsdokument som beskriver bedömd lägesbild om 5-30 år. Visionsdokumentet syftar till att underlätta samverkan och samarbete med en tydligare hänvisning i långsiktig investeringsprioritet i byggnader och likande.

Evenemang har kommit att bli en viktig del i verksamheten. Förvaltningen har utvecklat både fokus och organisation för att i samarbete med främst föreningslivet, dess förbund, Borås TME och Servicekontoret kunna genomföra idrottsevenemang. Normalbilden är ett antal större evenemang årligen inom- och utomhus. De senaste åren har staden stått värd för bland annat SM-veckan, U20 EM i friidrott, världscup i orientering med flera, vilket har satt Borås på kartan som en pålitlig och positiv part. Normalläget är att en lokal förening står som värd tillsammans med förbundet och nämnden stöttar dem med överenskomna resurser för SM-tävlingar, internationella evenemang med flera. Evenemangens förutsättning är ett bra samarbete med föreningarna och andra delar i civilsamhället. Det är föreningarna som är drivande i vilka stora tävlingar och evenemang som är möjliga att genomföra efter deras förutsättningar. Mål och syfte med evenemangen är många, till exempel att stärka föreningslivet med erfarenhet, intäkter, förebilder för barn och unga, samt öka attraktionskraften och den egna stoltheten för staden. Evenemangen blir också en hävstång för anläggningsutvecklingen och kopplas således till både investerings- och efterföljande driftbudget. Nämndens ambition är att fortsätta attrahera större evenemang till Borås för att det gynnar staden i stort och föreningslivet stärks. Det blir viktigt framåt att låta evenemang vara ett verktyg för att uppnå Borås vision och inte stå som ett mål i sig. Evenemang ska därför präglas av långsiktighet och hållbarhet i det fortsatta arbetet. Nästa stora evenemang i Borås är SM-veckan 2025 där förberedelserna intensifieras kommande år.

3.1.3 Bidragsramen

Fritids- och folkhälsonämnden har i uppgift att på en särskilt tilldelad bidragsbudget ansvara för föreningsbidrag till bidragsberättigade; barn/ungdoms-, pensionärs-, funktionshinder-, etniska samt sociala föreningar. Bidragsramen syftar till att uppnå nämndens mål om en jämlik hälsa och meningsfull fritid.

Utöver att ge bidrag så faktureras även föreningar till subventionerade priser när de hyr nämndens anläggningar och kostnaden regleras i nämndens regelverk kring taxor och avgifter. Förvaltningen har god samverkan och kunskap om föreningars verksamhetsutveckling och ekonomi, där årsredovisning är ett av kraven för att få bidrag. Föreningar rapporterar in digitalt i ett ekonomisystem för bidrag, bokning och fakturering. Slutsumman per år för bidragsberättigade föreningar, avseende hur mycket stöd de fått i olika bidrag och hur mycket subventionerad hyra de fakturerats av nämnden är en viktig balansräkning för föreningarna. Föreningar med egna anläggningar faktureras även av Borås Stad för markarrenden, miljötillsyn och liknande.

Det ekonomiska stödet är sammanfattningsvis vitalt för bidragsberättigade föreningar, som i sin tur mångdubblar värdet med sina egna ideella timmar. Föreningslivet står under omdaning och har utmanats de senaste åren, inte minst genom pandemin. Under 2024 är målet att få fram en tydligare lägesbild av Borås Stads samlade bidrag och fakturering för att kunna mäta och värdera olika idrotters förutsättningar för en jämlik hälsa och meningsfull fritid.

3.2 Uppdraget som arbetsgivare

Medarbetarna är en av de viktigaste resurserna för att Fritids- och folkhälsonämndens mål ska nås med hög kvalitet. Den demografiska utvecklingen pekar på att det blir färre som ska försörja fler vilket innebär att kommunen behöver effektivisera och använda kompetensen på ett ändamålsenligt sätt. Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram tre strategier för att möta kompetensförsörjningsutmaningen – ”*hållbart arbetsliv, attraktiv arbetsgivare och nya lösningar*”. Det innebär att vi behöver stå oss attraktiva på arbetsmarknaden genom att stödja medarbetares utveckling och stärka ledarskapet. Det handlar även om att hitta nya lösningar genom att använda ny teknik, använda kompetensen ändamålsenligt och att hitta nya samarbeten för att frigöra arbetstid och minska behovet av personal. Samtidigt behöver vi arbeta för att medarbetare ska bibehålla en god hälsa, vara motiverade och vilja arbeta längre.

För den nya generationens medarbetare har en hög lön blivit allt viktigare, även om den fortsatt är viktigare bland män än kvinnor. En god arbetsmiljö, trygghet i anställning, bra arbetsvillkor, trevliga

kollegor, att ha en bra chef, att det finns balans mellan arbete och fritid samt intressanta arbetsuppgifter är viktiga vid val av arbetsgivare. Att potentiella medarbetare så som praktikanter och ferieungdomar, likväl som timavlönade får relationer till oss som arbetsgivare är viktigt för att förändra den stereotypa bilden av våra yrken. Undersökningar visar att av de unga som har arbetat i våra verksamheter förändras bilden av våra yrken till det positiva och de uppskattar de meningsfulla och intressanta jobben. Det gäller såväl kvinnor och män.

Arbetsgivarpolitik – Fritids- och folkhälsoförvaltningen

Förvaltningens verksamheter bedöms inte ha behov av att öka i antal medarbetare för att möta demografin däremot behöver förvaltningen ersättningsrekrytera på grund av pensionsavgångar, övrig personalomsättning samt förändringar av lagar och avtal. Redan idag har tillgången på utbildade fritidsledare minskat och svårigheten ser ut att tillta på sikt vilket gjort att förvaltningen har behövt bredda kompetenskraven för att möta rekryteringsutmaningen. Uppdraget som fritidsledare inom Öppen ungdomsverksamhet har förändrats över tid vilket gör att arbetsanalyser och kompetenskrav har blivit allt viktigare i rekryteringsarbetet.

På samma sätt har badverksamheten svårt att rekrytera, behålla och kompetensutveckla medarbetare. Det uppfattas idag som ett genomgångsyrke och då krävs fler ersättningsrekryteringar. Svårigheten att klara av de fysiska testerna i takt med ökad ålder är en utmaning, vilket ökar kraven på förvaltningens omställningsarbete internt.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har idag god tillgång på kompetens som handläggare inom förvaltningen. Däremot är det svårare att rekrytera medarbetare med erfarenhet. Möjligheten till tillfälligt distansarbete och goda pendlingsmöjligheter inom hela Boråsregionen och Göteborgsområdet kan öka möjligheten att rekrytera kompetens samtidigt som marknadskraftiga löner blir allt viktigare för att behålla och attrahera kompetens.

Förvaltningen kommer att i större utsträckning att se över behov och förutsättningar för validering och omställning av befintlig personal. Utöver det bör förvaltningen skapa goda förutsättningar för chefer att leda så att möjlighet ges att leda medarbetare och verksamhet i förändring.

Arbetsmiljö, organisation och bemanning

De förändringar som genomförts i lagen om anställningsskydd (LAS) har stärkt arbetstagarens möjligheter till tillsvidareanställning på heltid och det har påverkat vår möjlighet som arbetsgivare att anställa medarbetare på visstid.

De nya EU direktiven kring dygnsvilan som gäller från 1 oktober 2023 kommer få földeffekter kring bemanningen under 2024. Utgångspunkten är att vi ska ha hälsosamma arbetstider och schemaläggning för att främja ett långt och hälsosamt arbetsliv. Dock kommer de nya EU direktiven påverka förvaltningens bemanning samt hur arbetstider och öppettider förläggs utifrån att verksamheterna idag har slimmad bemanning som inte kommer att kunna möta upp det framtida bemanningsbehovet. Konsekvensen är att verksamheten anställer timavlönade för att klara att hålla öppet i verksamheten. Det kan på sikt påverka såväl arbetsmiljön för befintlig personal som kvalitén i verksamheten. En annan orsak till den ökade andelen timavlönade beror på att det är svårt att rekrytera tillräckligt kvalificerade medarbetare till verksamheten.

Den arbetstid som utförs i verksamheten bör utföras av tillsvidareanställd personal för att uppnå en stabil grundbemanning, vilket påverkar kvalitet och arbetsmiljö positivt i verksamheten. Att följa hur stor del av den arbetade tiden som utförs av tillsvidareanställd personal kan utgöra ett planeringsunderlag för bemanning av verksamheten. I förvaltningen har andelen tillsvidareanställd personal ökat i jämförelse med föregående år och är idag 91 procent. Det är en positiv utveckling som bidrar till en ökad stabil bemanning och god arbetshälsa. Att minska andelen visstidsanställd och timavlönad personal förbättrar chefers organisatoriska förutsättningar, då arbetstid för att rekrytera, introducera och handleda medarbetare minskar vid en stabil bemanning med tillsvidareanställd personal.

Kompetensförsörjningen är och kan komma att bli en faktor som gör att andelen timavlönade fortsatt

kommer öka. Arbetet kring schemaläggning som har påbörjats i verksamheten, som är en konsekvens av anpassningen av 11 timmars dygnsvila, kan inledningsvis öka andelen timavlönade om inte fler resurser tillsätts för att öka andelen tillsvidareanställd personal. Andra alternativ är att minska på öppettiderna eller att använda sig av öppna badhus med mindre personal, vilket då påverkar badsäkerheten.

De flesta medarbetare i förvaltningen arbetar heltid. Antalet deltidsanställda är 11 medarbetare och endast tre medarbetare har tagit tjänstledigt på deltid. Andelen visstidsanställda varierar mellan enheter och de mest personalintensiva verksamheterna har även den största andelen visstidsanställda. På samma sätt har de personalintensiva verksamheterna flest avgångar och därmed personalomsättning.

För att vara en attraktiv arbetsgivare, förbättra arbetsmiljön och bibehålla en hög kvalitet i verksamheten kommer förvaltningen fortsatt under 2024 att arbeta med att se över arbetsorganisation, bemanning och schemaläggning. Syftet är att identifiera tillvägagångssätt för att öka andelen utförd arbetstid utförd av tillsvidareanställda. En del i det arbetet är att differentiera uppdrag och roller samt bredda rekrytering.

Förvaltningens sjukfrånvaro och arbetsorganisation

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön är ett långsiktigt arbete. Förvaltningen har en stabil sjukfrånvaro på drygt 7,8 procent. Däremot har antalet individer med kort samt lång sjukfrånvaro (över 60 dagar) minskat i jämförelse med föregående år, vilket bedöms bero på det strukturerade rehabiliteringsarbetet som förvaltningen arbetar med. Under 2024 planerar förvaltningen att fortsatt prioritera det aktiva rehabiliteringsarbetet i kombination med systematisk uppföljning av arbetsmiljöarbetet. Arbetsorganisation, bemanning och kompetensförsörjning ska beaktas med målsättningen att minska sjukfrånvaron. På sikt bedömer förvaltningen att det långsiktiga arbetet får önskvärd effekt som minskad sjukfrånvaro.

Inom förvaltningen är det tre områden som sticker ut i beställningen från företagshälsovården, vilka är kontroll av hörsel, kontroll av lungkapacitet samt förstadagsintyg. De två första är en konsekvens av den fysiska arbetsmiljön inom badverksamheten. Sammantaget gör det att många medarbetare inte klarar av att arbeta ett helt yrkesliv inom badverksamheten. Förstadagsintygen har inte fått den effekt förvaltningen önskar utifrån att minska korttidsfrånvaron utan kommer ersättas av andra insatser, som exempelvis individuella hälsoplaneringar med handlingsplaner.

Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete

Borås Stad nya rutin för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes under december 2022 till januari 2023 och konstaterar att förvaltningen har en fungerande skyddsorganisation och genomför riskbedömningar vid behov.

De delar som behöver omhändertas under 2024 är rutin för uppföljningen av åtgärder kontinuerligt i skyddskommitté, fördelning av arbetsmiljöuppgifter och rutiner i arbetsmiljöarbetet när förvaltningen samverkar på gemensamma arbetsplatser inom och mellan förvaltningar i Borås Stad. Utbildning för skyddsombud och chefer i arbetsmiljö planeras under 2024 i syfte att stärka arbetet med arbetsmiljön. Det framkom även att den digitala arbetsmiljön och arbetsbelastningen bland personal behöver undersökas närmare.

Oroväckande är att hot och våld samt trakasserier från besökare ökar och påverkar den psykosociala arbetsmiljön negativt. Det arbete som redan görs i verksamheten fortsätter och förvaltningen planerar att under 2024 mer nogsamt följa upp de tillbud som kategoriseras som våld, hot eller trakasserier som underlag för behov av fortsatta insatser.

Psykisk ohälsa ökar i samhället vilket observeras bland personalen i förvaltningens verksamheter. Den samordnade utbildningsinsatsen som sker centralt i staden under 2023 kommer vara vägledande för fortsatt utveckling av rutiner och arbetssätt inom förvaltningen under 2024/2025 för att förebygga ohälsa och tidigt vidta åtgärder för att minska ohälsa.

Omställning i verksamheten ställer krav på att kontinuerligt undersöka och följa upp arbetsmiljön för att klara förvaltningens kompetensförsörjning. Att fortsatt utveckla stadens uppföljning kring det

systematiska arbetsmiljöarbetet är därför prioriterat 2024.

Omställningen av verksamheten bedrivs av förvaltningens medarbetare

Under hösten 2022 och våren 2023 har Fritids- och folkhälsoförvaltningen arbetat med att se över chefers organisatoriska förutsättningar. Dels uppmärksammade förvaltningsledningen att chefer inom förvaltningen upplevde att arbetsbelastningen var hög vilket kan påverka chefers arbetshälsa och kan vara en bidragande orsak till förvaltningens höga sjukfrånvaro. Dels såg förvaltningsledningen behovet av att kartlägga verksamhetens olika organisatoriska förutsättningar för att skapa en jämn och hälsosam arbetsmiljö för förvaltningens chefer. Arbetet fortsätter kommande år.

Kompetens- och rekryteringsförutsättningar

För att möta verksamhetens behov av förändring samtidigt som konkurrensen om arbetskraft ökar behöver förvaltningen tänka nytt kring karriär- och kompetensutveckling samt rekrytering och bemanning av verksamheter. Det handlar om att differentiera arbetsuppgifter och yrken för att delvis kunna bredda och rekrytera med kompletterande kompetenser men även för att skapa incitament till karriär- och utvecklingsmöjligheter för befintlig personal. Ett fortsatt arbete med bemanning och schemaläggning kopplat till organisation och innovativa lösningar för att klara dygnsvilan på 11 timmar sker under 2024 och förväntas skapa incitament för differentieringen av arbetsuppgifter och yrken.

Kompetensbaserad rekrytering som tar utgångspunkt i en tydlig behovsanalys, kommer att bli än viktigare i takt med att bristen på kompetens tilltar. Genom att fortsatt utveckla den kompetensbaserade rekryteringen under 2024 hoppas förvaltningen bidra till förvaltningens kompetensförsörjning.

Lönebildning som en del av förvaltningens kompetensförsörjning

Arbetet med förvaltningens lönestruktur ska fortsatt utvecklas under 2024 så att lönebildningen bättre bidrar till förvaltningens måluppfyllelse. Detta ska utgöra en bra grund för löneprioriteringar mellan verksamheter och yrken, så att det stödjer den kompetensförsörjning som verksamheten är i behov av för att klara uppdraget med hög kvalitet.

I jämförelse med likvärdiga yrken i staden, konkurrerande kommuner och andra arbetsgivare har förvaltningen identifierat att lönerna för fritidsledare, badpersonal bör ses över och goda prestationer belönas i samband med löneöversyn 2024 för att klara att rekrytera och behålla personal för att uppnå förvaltningens uppdrag på sikt. Det kräver även att förvaltningen ser över befattningsstruktur och bemanning vilket påverkar lönenivån för att attrahera och rekrytera medarbetare med den kompetens som verksamheten efterfrågar. Ett samordnat arbete i staden kring det förändrade uppdraget har initierats och kräver att verksamheten differentierar sitt uppdrag och roller.

I samband med stadens lönekartläggningsarbete 2024 implementeras ett nytt verktyg. Detta bedöms öka förankring och delaktighet i löneanalys och löneprioriteringar och ge underlag för differentiering av uppdrag och roller samt breddad rekrytering vilket bedöms skapa gynnsammare förutsättningar för långsiktiga kompetensförsörjningen i förvaltningen.

3.2.1 Indikatorer

Indikatorer													
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall 2021 7,9</p> <p>Utfall 2022 7,8</p> <p>Utfall 2023 8,5</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 1: Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>8,9</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>9,5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>7,9</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>7,8</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>8,5</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2019	8,9	2020	9,5	2021	7,9	2022	7,8	2023	8,5
År	Utfall (%)												
2019	8,9												
2020	9,5												
2021	7,9												
2022	7,8												
2023	8,5												
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Arbetet med att sänka sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön är ett långsiktigt arbete. Jämfört med 2019 har förvaltningens totala sjukfrånvaro sjunkit något. Den långa sjukfrånvaron har minskat vilket bedöms bero på det strukturerade rehabiliteringsarbetet som förvaltningen arbetar med. Detta planeras fortsätta under 2024, i syfte att minska sjukfrånvaron.</p> <p>Stadens nya rutin för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ser förvaltningen positivt på och kommer utvecklas till fler och något mer omfattande uppföljningar i förvaltningen, vilket förväntas öka kunskapen om risker i arbetsmiljön och vilka åtgärder som ger mest effekt för en ökad arbetshälsa. Det bedöms öka det främjande och förebyggande arbetsmiljöarbetet.</p> <p>Förvaltningen har verksamheter som är beroende av timavlönad personal vid oplanerad frånvaro. En hög andel timavlönade påverkar kontinuitet och arbetsbelastning för ordinarie personal, vilket kan vara en bidragande orsak till den höga sjukfrånvaron i vissa verksamheter. För att vara en attraktiv arbetsgivare, förbättra arbetsmiljön och bibehålla en hög kvalitet i verksamheten kommer förvaltningen fortsatt att arbeta med att se över arbetsorganisation, bemanning och schemaläggning, i syfte att identifiera tillvägagångssätt att öka andelen utförd arbetstid utförd av tillsvidareanställda.</p> <p>Förvaltningen bedömer att uppföljningen av sjukfrånvaron, det systematiska arbetsmiljöarbetet och bemanningen i verksamheten på sikt kommer att förbättra arbetsmiljön, öka arbetshälsan och minska sjukfrånvaron. Det förväntas öka den stabila bemanningen och öka kvalitén i verksamheten.</p> <p>Psykisk ohälsa ökar i samhället och det observeras även i våra verksamheter. Framförallt bland unga medarbetarna. Förvaltningen kommer att öka sin kunskap inom området för att tidigt vidta åtgärder för att minska ohälsan.</p>													
<p>Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.</p> <p>Utfall 2021 6,2</p> <p>Utfall 2022 10,7</p> <p>Utfall 2023 0</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 2: Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (timmar)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>12,5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>11,5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,2</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>10,7</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (timmar)	2019	12,5	2020	11,5	2021	6,2	2022	10,7	2023	0
År	Utfall (timmar)												
2019	12,5												
2020	11,5												
2021	6,2												
2022	10,7												
2023	0												

Indikatorer

Så nås målet för indikatorn

Arbetad tid av timavlönad omräknat till årsarbetare minskade under pandemin och men är nu uppe i samma nivåer som varit över tid. Förvaltningen har som ambition att minska behovet av timanställda på långsikt genom översyn av organisation och bemanning. Flera av förvaltningens verksamheter är beroende av timavlönad personal för att kunna erbjuda ett generöst utbud och öppettider på kvällar och helger och flera verksamheter är beroende av timavlönade vid oplanerad sjukfrånvaro. Dock påverkar en hög andel timavlönade kontinuitet och arbetsbelastning för ordinarie personal, vilket påverkar arbetsmiljön och kan bidra till en högre sjukfrånvaro.

För att vara en attraktiv arbetsgivare, förbättra arbetsmiljön och bibehålla en hög kvalitet i verksamheten kommer förvaltningen fortsatt att arbeta med att se över arbetsorganisation, bemanning och schemaläggning. Pandemin har ökat den digitala utvecklingen och delvis skapat nya arbetssätt i verksamheter som kan bestå och på sikt påverka bemanningen och beroendet av timavlönade.

Vid längre vakanser använder förvaltningen andra anställningsformer.

3.3 Mänskliga rättigheter

Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utifrån reglementet handlar om att bidra till jämlik hälsa och meningsfull fritid för alla invånare. Mänskliga rättigheter genomsyrar Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag. I förvaltningen pågår ett arbete med att öka kunskapen och förståelsen för uppdraget utifrån ett invånarperspektiv. I detta arbete ingår att använda, utveckla och pröva verktyg som bygger på ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Välfärdsbokslut är ett stöd för arbetet med mänskliga rättigheter. Underlaget ger förutsättningar att rikta medel och insatser för att minska skillnader mellan grupper. I Välfärdsbokslutet lyfts bland annat kvinnor fram som en särskilt utsatt grupp i stort. Särskilt utsatta är kvinnor med låg utbildning och ensamstående kvinnor med barn. Det är en viktig kunskap att beakta i samband med nämndens prioriteringar. Ett processtöd för användning av Välfärdsbokslut i planeringsarbete har tagits fram och prövats i samband med planering av verksamhet. Processtödet bygger på att det är enkelt att hämta kunskap från den statistikdatabas som utvecklas för att öka andra förvaltningars möjlighet att tillgodose sig kunskap från Välfärdsbokslutet. Ambitionen är fortsätta arbetet med att använda Välfärdsbokslutet samt stärka kopplingen till verksamhetsplanering och budgetprocess.

En utmaning för nämnden och för staden i stort är att förbättra arbetet med analyser inom grupper. Till exempel är kvinnor med låg utbildning och ensamstående kvinnor med barn identifierade som särskilt utsatta grupper, men det är viktigt att identifiera skillnader även inom dessa grupper för att kunna möta de faktiska behov som finns, likväl som analysarbetet inom andra utsatta grupper behöver utvecklas.

Ett sätt att utveckla det rättighetsbaserade arbetssättet är genomförandet av rättighetsanalyser inför beslut. Arbetet syftar till att säkerställa bland annat efterlevnaden av barnkonventionen. Inom staden har ett verktyg för konsekvensanalys (Rättighetsanalys) tagits fram. Verktöget syftar till att säkerställa att alla perspektiven inom mänskliga rättigheter beaktas i samband med beslut. Fritids- och folkhälsonämnden ser att arbetet behöver stadenövergripande riktning för att kunna omsättas i praktiken på nämnds nivå.

Fritids- och folkhälsonämndens ambition är att alla verksamheter ska vara trygga och inkluderande för alla invånare. Det systematiska arbetet med våldsprevention är ett verktyg för att förverkliga detta och pågår i förvaltningen. All personal inom Mötesplatser och Öppen ungdomsverksamhet har genomgått grundutbildning i våldsprevention. Förvaltningens generella utbildning, ungdomsledarutbildningar samt utbildningar för de europeiska volontärerna (ESC) innehåller också våldsprevention. Medarbetare inom badverksamheten har också tagit del av utbildningen och en samverkan finns också för att erbjuda utbildningen för andra förvaltningar. Verksamheten förser staden och civilsamhället med grundutbildning i våldsprevention genom Borås Stads utbildningsutbud. Inom hela förvaltningen är målet att verksamheterna ska vara trygga för alla vilket kräver en förvaltningsövergripande ansats och utveckling av det våldspreventiva arbetet.

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att göra utbud och verksamheter tillgängliga för olika målgrupper. När det gäller spår och leder finns en plan för tillgänglighetsanpassning av olika områden. Ett konkret arbete som syftar till att erbjuda barn och unga med NPF-diagnos eller psykisk ohälsa en meningsfull fritid är samarbetet med ett antal föreningar som erbjuder anpassad verksamhet till målgruppen, vilka vanligtvis har svårt att delta i ordinarie verksamhet. Grupperna är mindre, ledartätheten är högre och ofta erbjuds även mellanmål. Målet är att alla barn unga ska få rätt förutsättningar för att delta i sammanhang och få en meningsfull fritid trots sina utmaningar.

3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar

Kunskap kring invånarnas hälsa och förutsättningar till hälsa utgör en grundläggande del i nämndens arbete med att följa grunduppdraget. Målsättningen att skapa bättre förutsättningar för en jämlik hälsa och meningsfull fritid kan endast uppnås om verksamheterna prioriterar utifrån befintlig kunskap och följer upp enligt de prioriteringar som ska säkerställa riktningen i arbetet. Valfärdsboksutet ger möjlighet att följa människors livsvillkor på olika nivåer, genom övergripande statistik ner till hälsovanor och människors upplevda mående.

När det gäller mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet följs öppethållande vilket ger indikationer om verksamhetens tillgänglighet. Verksamhetsmättet gällande kön följs för att säkerställa att verksamheten når både kvinnor och män , flickor och pojkar. Genom medlemskapet i KEKS (Kvalitet och kompetens i samverkan), får verksamheten tillgång till uppföljning av kvalitet och kompetens. Inom ramen för uppföljningen ingår mått kring bland annat trygghet och delaktighet.

Det mått som följs för badverksamheten är besöksantal vilket ger en indikation om vilka ekonomiska förutsättningar som finns. Simkunnigheten är en indikator som är viktig kopplat till måluppfyllelsen. Framöver kommer simkunnigheten hos varje årskull följas för att ge mer kunskap och tidigare indikation kring behov av insatser.

När det gäller föreningslivet följs ett antal mått kring föreningsengagemang och deltagande. Bidragsberättigade medlemskap, bidragsberättigade föreningar, antal aktiviteter, unika deltagare flickor/pojkar, antal föreningar certifierade i Säker & Trygg. Dessa mätningar visar dels huruvida föreningarna upprätthåller aktivitetsnivå, bedriver en jämställd verksamhet och hur många som deltar.

3.4.1 Indikatorer

Indikatorer																																					
<p>Simkunnigheten ska öka</p> <p>Utfall 2021 0%</p>	<table border="1"> <caption>Simkunnigheten ska öka - Data from 2011 to 2021</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Målvärde (%)</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2011</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2012</td><td>100</td><td>~90</td></tr> <tr><td>2013</td><td>100</td><td>~90</td></tr> <tr><td>2014</td><td>100</td><td>~90</td></tr> <tr><td>2015</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2016</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2017</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2018</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2019</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2020</td><td>100</td><td>~85</td></tr> <tr><td>2021</td><td>100</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>	År	Målvärde (%)	Utfall (%)	2011	100	~85	2012	100	~90	2013	100	~90	2014	100	~90	2015	100	~85	2016	100	~85	2017	100	~85	2018	100	~85	2019	100	~85	2020	100	~85	2021	100	0
År	Målvärde (%)	Utfall (%)																																			
2011	100	~85																																			
2012	100	~90																																			
2013	100	~90																																			
2014	100	~90																																			
2015	100	~85																																			
2016	100	~85																																			
2017	100	~85																																			
2018	100	~85																																			
2019	100	~85																																			
2020	100	~85																																			
2021	100	0																																			
<p>Så nås målet för indikatorn</p> <p>Framtagen simskoleplan har delmål för varje årskurs. Efter varje avslutad kurs, för respektive årskurs, görs en återrapportering till skolan på vad eleverna klarat. Finns det elever som inte nått upp till delmålet för årskursen, erbjuds extra simundervisning. Eftersom simskoleplanen fortfarande är ny så kan vi först följa upp resultatet vid läsåret 24/25 med tidigare resultat.</p>																																					

3.4.2 Verksamhetsmätt

3.4.2.1 Öppen ungdomsverksamhet- fritidsgårdsverksamhet

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	289	295	295	315	315
Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6	6
Andel besökare som är flickor/kvinnor	36%	38%	39%	50%	50%

3.4.2.2 Badverksamheten

Besökare

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal besökare Stadsparksbadet	101 800	82 599	170 122	240 000	240 000
Antal besökare Borås Simarena	117 946	70 370	129 681	170 000	140 000
Antal besökare Sandaredsbadet	49 536	42 277	51 078	65 000	65 000
Antal besökare Dalsjöbadet	30 214	24 781	33 213	38 000	30 000
Antal besökare Alidebergsbadet	32 203	24 673	29 916	30 000	

3.4.2.3 Föreningsenheten

Ungdomsföreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bidragsberättigat medlemskap	21 413	18 073	17 921	21 000	19 500
Bidragsberättigat föreningar	166	167	158	150	140
Antalet aktiviteter	64 773	57 250	64 576	64 000	66 000
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	41%	41%	41%	41%	41%

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Andel unika deltagare som är pojkar/män	59%	59%	59%	59%	59%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	57%	55%	43%	50%	50%

Etniska föreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bidragsberättigat medlemskap	4 259	3 739	3 880	4 100	3 900
Antalet aktiviteter	2 527	2 000	1 929	2 500	2 300
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	45%	45%	51%	50%	50%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	55%	55%	49%	50%	50%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	20%	22%	25%	25%

Föreningar vars medlemmar har någon form av funktionsnedsättning

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bidragsberättigat medlemskap	3 695	3 498	3 102	3 800	3 200
Antal aktiviteter	799	400	1 216	2 400	2 000
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	62%	61%	64%	60%	65%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	38%	39%	36%	40%	35%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	20%	20%	25%	20%	25%

Pensionärsföreningar

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bidragsberättigade medlemskap	8 887	8 300	7 658	8 500	7 600
Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	64%	64%	69%	60%	68%
Andel unika deltagare som är pojkar/män	36%	36%	31%	40%	32%
Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	9%	10%	12,5%	20%	15%

Överenskommelsen

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal anslutna föreningar/organisationer	85	87	90	90	90

3.4.2.4 Mötesplatser

Mötesplatser

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2020	Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Öppethållande timmar per vecka, mötesplatser	190	185	185	200	200
Öppethållande dagar per vecka	6	6	5	5	5
Andel besökare som är flickor/kvinnor	47%	52%	52%	50%	50%

3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar

Fritids- och folkhälsonämnden har en väl utvecklad samverkan med andra nämnder och civilsamhället. Utöver detta sker internationell, nationell och regional samverkan genom nätverk.

Folkhälsoarbetet bygger på tvärsektoriell kunskap och för att hålla kunskapen aktuell medverkar staden i nationella sammanhang såsom Healthy Cities och folkhälsonätverket som SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) leder. Borås Stad är medlemmar i det internationella nätverket ECAD (European Cities Against Drugs), vilket syftar till att mobilisera för en fortsatt restriktiv narkotikapolitik och som en motkraft till de globala och nationella mobiliseringsrörelserna. Regionalt deltar staden i nätverk för arbetet med Överenskommelsen, vilket Västra Götalandsregionen samordnar. Länsstyrelsen har uppdraget att samordna det regionala arbetet och tillhörande nätverk inom våldsprevention, ANDTS

och det brottsförebyggande arbetet, i vilka staden deltar. Gemensamt för de internationella, nationella och regionala nätverken är att öka kunskapen samt delge och ta del av andras erfarenheter.

Samverkan är en förutsättning för att driva folkhälsofrågorna. Uppdraget har resulterat i att nämnden leder och samordnar flera nätverk. Samarbeten som nämnden leder är bland annat det brottsförebyggande rådet, EST-forumet, beredningsgruppen för barn och unga vilken är knuten till både Brå och Socialt hållbart Borås, områdesnätverk, lokala nätverk för barn- och unga, medskapande processen på Norrby, arbetsgrupp för suicidpreventivt arbete, ANDTS-förebyggande styrgrupp och arbetet inom Borås rent och snyggt. Nätverken syftar till att öka kunskapen om målgruppen, varandras och gemensamma utmaningar samt initiera insatser som förebygger ohälsa och stärker hälsan hos invånarna. Målområdet Goda uppväxtvillkor inom Socialt hållbart Borås leds av förvaltningschefen från Fritids- och folkhälsoförvaltningen och beredningsgruppen leds av verksamhetschefen för folkhälsoarbetet, vilket förstärker det pågående förebyggande och främjande arbetet inom ramen för folkhälsoarbetet och nämndens andra verksamheter.

De lokala utvecklingsledarna för folkhälsoarbetet på Sjöbo, Norrby och Hässleholmen samfinansieras med Delregionala nämnden Södra. Utifrån den samverkan ingår folkhälsostrategier eller motsvarande i nätverket för folkhälsoarbetet i Sjuhärad.

Inom Mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet finns lokalsamverkan och samverkan kring aktiviteter och uppdrag med andra nämnder samt en hög grad av lokal föreningssamverkan. All samverkan sker med utgångspunkt i invånarnas behov.

Inom badverksamheten finns en kontinuerlig samverkan för att öka simkunnigheten. Utöver samverkan med Grundskoleförvaltningen gällande simkunnighet och Primärvården/SÅS gällande aktivitetskatalog finns en samverkan med föreningslivet. Badverksamheten är också en del i Svenska Badbranschen och samarbetar med andra bad runt om i landet i syfte att kvalitetssäkra och utveckla baden.

Fritids- och folkhälsönämnden har nära koppling till civilsamhället. Nämndens intentioner är att låta civilsamhället i möjligaste mån sköta driften av anläggningar. I de samtal som förs mellan förvaltningens personal och berörda föreningar diskuteras alltid dessa frågor. Idag finns ett 20-tal föreningsavtal i olika former. En ambition under året är att utveckla och kvalitetssäkra själva avtalsmodellen.

4 Kommunfullmäktiges fokusområden

4.1 Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv

4.1.1 Öka tillit och delaktighet inom förvaltningen

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Trygga, kompetenta, välmående och stolta medarbetare är avgörande för att skapa värde i mötet med invånarna. Medarbetare och chefer behöver stärkta förutsättningar, rätt kompetens och trygghet i sin roll för att kunna bidra till en organisation som präglas av tillit och hög kvalitet i mötet med invånaren. För att fortsätta arbetet med tillitsresans ambitioner ska de organisatoriska förutsättningarna stärkas. Ett arbete med Chefoskopet är påbörjat i förvaltningen och en analys av chefers organisatoriska förutsättningar har gjorts. Detta ska mynna ut i en handlingsplan med åtgärder som ska stärka chefers förutsättningar. Organisationsöversyn görs med fokus på administrativa delen av förvaltningen. Organisationen ska utvecklas för att öka medarbetares delaktighet i gemensamma processer, stärka helhetssynen i förvaltningen och öka måluppfyllelse. Under avsnittet ”uppdraget som arbetsgivare” beskrivs vidare insatser för att bidra till attraktiva och hälsosamma arbetsplatser.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Arbetet ska följas upp inom ramen för den löpande verksamhetsuppföljningen och rapporteras till nämnden i samband med tertialuppföljning och årsredovisning. Arbetet med Chefoskopet och samarbetet med Organisationshälsa ska följas upp med utgångspunkt i framtagna handlingsplan. Uppdraget som arbetsgivare följs noga upp genom det systematiska arbetsmiljöarbetet, sjukfrånvaro m.m.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Förvaltningen har ett pågående samarbete med Organisationshälsa för att stärka chefers förutsättningar.

4.2 Ett Borås med möjlighet till delaktighet och inflytande, rik kultur meningsfull fritid

4.2.1 Stärka samverkan med civilsamhället

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Civilsamhället står under förändring och de traditionella arbetssätten utmanas. Ett starkt civilsamhälle samlar människor, bidrar till bevarandet av demokratin och en god samhällsutveckling i riktning mot Borås Stads vision. Nämnden prioriterar arbetet med stöd till civilsamhället genom att bygga en hållbar struktur för samverkan mellan det offentliga och civilsamhället. Offentliga aktörer söker aktivt samverkan och stöd i civilsamhället för att lösa framtidens utmaningar. Formerna för samverkan och stöd behöver anpassas till den pågående omdaning i civilsamhället. Nämnden ser samverkan kring evenemang som ett sätt att bibehålla attraktionskraften i föreningslivet. Genom satsningen på SM veckan 2025 skapas en ny form för hållbara evenemang.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Arbetet ska följas upp inom ramen för den löpande verksamhetsuppföljningen och rapporteras till nämnden i samband med tertialuppföljning och årsredovisning. Uppföljningen ska bland annat bygga på utfallet av bidragsgivning till föreningslivet, föreningsdeltagande, SM veckan 2025, Överenskommelsen m.m.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Prioriteringen syftar till att stärka samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället.

4.2.2 Öka synligheten för att nå ut mer

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Fritids- och folkhälsonämnden erbjuder genom verksamheterna och föreningslivet ett rikt fritidsutbud för invånare i alla åldrar. Genom att öka synligheten av utbud och verksamhet kan fler invånare nås av möjligheter till rörelse, motion och positiva sociala sammanhang. Ett rikt fritidsutbud är också betydelsefullt för besöksnäringen och en hållbar stadsutveckling. För att sätta Borås på kartan som fritids- och friluftskommun satsar Fritids och folkhälsonämnden på ökad synlighet. Målet är att fler invånare och besökare ska nås av kommunens rika utbud.

En utveckling av det strategiska arbetet med kommunikation sker genom ny organisation, rutiner och strategisk kommunikationsplanering implementeras i förvaltningen. Marknadsföringen på webben ska stärkas och medarbetare ska få ökad kunskap kring kommunikation. År 2024 ska förvaltningens arbete med sociala medier utvecklas genom att ta fram en ny rutin, utbilda medarbetare samt utveckla arbetet

med sponsring för vissa av förvaltningens konton.

Prioriterade verksamheter är de som har stora och breda målgrupper, vilket innebär att den externa kommunikationen för badverksamheten och friluftslivet (spår, leder och badplatser) kommer prioriteras under 2024.

Ett arbete med att synliggöra stadens utbud i nationella sammanhang så som "Årets friluftskommun", "Årets idrottsstad" m.fl. ska utvecklas.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Arbetet ska följas upp inom ramen för den löpande verksamhetsuppföljningen och rapporteras till nämnden i samband med tertialuppföljning och årsredovisning. Uppföljningen ska bland annat bygga på utfallet av kommunikationssatsningar, besöksstatistik, nyttjandegrad, nationella rankingar m.m.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Fritids- och folkhälsonämnden samverkar med andra nämnder och bolag inom Borås Stad för att få marknadsföring med så stor räckvidd som möjligt.

4.3 Ett Borås som präglas av inkludering och integration

4.3.1 Öka trygghet och inkludering

Så här bidrar nämnden till Kommunfullmäktiges fokusområden

Fritids- och folkhälsonämnden prioriterar det trygghetsskapande arbetet både på stadenövergripande nivå likväl som i verksamheten.

I juli 2023 trädde lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Den ställer nya krav på kommunen att arbeta mer medvetet och strategiskt i de brottsförebyggande frågorna. Det kommer innebära förändringar i Brottsförebyggande rådets strategiska funktion samt ett nytt och mer kunskapsbaserat arbetssätt som är gemensamt över hela kommunen.

Mötesplatserna ska synliggöras för fler aktörer i staden som ett steg i en samhällsutveckling mot ett socialt hållbart Borås. Nämnden vill öka nyttandet av mötesplatserna och gärna ett ökat samarbete med andra nämnder och civilsamhället för att nyttja mötesplatserna som stadens plattform i samhällsutveckling mot ett socialt hållbart Borås.

För att stärka det trygghetsfrämjande förhållningssättet hos medarbetare och bidra till inkluderande och trygg verksamhet i alla delar ska det våldspreventiva arbetssättet spridas till alla verksamheter inom Fritids- och folkhälsonämnden.

Så här följer nämnden upp att den bidrar till Kommunfullmäktiges fokusområden

Arbetet ska följas upp inom ramen för den löpande verksamhetsuppföljningen och rapporteras till nämnden i samband med tertialuppföljning och årsredovisning. Uppföljningen ska också bygga utvärdering av nämndens samverkan genom samarbetsuppdraget, besöksstatistik, nyttjandegrad, trygghetsskapande arbetssätt m.m.

Stadens övergripande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete följs upp genom bland annat Trygghetsmätningen.

Samarbeten för att bidra till Kommunfullmäktiges fokusområden

Arbetet sker i samverkan med andra nämnder och civilsamhället.

5 Särskilda samarbetsuppdrag till nämnder och styrelser

Fritids- och folkhälsonämnden har fått samarbetsuppdraget ”Lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser” av Kommunfullmäktige. Inom ramen för lokalt inflytande har nätverken och ordsråden blivit viktiga byggstenar för samverkan med civilsamhället. I Valfärdsbokslutet identifierades inkludering och ökat deltagande för alla som en av tre utmaningar.

Idag är demokratin på flera sätt hotad genom olika typer av påverkansprocesser. Det sker en ökad polarisering mellan olika grupper i befolkningen samt mellan stad och landsbygd. Det demokratiska utrymmet är ojämnt fördelat. Socioekonomiskt svaga grupper röstar i mindre utsträckning och har mindre politiskt inflytande än grupper som också i andra sammanhang är starka. För att fortsätta bygga tillit behöver den offentliga sektorn både vara röstbärande åt dem som inte har en stark röst och arbeta lokalt tillsammans med medborgarna. Om utrymmet i budgeten minskar blir dialogen om de prioriteringar samhället behöver göra ännu viktigare.

Tillsammans med berörda aktörer behöver former för inkludering, möjlighet till delaktighet och inflytande utvecklas. Det kan göras på olika nivåer och ur olika perspektiv. Fritids- och folkhälsoförvaltningen är involverade i det kommunövergripande arbetet utifrån styrdokumentet "Riktlinjer – delaktighet och inflytande för medborgare". Tillsammans med Stadsledningskansliet, andra förvaltningar och kommunens bolag tas en digital vägledning fram, syftet är att arbeta mer systematiskt och sammanhållet med medborgardialog i Borås Stad.

Generellt behöver dialogerna med medborgare (alla som bor, vistas och verkar i Borås) utvecklas. Utmaningen är att nå dem vi inte når vanligtvis. Kanaler är delvis förvaltningens etablerade nätverk, men arbetet behöver kompletteras med uppsökande dialoger där olika grupper av medborgare vistas.

Inom ramen för samarbetsuppdraget har Fritids- och folkhälsonämnden fattat beslut om utvecklingsområden för lokalt inflytande. Områdesnätverken arbetar utifrån sina lokala målsättningar och vad de vill åstadkomma tillsammans för det geografiska området. Här finns fortfarande behov av att involvera civilsamhället mer och låta dem få ett ökat ansvar. Områdesdagarna/aktivitetsdagarna är ett bra verktyg för att involvera civilsamhället i de geografiska områdena.

Under 2024 planeras presidiedialoger för att involvera berörda nämnder i samarbetsuppdragets olika delar. Kopplat till Socialt hållbart Borås har mål och uppdrag utvecklats, utifrån den lokala kontexten, för de lokala nätverken för barn och unga. Förvaltningen arbetar vidare med en hållbar struktur för bemanning av de lokala nätverken. I varje nätverk behöver det finnas kompetens kring att utveckla mötesformer, metoder och leda processer.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen har etablerat ett väl fungerande arbete tillsammans med ordsråden, där varje ordsråd har en kontaktperson vilken fungerar som en väg in till Borås Stads förvaltningar och en väg ut till ordsråden från förvaltningarna. För utvecklingen av serviceorterna med omnejd finns den så kallade ortsmiljonen som regleras med hjälp av ett avtal. Avtalen har följts upp och det fortsatta arbetet bygger på regelbundna dialoger med ordsråden.

6 Resurser

6.1 Fritidsramen

6.1.1 Resultat

6.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Summa intäkter	58 855	65 280	52 780	61 949
Summa kostnader	-306 574	-319 570	-315 220	-321 539
Buffert (endast i budget)	0	-1 710	690	-2 960
Nettokostnader	-247 719	-256 000	-261 750	-262 550
Kommunbidrag	241 950	256 000	256 000	262 550
Resultat jämfört med kommunbidrag	-5 769	0	-8 790	0
Ackumulerat resultat	1 562	0	0	0
Nettoinvesteringar	-13 765	-31 027	-31 027	-23 300

Prognos per juli 2023

6.2 Ekonomiska förutsättningar

Beloppen nedan anges i tusen kronor (tkr).

Ramen som tilldelas Fritids- och folkhälsonämndens "Fritidsram" uppgår till 262 550 tkr. Denna ram inkluderar löneuppräknings på 3,3 procent samt uppräknings för övriga kostnader på 1,8 procent. Därutöver ett tilläggsanslag riktat till Öppen Ungdomsverksamhet på 300 tkr utifrån beräknad volymökning av antalet barn/ungdomar som faller inom ramen för verksamhetens målgrupp. Budgetramen inkluderar även en justering för ökade kostnader under 2023 på totalt 450 tkr och avser kompensation för kapitalkostnader genererade utifrån investeringsprojektet "Åtgärder utifrån trygghetsplan" (50 tkr) samt Kommunals avtal kopplat till löner (400 tkr). Därutöver tilläggsanslag med 1 850 tkr för att kompensera för Lokalförordningsnämndens ökning av internhyror utöver tilldelad budgetförstärkning för övriga tjänster.

Ett sparkrav har tilldelats nämnden på totalt 2 550 tkr vilket motsvarar 1 procent av 2023 års budgetram.

Den budgeterade uppräknings för övriga kostnader som har tilldelats utifrån ovanstående nämnda förutsättningar täcker till viss del ökade kostnader. Vi ser stora utmaningar i att kostnaderna för interna köp ökar i större utsträckning än vad som kompenseras i budget. Även kommundemensamma kostnader fördelas i allt större utsträckning till nämnderna utan kompensation. Det har aviserats att kostnader för köpta tjänster kan öka mellan 8-14 procent under 2024. Konsekvenserna blir minskade interna köp av tjänster från andra förvaltningar och därigenom minskad servicenivå inom nämndens verksamhetsområden med koppling till exempelvis städ och vaktmästeritjänster. För att kunna bibehålla servicenivån för diverse köpta tjänster inkluderar nuvarande budgetförslag en uppräknings på cirka 6 procent för övriga tjänster. För att kunna upprätthålla denna nivå behövs en förstärkt ram med **2 500 tkr**.

För att omhänderta tilldelat sparkrav behöver åtgärder vidtas även på andra sätt. I de ekonomiska beräkningarna som gjorts öppnas inte Alidebergsbadet under 2024. Alideberg är en gammal anläggning

som kräver underhåll varje år. Den är också mycket energikrävande eftersom det inte finns någon bassängtäckning. Mycket energi går åt för att hålla temperaturen i bassängerna. Alidebergsbadet är öppet tre månader om året och har cirka 30 000 besök, varav 15 000 är simklubbens egna medlemmar som också har möjlighet att använda inomhusbassängerna i Borås Simarena. För Simklubben Elfsborg kan förslaget naturligtvis få konsekvenser genom exempelvis intäktsbortfall för badentréer, caféförsäljning och tävlingsavgifter. Att inte ha anläggningen i bruk försvårar också möjligheterna att ha en simarena vid större evenemang som uppfyller exempelvis krav på läktarplatser.

Badverksamheten har under flera år haft en svår ekonomisk situation. Ombyggnationer och renoveringar har medfört ökade kostnader som påverkat verksamhetsområdet i stor utsträckning. Det kan också konstateras att det råder större konkurrens generellt då flera bad har öppnat i närområdena. För att klara av ökade kostnader budgetmässigt har det över tid ställts höga krav på mer intäkter. Något verksamhetsområde inte klarat av att leva upp till både utifrån konkurrens och anläggningarnas kapacitet. En annan utmaning är hur Stadsparksbadet som anläggning betraktas ur ett momserspektiv. Skatteverket vidhåller att anläggningen ska betraktas som ett äventyrsbad och därmed ska badavgifterna momsbeläggas med 25 procent. Beslut i Kammarrätten fastslår Skatteverkets beslut. Budgetmässigt innebär det lägre intäkter.

Under 2024 behöver badverksamheten prioriterats för att få en budget i balans. Det finns ett behov av förstärkt ram på **5 000 tkr, varav moms 1 000 tkr**, för att de intäkter som budgeteras ska vara på en rättvisande nivå.

Badverksamheten påverkas också av den nya lagförändringen om 11-timmars dygnsvila.

Badverksamheten är idag en slimmad organisation personalmässigt. Det finns inte något ”svängrum” för att ta höjd för den nya lagstiftningen. För att på sikt klara av nuvarande öppettider med utgångspunkt i den nya lagstiftningen finns ett behov av förstärkt ram med cirka 4 årsarbetare riktat till främst badverksamheten men också riktat till den öppna ungdomsverksamheten. Detta motsvarar cirka **2 000 tkr**. En förstärkt ram förväntas för detta.

Under 2024 kommer flera nya lokaler tas i bruk. Byggprojekten leds av Lokalförsörjningsnämnden som sköter de stora investeringarna. Kostnader faller ut på den enskilda nämnden i form av en ny internhyra därutöver tillkommer driftskostnader så som städ och underhåll. Under 2023 togs Myråshallen i bruk men utan kompensation för ökad hyra och drift. Under 2024 beräknas nya Ishallen tas i bruk, Fredriksborghallen samt Mötesplats Sjöbohuset. Ökade internhyror med tillhörande driftskostnader behöver kompenseras. Med hänsyn tagen till den information som finns idag gällande ianspråktagandet av anläggningarna så förväntas en förstärkt ram med cirka **6 700 tkr** för 2024 utifrån redan fattade beslut. Anläggningarna tas i bruk vid olika tidpunkter under året vilket innebär att internhyrorna får en helårseffekt först 2025 och därför bör förstärkt ram utgå för den resterande kostnadsökningen då.

Under 2023 ökade de externa hyreskostnaderna för Borås Arena, Borås Arena 2, Sjuhäradshallen och Ryda fotbollshall med 5 600 tkr. Nämnden blev inte kompenserad för denna ökning. Under 2024 kommer hyrorna öka än mer. För att få full kostnadstäckning för de ökade hyrorna förutsätts en förstärkt ram med **9 700 tkr**.

Under 2024 finns ett behov av förstärkt ram för att klara av ökade internhyror föranlett av nya kalkylerade beräkningar med utgångspunkt i bland annat ökade byggkostnader eller i de fall internhyrorna ökar mer än den budgetuppräknig på cirka 4 procent som tilldelats nämnden. De objekt vars internhyror ökar mer än 4 procent är de objekt som inte ingår i den interna hyresmodellen utan är så kallade självkostnadsobjekt. En ökad internhyra för dessa objekt beror i stort inte på verksamhetsrelaterade anpassningar utan på ökade kostnader för bland annat konsumtionsavgifter så som el, värme, vatten eller underhållskostnader av olika slag. De ökade kostnader som har uppstått ligger till stor del utanför förvaltningens påverkan. Berörda objekt med självkostnads hyra är exempelvis simhallarna, Ishallen, Boråshallen, Borås Ridhus och Borås tenniscenter. För att klara av ökade kostnader för självkostnadsobjekt krävs en förstärkt ram med cirka **4 000 tkr**. Därutöver ökade kostnader för lokalerna på Bryggaregatan med **1 300 tkr** som en konsekvens av högre byggkostnader och högre internränta än kalkylerade beräkningar som det togs beslut om.

Kapitalkostnaderna har ökat under flera år till följd av flera stora och prioriterade investeringar. Kapitalkostnaderna hanteras till största del inom den ordinarie budgetramen. Det kan dock konstateras att flera investeringar görs med utgångspunkt i att sätta Borås på kartan. Bra anläggningar med rätt förutsättningar gör att större evenemang av olika slag kan utföras i Borås. Tydligheten kopplat till vilka investeringsprojekt som anses vara av kommunövergripande karaktär och som därmed bör kompenseras i budget behöver förtydligas. Med utgångspunkt i den investeringsplan som är beslutad för perioden 2023-2027 och där investeringen anses vara av kommunövergripande karaktär, med politiskt fattade beslut som grund, förväntas förstärkt ram för ökade kapitalkostnader på totalt **1 800 tkr**. Kapitalkostnaderna beräknas utifrån beviljade investeringsmedel för Borås Skidstadion, belysning Ryavallen, inventarier på Sjöbohuset och Kronängsparken.

I nuläget finns ett avtal med Riksidrottsförbundet framtaget om att stå värd för SM-veckan 2025. Förberedelser och planering inför SM-veckan 2025 beräknas göras under 2024 men majoriteten av kostnaderna beräknas inkomma under 2025. I det beslutsförslag som fattades i Kommunstyrelsen kommunicerades ett behov av ökad drift på cirka 10 000 tkr och en investeringsbudget på cirka 2 000 tkr för evenemanget i sin helhet. För 2024 bedöms **3 000 tkr** att behöva tilldelas i förstärkt driftsbudget och resterande summa under 2025. Budget för investeringarna bör utgå i sin helhet.

Under 2024 kommer personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) öka med 1,22 procent, **cirka 960 tkr**, i till följd av högre avsättning för den kollektivavtalade pensionen. Detta kommer påverka nämnderna som får högre personalkostnader och förstärkt ram för detta förväntas tilldelas.

För att kunna bibehålla nivån av öppettider och fortsätta utvecklingen framåt på mötesplatserna finns ett behov av förstärkt ram framöver med minst en årsarbetare per mötesplats. Under 2024 prioriteras Hässlehuset. En årsarbetare motsvarar **cirka 600 tkr**.

Sammanfattningsvis finns ett behov av förstärkt ram motsvarande: 12 400 tkr. För redan fattade beslut i Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige eller lagstadgade beslut förväntas en förstärkt ram med 25 160 tkr att tilldelas. Se vidare bilaga "FOFN förstärkt ram budget 2024".

Utmaningar och konsekvenser

Modellerna för stadens resurstilldelning prövas extra när det råder ett tufft ekonomiskt läge och i vissa fall behöver de omprövas och skruvas på. Ett exempel på detta är Borås Stads fördelningsmodell gällande lokalkostnader. En nämnd säger upp en lokal för att klara av kraftigt ökade interna hyreskostnader. Detta innebär att den verksamhet som bedrivs i lokalen uteblir. I en kommunägd lokal kvarstår kostnader för lokalen för staden i sin helhet men den verksamhet som bedrivits i lokalen har uteblivit. Den ekonomiska utmaningen för lokalen har därmed flyttats från en nämnd till en annan men med konsekvensen att utbudet till Boråsaren har minskat. Påverkan blir som störst för de nämnder som har flera hyresobjekt med årsvis uppräknings.

Andra exempel som utmanar är köp- och sälj förfarandet inom staden. I budgetarbetet inför 2024 höjs de interna priserna mer än den budgetförstärkning som tilldelas och allt fler kommunövergripande kostnader fördelas till nämnderna med utebliven förstärkning i den budgeterade ramen. I ett tufft ekonomiskt läge kan minskat köp av exempelvis fastighetsskötsel, vaktmästeri och städ vara en tvingande åtgärd för de nämnder som har höga kostnader för detta, vilket i sin tur innebär försämrade service till föreningsliv och andra. Ett minskat köp betyder mindre intäkter till den säljande nämnden som behöver vidta åtgärder för att anpassa sin verksamhet i form av uppsägningar och än högre priser.

90 procent av nämndens budget består av lokal och personalkostnader. 12 400 tkr motsvarar cirka 21 årsarbetare, budgeterad nettokostnad (inkluderat lokal och personal) för 3-5 fritidsgårdar eller budgeterad nettokostnad för alla bad i ytterområdena (Asklandabadet, Viskaforsbadet, Dalsjöforsbadet och Sandaredsbadet). Konsekvenserna för barn och unga skulle bli omfattande. Barns rättigheter till fritid skulle utmanas. Möjligheterna till simundervisning skulle minska då bad i "ytterområden" idag står för cirka hälften av all simundervisning. Asklandabadet möjliggör bad för personer med funktionsnedsättning vilket skulle påverka deras möjlighet till fritidsutbud, som redan idag är mycket begränsat.

12 400 tkr motsvarar den budgeterade nettokostnaden för Träffpunkt Simonsland tillsammans med en mindre mötesplats så som Kristineberg. Eller den budgeterade nettokostnaden för alla fem mötesplatser, Sjöbohuset, Norrbyhuset, Kristinebergshuset, Hulta- samt Hässlehuset. En minskning av utbudet skulle kunna innebära uteblivna aktiviteter och sociala sammanhang för en stor grupp invånare och stora utmaningar att tillgodose det växande behovet av medborgarservice. Nämndens samarbetsuppdrag kring mötesplatser och samverkan med andra nämnder skulle utmanas. Ett exempel är samverkan med Vård- och äldrenämnden kring aktiviteter för målgruppen äldre.

12 400 tkr motsvarar cirka 70 procent av den budgeterade kostnaden för fastighetsskötsel, cirka 23 procent av de budgeterade nettokostnaderna för idrottshallar eller 48 procent av de budgeterade nettokostnaderna för idrottsplatser exkluderat Borås Arena. 12 400 tkr motsvarar 51 procent av budgeterad nettokostnad för Borås Arena 1 och 2 (budget 2023). 12 400 tkr motsvarar budgeterade nettokostnader för en ishall. Konsekvenserna skulle kunna bli skötsel- och underhållsbrist och en omfattande minskning i tillgänglighet- till anläggningar för föreningsliv och invånare. Barns och ungas möjlighet till rörelse och deltagande i föreningslivet skulle påverkas negativt av detta.

12 400 tkr motsvarar den budgeterade personalkostnaden för hela den administrativa enheten inkluderat administrativa funktioner inom enheten för verksamhetsutveckling. Konsekvenserna av detta skulle bli uteblivet stöd kring exempelvis HR, ekonomi, IT för chefer och medarbetare. Nämndens möjligheter att bedriva verksamhetsutveckling inom folkhälsa, vattensäkerhet, trygghetsskapande arbete skulle påverkas i stor omfattning. Detta skulle innebära att förvaltningsapparaten inte skulle kunna upprätthållas. Om förvaltningens organisation inte fungerar skulle även det i slutändan drabba invånarens negativt.

Skolfritid

I nuläget råder en osäkerhet kopplat till intäkterna för skolfritids. Skolan har aviserat om minskat köp redan under 2023, vilket kommer att få helårseffekt under 2024. Beräkningarna i planeringsunderlaget bygger på att skolan köper lika många timmar, båda terminerna, som hösten 2023. Köper skolan färre timmar under 2024 blir påverkan än mer.

Övrigt

Taxor och avgifter 2024

Fritids- och folkhälsonämnden samlade dokument gällande taxor och avgifter för 2024 kommer till nämnden som ett särskilt beslutsärende under hösten 2023.

6.3 Verksamhet 2024

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Fritids- och folkhälsonämnden				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	-1 666	-1 540	-1 940	-1 580
Nettokostnad	-1 666	-1 540	-1 940	-1 580
Gemensam administration				
Intäkt	169	0	0	0
Kostnad	-13 657	-15 245	-14 745	-15 220
Nettokostnad	-13 488	-15 245	-14 745	-15 220
Folkhälsa				
Intäkt	5 366	5 101	5 101	3 235
Kostnad	-8 463	-8 733	-8 733	-7 755

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Nettokostnad	-3 097	-3 632	-3 632	-4 520
Evenemang				
Intäkt	652	568	568	0
Kostnad	-4 318	-4 435	-4 435	-4 050
Nettokostnad	-3 666	-3 867	-3 867	-4 050
Mötesplatser/förebyggande arbete				
Intäkt	6 312	4 340	4 340	3 858
Kostnad	-32 252	-33 701	-33 701	-34 343
Nettokostnad	-25 940	-29 361	-29 361	-30 485
Öppen ungdomsverksamhet (Fritidsgårdsverksamhet)				
Intäkt	7 098	4 908	4 908	4 493
Kostnad	-47 285	-48 435	-48 435	-48 958
Nettokostnad	-40 187	-43 527	-43 527	-44 465
Anläggningsenheten				
Intäkt	21 967	23 865	23 865	23 865
Kostnad	-141 199	-144 673	-152 773	-147 435
Nettokostnad	-119 232	-120 808	-128 908	-123 570
Badverksamheten				
Intäkt	17 265	26 498	23 498	26 498
Kostnad	-57 708	-62 808	-62 308	-62 198
Nettokostnad	-40 443	-36 310	-38 810	-35 700
Buffert				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	0	-1 710	0	-2 960
Nettokostnad	0	-1 710	0	-2 960
Totalt				
Intäkt	58 829	65 280	62 280	61 949
Kostnad	-306 548	-321 280	-327 070	-324 499
Nettokostnad	-247 719	-256 000	-264 790	-262 550

Prognos per juli 2023

6.4 Bidragsramen

6.4.1 Resultat

6.4.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Summa intäkter	19	45	45	45
Summa kostnader	-43 590	-45 945	-45 945	-46 850
Buffert (endast i budget)	0	0	0	0
Nettokostnader	-43 571	-45 900	-44 650	46 800
Kommunbidrag	44 800	45 900	45 900	46 800
Resultat jämfört med kommunbidrag	1 229	0	500	0
Akkumulerat resultat	0	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Prognos per juli 2023

6.5 Ekonomiska förutsättningar

6.6 Verksamhet 2024

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024:1
Administration föreningsenhet	-3 086	-3 500	-3 500	-3 600
Föreningsbidrag	-32 456	-34 355	-33 855	-34 850
Bidrag till etniska föreningar	-1 637	-1 505	-1 505	-1 500
Bidrag till sociala föreningar	-3 389	-3 500	-3 500	-3 600
Bidrag till funktionshindrade	-1 182	-1 140	-1 140	-1 400
Bidrag till pensionärsföreningar	-1 821	-1 900	-1 900	-1 850
Summa	-43 571	-45 900	-45 400	-46 800

När pandemin började ebba ut uppstod oroligheter på olika håll i världen som även de påverkade världsekonomin. På våra breddgrader hade föreningslivet just börjat återhämta sig efter restriktioner och påtvingade anpassningar då en verklighet med ökade priser på det mesta, inte minst el, blev en del av vardagen.

Den kompensations för ökade elkostnader som Fritids- och Folkhälsoförvaltningen betalade ut under 2022/2023 var ett välkommet tillskott för många föreningar. Även att vissa andra uppräknings gjordes eftersom de allra flesta av bidragen har fasta gränser.

Många föreningar med egna anläggningar lägger ned både mycket arbete och kostnader på att sköta och driva dessa. Det kan handla om fotbollsplaner, elljus-/konstsnöspår eller en paddock med belysning. För detta får föreningen en fast årlig summa, kallad driftsbidrag. Denna summa har inte ändrats på åtminstone sex år och därför är ambitionen att inför 2024 höja dessa summor för att bättre matcha

verkligheten.

Ett annat bidrag som bör prioriteras är verksamhetsbidraget. Detta bidrag är bland annat tänkt att ge föreningar med växande verksamhet bättre möjligheter att klara av det ökade arbete, bland annat i form av administration, som följer med. Bidraget kallas för "administrationsbidrag" eftersom det i många fall ger föreningen möjlighet att ha en anställd person som hel- eller deltid.

7 Investeringar

7.1 Sammanställning Investeringar

	Godkä nd utgift	Utgift tom 2022	Total budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Investeringar årliga anslag			15 774	11 650	10 150	10 150	10 150	10 150
Investeringar som löper över flera år	26 650	11 582	3 418	11 650	0	0	0	0
Summa	26 650	11 582	19 192	23 300	10 150	10 150	10 150	10 150

7.2 Investeringar, årliga anslag

Projekt	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1. Utveckling av miljöförbättrande åtgärder konstgräs och utbyte av gräs	10 124	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
2. Utveckling av aktivitets- och näridrottsplatser	800	800	800	800	800	800
3. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
4. Utveckling av spår och leder	1 000	500	500	500	500	500
5. Utveckling av badplatser	1 100	600	600	600	600	600
6. Evenemangstaden Borås	750	750	750	750	750	750
7. Åtgärder utifrån trygghetsplan	500	500	500	500	500	500
8. Utveckling av Borås Skidstadion	0	2 000	500	500	500	500
Summa	15 774	11 650	10 150	10 150	10 150	10 150

1. Utveckling av miljöförbättrande åtgärder konstgräs och utbyte gräs

Byte av konstgräs på två planer 4 400 tkr. Asfaltering runt konstgräs, samt byte av belysning till LED på en fotbollsplan 600 tkr.

2. Utveckling av aktivitets- och näridrottsplatser

Musikanläggning till scen och alfabetsled på Bodavallen. Boulebana och bäckintag Sjöbovallen, 100 tkr. Utegym Kypegården, 100 tkr. Tosseryd, förläng grön/vit led 2 km, 100 tkr. Återvunnet konstgräs till Fristad heds tennisbana och till bouleplan, hinderbanan på Kranmossen, 250 tkr.

3. Utveckling av idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser

Planerat- och akut underhåll för lösa inventarier som till exempel mål, sarger, musikanläggningar, med flera.

4. Utveckling av spår och leder

Färdigställa mountainbike på Kranmossen med barnområde, med mera.

5. Utveckling av badplatser

Ny året runt torrtoalett på Sjömarken 200 tkr. Entréskyltning 100 tkr. Parkeringsåtgärder, etcetera, 300 tkr.

6. Evenemangstaden Borås

Fiber motorstadion 200 tkr. Tält IP-skogen 100 tkr. Prioriterade åtgärder på anläggningarna, 450 tkr.

7. Åtgärder utifrån trygghetsplan

Skyltning, belysning, hjärtstartare, etcetera efter inventeringslistor från bland annat trygghetsvandringar.

8. Utveckling av Borås Skidstadion

Skidstadion, nya spår väster Hybergsvägen, 2 000 tkr.

2,5 kilometer spår för skidor, ridning, vandring. exklusive bro och konstsnöanläggning. Utredds under sommar 2023.

7.3 Investeringar som löper över flera år

Projekt	Godkänd utgift	Utgift tom 2022	Total budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Projekt-status
1. SM-veckan 2025	2 000	0	0	2 000	0	0	0	0	0
2. Utveckling av Borås Skidstadion	13 000	11 582	1 418	0	0	0	0	0	3
3. Inventarier Sjöbohuset	3 500	0	1 000	2 500	0	0	0	0	0
4. Kronängs IP ny planbelysning LED	1 400	0	0	1 400	0	0	0	0	0
5. Inredning nya ishallen	2 000	0	0	2 000	0	0	0	0	0
6. Inredning gamla ishallen	100	0	0	100	0	0	0	0	0
7. Inredning Fredriksborgshallen	800	0	0	800	0	0	0	0	0
8. Miljöinvestering belysning och maskiner	1 100	0	0	1 100	0	0	0	0	0
9. Lundbypark projektering Skatepark	150	0	0	150	0	0	0	0	0
10. Ryavallen underhållsbehov	200	0	0	200	0	0	0	0	0
11. Brämhults IP anpassningar	100	0	0	100	0	0	0	0	0
12. Idrottshallar passagesystem	300	0	0	300	0	0	0	0	0
13. Almenäs badplats	2 000	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0
Summa	26 650	11 582	3 418	11 650	0	0	0	0	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investering pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

1. SM-veckan 2025

Under januari 2025 genomförs cirka tjugo SM tävlingar på arenor som skidstadion, is-, idrotts- och simhallar, samt Himlabacken och omgivande vägnät för rally. Det är även en TV-sänd folkfest med ett flertal kringarrangemang. Huvuddelen budgeteras under 2015, förberedelseskedet budgeteras under 2024 med 2 000 tkr.

2. Utveckling av Borås Skidstadion

Flyttas från 2024 till investeringsprojekt med "årliga anslag"

3. Inventarier Sjöbohuset

Inflyttning i Sjöbohuset sker under 2024. Under 2023 kommer inköp av möbler/inredning samt inköp av digital utrustning att påbörjas för att slutföras under 2024. Budget 2 500 tkr.

4. Kronängs IP ny planbelysning LED

Ny planbelysning med LED på Kronängs B-plan, 1 400 tkr.

5. Inredning nya ishallen

Inredning som inte ingår i byggnationen och avser till exempel musikanläggningar, TV, möbler, kök, etcetera, 2 000 tkr.

6. Inredning gamla ishallen

Planerat underhåll och anpassningar när konståkningen flyttar till nya hallen, 100 tkr.

7. Inredning Fredriksborgshallen

Inredning som inte ingår i byggnationen och avser till exempel musikanläggningar, idrottsutrustning, etcetera, 800 tkr.

8. Miljöinvestering belysning och maskiner

Två robotklippare till fotbollsplaner och miljömaskiner till Lundbyparks skötselgrupp. Byte av en extra planbelysning till LED, 1 100 tkr.

9. Lundbypark projektering Skatepark

Ansök om pengar avsatta inom Viskans park för projektering inom ramen för Boråsförslagen, 150 tkr.

10. Ryavallen underhållsbehov

FOF äger fastigheten med ansvar för planerat underhåll för till exempel byte till LED-belysning, 200 tkr.

11. Brämhults IP anpassningar

LFF budget för om-/tillbyggnation av kansli lokalen räckte inte till bollförråd och markarbete, 200 tkr.

12. Idrottshallar passagesystem

Teknisk investering för att minska vaktmästeriuppdrag i idrottshallar, men ändå hålla en enkel och driftsäker service, 300 tkr.

13. Almenäs badplats

Investera i träinklädda betongflytbryggor, rullstolsbassäng och ramp i betong, omklädningsbyggnad, 1 000 tkr.

Riskbedömning inför Budget 2024

Skickas till nämndsekreterare för diarietföring.

Deltagare

För arbetsgivare	För arbetstagarorganisationen
Maria Wallengren	Moa Andersson
Cecilia Strömberg	Simon Erlandsson
Ida Stjerna	Kristina Nyberg Smahel
Emma Magnusson	

Arbetsgivaren förslag

Arbetsgivaren beskriver kort sammanfattning enligt nedan.

Budgetförutsättningar

Tilldelad budgetram Fritidsramen = 262 550 tkr

- Uppräkning löner 3,3 % varav FoF avsätter 0,3 % (335 tkr) för särskilda satsningar
- Förstärkt ram med 400 tkr utifrån Kommunals avtal
- Uppräkning ”övriga tjänster” 1,8 % inkl. 600 tkr löneandel för köpta tjänster
- Volymuppräkning till ÖU 300 tkr
- Förstärkt ram 50 tkr för kapitalkostnader med koppling till investeringsprojekt ”Trygghetsåtgärder”
- Förstärkt ram 1 850 tkr för ökade hyror (generell höjning 4 %)
- Sparkrav = 2 564 tkr

Interna beräkningar tar, utöver ovan, höjd för:

- Ökat PO-pålägg 46,40% (ökning med 1,22 % i jämförelse med 2023)
- Uppräkning övriga kostnader 6 % (budgetförutsättningar enbart 1,8 %)
- Uppräkning av materialkostnader 1,8 %
- Faktiska kapitalkostnader (ökning med 2 300 tkr i jämförelse med 2023)
- Interna hyror generell ökning med 4,0 % (underlag från LFF ej kommit)
- Faktiska externa hyror i de fall de är kända annars uppräkning med 1,8 %
- Intäkter generellt oförändrade (bortsett från ökat intäktskrav inom anläggningsverksamheten på totalt 1 000 tkr)
- Skolans minskade köp av skolfritid (420 tkr)
- Avsatt buffert, 1 %, 2 625 tkr

Åtgärder inom ram för budget i balans

- Ökade intäkter Anläggningsenheten: 1 000 tkr (taxor och mer uthyrning) dessa avser främst skolans hyra av Borås hallen.
- Översyn av avtal främst inom ÖU: 500 tkr
- Minskad lokalkostnad ÖU (Kristineberg): 500 tkr
- Förändrade mötestider Nämnden
- Alideberg: 2 800 tkr

Arbetsgivarpolitiken

- Öka jämställdheten och förlänga arbetslivet
- Behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet, minska sjukfrånvaron, stödja medarbetarnas utveckling och stärka ledarskapet
- Utveckla arbetssätten genom att använda kompetensen rätt och utnyttja tekniken smart. Digitaliseringen och breddad rekrytering!

Förstärkt ram i budget 2024

Personal

- Ökad kostnad PO-pålägg: 960 tkr
- Bemanning ny lagstiftning, 4 tjänster främst inom bad och ÖU: 2 000 tkr

Summa: 2 960 tkr. 2 960 tkr förväntas tilldelas i förstärkt ram utifrån redan fattade beslut.

Kapitalkostnad

- Ökade kapitalkostnader: **1 800 tkr. Förväntas förstärkt ram.**

Lokalkostnader med tillhörande drift

- Externa hyreskostnader Borås Arena AB: 9 700 tkr
- Ökad hyreskostnad Bryggaregatan: 1 300 tkr
- Myråshallen: 1 600 tkr
- Fredriksborgshallen: 1 600 tkr
- Ishallen: 2 700 tkr inkl. drift (ca 11 000 tkr/helår)
- Sjöbohuset: 800 tkr (ca 1500 tkr/helår)
- Ny lokal fritidsbanken: 0 tkr
- Internhyror vars kostnader ökar mer än 4 %: 4 000 tkr

Summa: 21 700 tkr varav 5 300 tkr är behov av förstärkt ram. Resterande förväntas ge förstärkt ram utifrån redan fattade beslut.

Verksamhet

- ”Övriga tjänster” prisökning 6 %: 2 500 tkr
- Minskat intäktskrav badverksamheten: 5 000 tkr, varav 1 000 tkr moms.
- Förstärkt ram för intäktsbortfall på TPS pga. momsregler vid uthyrning av lokal: 0 tkr

Summa: 7 500 tkr. 6 500 tkr är behov av förstärkt ram. Förstärkt ram för moms förväntas kompenseras.

Evenemang

- SM-veckan 2025: **3 000 tkr** (10 000 tkr totalt varav 3 000 tkr år 2024 samt 7 000 tkr år 2025).
Förväntas utgå utifrån redan fattade beslut.

Satsning

- Ökade öppettider Mötesplatser: **600 tkr (1 åa). Behov av förstärkt ram.**

Totalt: Nämnden ser ett behov av förstärkt ram med 12 400 tkr. 25 160 tkr förväntas kompenseras utifrån redan fattade beslut i KS/KF eller utifrån lagstadgade beslut.

Förslag på vidare åtgärder/konsekvenser om förstärkt ram ej tilldelas

- Vidare översyn av avtal
- Samlokalisering i större utsträckning
- Dela på internhyror med andra förvaltningar, går det att samlokalisera
- Organisationsöversyn, 2 åa
- Volymuppräknning – ej dela ut till verksamhetsområde
- Ingen uppräknning av ”övriga tjänster”
- Mindre investeringar 2023 (medför minskad kapitalkostnad 2024)
- Översyn av fördelade kostnader anläggning-förening
- Uppsägning/nerläggning av anläggningar
- Minskade öppettider
- Minskade köp av tjänster = minskad servicenivå
- Avsätta en lägre nivå i buffert

Tilldelad budgetram Bidragsramen = 46 800 tkr

- Uppräkning med 900 tkr i jämförelse med 2023
- Inga sparkrav

Förslag till investeringar där politiken behöver göra prioriteringar.

Förslagen till investeringar ingår **till 23 300 tkr**. Politiken kommer behöva göra prioriteringar för att de interna kapitalkostnaderna inte ska rusa iväg. Ett arbetsmaterial kommer att delges presidiet för att göra prioriteringar och diskutera vilka investeringar som ska föreslås inför beslut i nämnd.

Riksinventering och riskbedömning

Ekonomiska förutsättningar

Mycket ligger i förvaltningens grunduppdrag och där SM-veckan samt arena AB är evenemang som beslutats genom politisk inriktningar.

Utmaningar, risk och möjligheter

Beskrivningar om det inte sker enligt förslag, eller om AT organisation vill göra andra prioriteringar?

Utifrån budget 2024 finns det en risk i att förvaltningen inte kommer kunna vara med att bekosta renovering/nybyggnation eller bistå vid planering av kommande anläggningar. Det finns idag plan på flera idrottshallar och då finns det önskemål om fullmåttshallar och läktare för att möta föreningarnas behov. Det finns en risk i att förvaltningen inte kan avstå när beslut tagits och då är i behov av förstärkt ram för uppstartat för byggnation.

Fackliga parter lyfter frågan om det finns möjlighet att tillsätta egen personal för att bemanna och sköta våra lokaler för att hålla nere kostnaderna. Detta är något som behöver ses över i samband med organisationsöversyn om det finns rätt förutsättningar innan det kan vara ett aktuellt förslag.

Risk finns att det blir svårigheter för evenemang och tävlingar samt relationer med föreningarna. Dock är det ett behov av kommande renovering.

Det lyfts att det är ett viktigt signalvärde att nämnden tar ansvar att se över sina mötestider.

Fackliga parter undrar hur och vilka mål utifrån öppet-timmar som mäts utifrån budget om det skulle bli så att budgeten påverkar bemanning framöver.

Äskanden

Beskrivningar om det inte sker enligt förslag, eller om AT organisation vill göra andra prioriteringar?

Dalsjöbadet har en kommande renovering som nämnden behöver ta ställning till, om det inte renoveras kommer vi behöva ställa om personal vilket är en risk för framtiden även om den inte är aktuell inför budget 2024.

Arbetsgivarpolitik

Beskrivningar om det inte sker enligt förslag, eller om AT organisation vill göra andra prioriteringar?

Fortsätter förvaltningen att gå med i nybyggnationer utan att få täckning för kostnaderna så kommer det troligtvis att påverka så förvaltningen inte klarar att prioritera grunduppdraget vilket på sikt kan innebära besparing av personal.

Utifrån att organisationen som vi har idag har lämnat över ansvaret för förvaltande till servicekontorets personal har vi nu en urholkad organisation som inte riktigt håller måttet om förvaltningen skulle ta över ansvaret igen.

En besparing genom att inte öppna Alideberg påverkar inte förvaltningens egen personal men finns risk att det påverkar relationer till föreningslivet.

Organisationsöversyn kommer kunna påverka antal årsarbetare, initialt vakanser eller avgångar. Det finns en samsyn i att det är bra att det görs tidigt och att förvaltningen ser över bemanning på helheten och att det inte görs på operativ personal i första läget. Det finns en risk i att om verksamheten minskar i operativ verksamhet kommer det påverka service och öppettider samt säkerhet.

Vad händer i de fall vi inte får de äskanden vi sökt.

De stora utmaningar som kan uppstå sker efter beslut i KS/KF. Det är först då vi får den slutgiltiga budgetramen att förhålla oss till. Beroende på hur beslutet ser ut behöver föreslagna åtgärder, som inte redan angivits, vidtas i större eller mindre utsträckning.

- 12 400 tkr motsvarar ca 21 årsarbetare, budgeterad nettokostnad (inkluderat lokal och personal) för 3-5 fritidsgårdar eller budgeterad nettokostnad för alla bad i ytterområdena (Asklandabadet, Viskaforsbadet, Dalsjöforsbadet och Sandaredsbadet). Konsekvenserna för barn och unga skulle bli omfattande och barns rättigheter till fritid skulle utmanas. Möjligheterna till simundervisning skulle minska då bad i ”ytterområden” idag står för stor del av simundervisning. Asklandabadet möjliggör bad för personer med funktionsnedsättning vilket skulle påverka deras möjlighet till fritidsutbud, som redan idag är mycket begränsat. Dessutom kvarstår lokalkostnader även när verksamheten uteblir, Asklanda och Sandared är två anläggningar med relativt nya

kapitalkostnader efter renovering.

Fackliga synpunkter:

Utifrån föreslagen neddragning finns en risk att det blir ökat tryck på kvarvarande medarbetare, frustration att inte rätta till för behoven i staden eller klara att möta kapacitetskraven. Men också att medarbetaren kommer behöva möta besvikelse från invånare och stå för brister i relationsskapande och uppbyggt förtroendekapital. Det finns också en stor risk att neddragningen leder till ökande sjukskrivningstal utifrån ökad belastning för kvarvarande medarbetare och leda till minskat trivsel på arbetsplatsen vilket leder till en större personalomsättning vilket påverkar arbetsmiljö negativt.

Förvaltningen kommer att förlora viktig kompetens och minskad möjlighet att framstå som en stabil verksamhet som kan attrahera besökare och personal.

För medarbetarna skulle det leda till ett splittrat uppdrag där de förväntas att täcka upp för olika verksamheter i större utsträckning alternativt minskad möjlighet till stabil arbetsgrupp vilket på sikt leder till ökad stress.

Är redan en slimmad bemanning som inte går att slimma ner mer utan att det påverkar kvalitet och kompetens negativt.

Går inte att minska mer på badens verksamhet utan att det påverkar säkerheten för besökare, vilket påverkar arbetsglädje och arbetsmiljö när medarbetare inte har möjlighet att göra ett gott arbetet.

- 12 400 tkr motsvarar den budgeterade nettokostnaden för Träffpunkt Simonsland tillsammans med en mindre mötesplats så som Kristineberg. Eller den budgeterade nettokostnaden för alla fem mötesplatser, Sjöbohuset, Norrbyhuset, Kristinebergshuset, Hulta- samt Hässlehuset. En minskning av utbudet skulle kunna innebära uteblivna aktiviteter och sociala sammanhang för en stor grupp invånare och stora utmaningar att tillgodose det växande behovet av medborgarservice. Nämndens samarbetsuppdrag kring mötesplatser och samverkan med andra nämnder skulle utmanas. Ett exempel är samverkan med Vård- och äldre- och äldre- och äldre- nämnden kring aktiviteter för målgruppen äldre.

Fackliga synpunkter:

Med minskad verksamhet på våra mötesplatser och Träffpunkt Simonsland minskar förvaltningens möjligheter att verka för en breddad rekrytering och öppenhet för medarbetare med bidragsanställning. Borås Stad och förvaltningen förlorar viktig kompetens och får minskad möjlighet att framstå som en stabil verksamhet som kan attrahera kollegor, vara en trygghet för de i utanförskap och öka segregationen.

Är redan en slimmad bemanning som inte går att slimma ner mer utan att det påverkar kvalitet och kompetens negativt vilket påverkar arbetsglädje och arbetsmiljö. För medarbetarna skulle det leda till ett splittrat uppdrag där de förväntas att täcka upp för olika verksamheter i större utsträckning alternativt minskad möjlighet till stabil arbetsgrupp vilket på sikt leder till ökad stress.

- 12 400 tkr motsvarar ca 70 % av den budgeterade kostnaden för fastighetsskötsel, ca 23 % av de budgeterade nettokostnaderna för idrottshallar eller 48 % av de budgeterade nettokostnaderna för idrottsplatser exkluderat Borås Arena. 12 400 tkr motsvarar 51 % av budgeterad nettokostnad för Borås Arena 1 och 2 (budget 2023). 12 400 tkr motsvarar budgeterade nettokostnader för en ishall. Konsekvenserna skulle kunna bli skötsel- och underhållsbrist och en omfattande minskning i tillgänglighet- till anläggningar för föreningsliv och invånare. Barns och ungas möjlighet till rörelse och deltagande i föreningslivet skulle påverkas negativt av detta.

Fackliga synpunkter:

Med skötsel- och underhållsbrist samt en omfattande minskning i tillgänglighet till anläggningar kommer medarbetarna att utsättas av ökat tryck och hög kritik på medarbetare, frustration att inte räkna till för behoven eller klara kapaciteten samt stå för brister i relationskapande och uppbyggt förtroendekapital. Detta kan leda till ökande sjukskrivningstal utifrån ökad belastning för kvarvarande medarbetare och leda till minskat trivsel. Det är en tuff situation redan i dag att vara tillmötesgående för föreningar och invånare vilket skulle begränsa deras handlingsfrihet ytterligare.

- 12 400 tkr motsvarar den budgeterade personalkostnaden för hela den administrativa enheten inkluderat administrativa funktioner inom enheten för verksamhetsutveckling. Konsekvenserna av detta skulle bli uteblivet stöd kring exempelvis HR, ekonomi, IT för chefer och medarbetare. Nämndens möjligheter att bedriva verksamhetsutveckling inom folkhälsa, vattensäkerhet, trygghetsskapande arbete skulle påverkas i stor omfattning. Detta skulle innebära att förvaltningsapparaten inte skulle kunna upprätthållas. Om förvaltningens organisation inte fungerar skulle även det i slutändan drabba invånarens negativt.

Fackliga synpunkter:

För förvaltningen så försvinner en stor del förvaltningens uppdrag som står i reglementet utifrån jämlik hälsa och det strategiska uppdraget som förvaltningen är tilldelad samt ansvar för samordning för folkhälsouppdraget som vi har avtalat med regionen vilket vi måste uppfylla. Så dessa arbetsuppgifter måste utföras fortsättningsvis enligt avtal.

Det strategiska och operativa stödet från servicefunktionerna kommer inte finnas kvar vilket påverkar arbetsmiljön för chefer och medarbetare. I längden kommer det inte vara en ekonomiskt hållbar lösning då många av stödfunktionernas arbete behöver köpas in externt för att stötta och samordna det uppdraget med hållbar arbetsmiljö, personalpolitiska strategier och det ekonomiska ansvaret.

Förvaltningen lever till viss del på intäkter på våra verksamheter och anläggningar och om förvaltningen inte har kommunikationsavdelning som kan arbeta strategiskt och som operativt stöd kommer intäkterna troligtvis att minska eller behöva upphandlas externt.

Utvecklingsarbetet kommer avstannas och inte prioriteras i den löpande verksamheten.

Uppdrag som man idag utför på utvecklingsenheten kommer behöva läggas ut på övrig personal vilket ökar arbetsbelastning på kvarvarande personal. Att inte ha kompetens eller mandat för nytt uppdrag påverkar arbetsmiljö drastiskt. Detta kan leda till ohälsosam arbetsmiljö och ökad sjukskrivning.

Minskar vi på dessa yrkeskategorier så tappar vi värdefull kompetens som kan vara svårt att ersätta på annat sätt.

Uppföljning

Uppföljning utifrån ändrade förutsättningar och ev. samverkan sker på FSG den **25 augusti**.

Datum för uppföljning:

Effekt av åtgärden:

Ort

Ort

Datum

Datum

Arbetsgivare

Skyddsombud

Behov av förstärkt ram budget 2024	Belopp tkr (tusen kronor)	Anteckning
Ökat PO-pålägg	960	Ökning med 1,22%. ÅR 2023: 45,18%, År 2024: 46,40%.
Ökad bemanning utifrån ny lagstiftning om dygnsvila	2 000	4 tjänster främst bad och ÖU.
Fortsatt utveckling av mötesplatser	600	En årsarbetare per mötesplats. 2024: 1 åa prio Hässlehuset.
Personal	3 560	
Kapitalkostnader/ökning	1 800	Avser investeringsprojekt: Borås Skidstadion, belysning Ryavallen, inventarier Sjöbohuset samt Kronängsparken.
Kapitalkostnader	1 800	
Internhyror årliga objekt, ökning mer än 4%	4 000	
Ökad hyra Bryggaregatan	1 300	Fördyrade kostnader/helårseffekt.
Externa hyreskostnader	9 700	Borås Arena AB 2022: 22700 tkr. Aviserat 2024: 32400 tkr. Diff: 9 700 tkr. Ingen förstärkt ram tilldelad 2023.
Ny lokal Fritidsbanken	700	Utifrån uppdraget om att permanenta fritidsbanken i Borås.
Myråshallen	1 600	Från jan 2024 ink.uppskattad drift.
Fredriksborgshallen	1 600	Från aug 2024. Ink uppskattad drift.
Ishallen	2 700	Från juni 2024. Helår uppskattning 11 000 tkr. Ink. Uppskattad drift.
Sjöbohuset	800	Från juni 2024. Helår uppskattning 1500 tkr.
Hyreskostnader	22 400	
SM-veckan 2025	3 000	10 000 tkr totalt varav 3000 tkr 2024. 7000 tkr 2025.
Evenemang	3 000	
Uppräkning av övriga tjänster 6 %	2 500	Aviserad intern ökning mellan 8-14% för köpta tjänster. Tilldelad budgetuppräkning 1,8%. Begärd förstärkning avser 6%-1,8% =4,2% ökning.
Minskat intäktskrav badverksamheten	5 000	Ökat intäktskrav över tid för att klara ökade kostnader av internhyror. Justering till rättvisande nivå behöver göras också med hänsyn till eventuell permanent moms på 25% (Stadsparksbadet).
Verksamhet	7 500	

SUMMA

38 260

Sakiba Zekaj
Handläggare
033-35 82 82

Datum
2023-08-29

Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00136 1.2.3.2

Risکانالys och intern kontrollplan 2024 för Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna riskanalys och intern kontrollplan 2024 och översända den till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen för kännedom.

Ärendet i sin helhet

Fritids och folkhälsonämnden har i enlighet med nämndens regler för intern kontroll tagit fram riskanalys och intern kontrollplan 2024.

Verksamheter och nämnden har varit delaktiga i riskidentifiering och riskanalys genom workshop under våren. Processen har genomförts i samband med budgetarbetet för 2024 vilket har bidragit till ökat helhetsperspektiv i bedömningar och planering inför kommande år. Inför 2024 har 44 risker identifierats, 15 kontrollmoment är planerade utifrån detta i intern kontrollplan 2024. Risker och kontrollmoment beskrivs i bifogade rapporter.

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att godkänna riskanalys och intern kontrollplan 2024 och översända den till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen för kännedom.

Beslutsunderlag

1. Riskanalys 2024, Fritids- och folkhälsonämnden
2. Intern kontrollplan 2024, Fritids- och folkhälsonämnden

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se
2. Stadsrevisionen, SRE.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Risicanalys 2024

Fritids- och folkhälsonämnden

1 Inledning

Arbetet med intern kontroll ska ses som en naturlig del i verksamhetens förbättringsarbete. En god intern kontroll handlar om att ha en tydlig organisation för intern kontroll och att organisationen analyserar befintliga risker på ett systematiskt sätt, samt vidtar åtgärder för att minimera dem. På så vis är den interna kontrollen ett stöd för att identifiera och agera på förbättringsområden och kvalitetssäkra vårt arbete utifrån uppdraget.

2 Regler för Intern kontroll

Fritids- och folkhälsonämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ska försäkra sig om att granskningarna enligt den interna kontrollplanen görs, och vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig.

Borås Stad har kommunövergripande regler för intern kontroll där ansvarsfördelning för arbetet beskrivs. Varje nämnd ska anta egna regler och anvisningar för intern kontroll och upprätta en organisation för arbetet. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för sin interna kontroll. Fritids- och folkhälsonämndens regler för intern kontroll utgår från Borås Stads ”Regler för intern kontroll”.

Fritids- och folkhälsonämnden antog nämndspecifika regler för intern kontroll 2022-04-20.

3 Beskrivning av arbetet med att ta fram riskanalysen

Alla verksamheter finns det risk för att fel kan uppstå. Arbetet med intern kontroll behöver göras på en rimlig nivå. För att välja ut vad som ska kontrolleras, görs en riskanalys. Riskanalysen innehåller en bedömning av sannolikheten för att ett fel ska inträffa samt en bedömning av vilken konsekvens ett sådant fel skulle få för verksamheten.

Risker ska identifieras både i verksamheten och ur ett politiskt perspektiv, och värderas utifrån;

Verksamhets-, medborgar- och ett politiskt/demokratiskt perspektiv

Ekonomiska, politiska, verksamhetsmässiga och förtroenderelaterade parametrar.

Verksamheterna och nämnden har varit delaktiga i riskidentifiering och riskanalys genom workshop under våren. Processen har genomförts i samband med budgetarbetet för 2024 vilket har bidragit till ett helhetsperspektiv i bedömningarna och planeringen för kommande år.

4 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Delegation	Risk för att delegationsordningen ej är ändamålsenlig Beskrivning <i>Risk för att delegationsordningen ej är ändamålsenlig. Kan leda till felaktigt beslutsfattande och förtroendskada.</i>	6	Nej	En omfattande genomgång och revidering av delegationsordningen är genomförd 2023.	
	Risk att delegationsordning ej är känd. Beskrivning <i>Risk att det saknas information och kunskap kring delegationsordningen vilket kan leda till att den inte efterlevs.</i>	9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.	
	Risk att delegationsbeslut ej dokumenteras arkivmässigt korrekt. Beskrivning <i>Riska att delegationsbeslut ej dokumenteras korrekt utifrån arkivregler och rutiner i delegationsordning.</i>	9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.	
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs	9	Ja	Kunskap om rutiner behöver säkerställas.	
	Risk för att personuppgifter via kameraövervakning hanteras på ett felaktigt sätt. Beskrivning <i>Risk att personuppgifter via kameraövervakning hanteras felaktigt på grund av okunskap och otydlighet i rutiner.</i>	12	Ja	Nya rutiner behöver säkerställas.	
Mål och uppdrag	Risk att invånare inte känner till utbud/verksamhet. Beskrivning <i>Om invånarna inte känner till utbud och verksamhet nyttas inte anläggningar, friluftsområden, mötesplatser och aktiviteter vilket leder till bristande måluppfyllelse.</i>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling.	
	Risk att alla invånare inte upplever möjlighet till inflytande och delaktighet. Beskrivning <i>Om invånare inte upplever delaktighet i verksamhet/beslut och samhället, minskar tilliten, och deras rättighet till inflytande tillgodoses inte och medskapande processer försvåras.</i>	9	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling	

	<p>Risk att inte kunna möta invånarnas behov och förväntningar på service/verksamhet.</p> <p>Beskrivning <i>Verksamheterna möter en bred målgrupp där invånarna har höga krav på utbud, information, service och tillgänglighet. Om det inte går att möta förändrade och ökade behov leder det till bristande måluppfyllelse utifrån invånarnas perspektiv.</i></p>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling	
	<p>Risk för bristande delaktighet hos medarbetare i mål och uppdrag leder till försämrade måluppfyllelse.</p> <p>Beskrivning <i>I enlighet med tillitsresans intentioner behöver medarbetare bli mer involverade och få ökat förståelse för helheten. Chefios visar på behov av utveckling när det gäller området mål/uppdrag. Bristande engagemang och delaktighet hos medarbetare leder till en försämrade måluppfyllelse. Engagerade och involverade medarbetare bidrar till förändring och utveckling i verksamheterna och ökad måluppfyllelse.</i></p>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling	
	<p>Risk att politiker inte har tillräcklig kunskap om verksamheter och behov.</p> <p>Beskrivning <i>Om politikerna inte har tillräcklig kunskap om verksamheten kan det leda till felaktiga beslut och förtroendeskada.</i></p>	8	Nej		<p>Introduktion kring förvaltningens arbete och verksamheter för politiker.</p> <p>Beskrivning <i>En introduktion görs med den nya nämnden för att säkerställa att alla politiker får information om förvaltningen och verksamheterna.</i></p>
	<p>Risk för bristande samverkan i stadenövergripande processer.</p> <p>Beskrivning <i>Risk för bristande samverkan på grund av otydlighet i styrning av stadenövergripande processer kan leda till brister i måluppfyllelse.</i></p>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling inom ex. arbetet med nämndes samarbetsuppdrag.	
Dataskydd och informationssäkerhet	<p>Risk för bristande dataskydd i digitala system.</p> <p>Beskrivning <i>Cyberbrott och hot mot digitala system ökar vilket kräver en hög beredskap och rutiner vid eventuella dataintrång.</i></p>	9	Ja		
	<p>Risk att obehöriga använder evenemangsnätet för felaktiga syften.</p> <p>Beskrivning <i>Risk att obehöriga ansluter sig till evenemangsnät och</i></p>	6	Nej		

	<i>laddar upp olagligt innehåll.</i>				
	Risk för att rutiner kring informationssäkerhet ej efterlevs. Beskrivning <i>Risk för att information tillgängliggörs för icke behöriga personer på grund av ottydlighet/avsaknad av kommungemensamma rutiner.</i>	9	Ja		
Dokumenthanteringsplan	Risk för felaktig hantering av allmänna handlingar. Beskrivning <i>Risk att dokumenthanteringsplan inte efterlevs när det gäller hantering av allmänna handlingar på grund av okunskap.</i>	6	Nej		
Avtal	Risk att avtal inte uppfylls enligt intention. Beskrivning <i>Avsaknad av dokumenterade rutiner för framtagning, genomförande och uppföljning av avtal kan leda till att intentionerna i avtalet inte genomförs enligt plan.</i>	6	Ja	Kontrolleras då förbättringsarbetet har försenats.	
	Risk för att avtal försvinner. Beskrivning <i>Finns behov av rutiner för avtalsskrivning och arkivering. Avtalen ska förvaras på ett sätt som minskar sårbarheten i verksamheten.</i>	6	Ja	Kontrolleras då förbättringsarbetet har försenats.	
Oegentligheter	Risk för förtroendeskada. Beskrivning <i>Jäv, mutor, eller annan otillbörlig påverkan leder till förtroendeskada för politiken, förvaltningen och Borås Stad i stort.</i>	9	Ja	Ingår i SAM. Uppföljning av kunskap om gällande regler bör följas upp både för medarbetare och politiker.	
Tillgänglighet	Risk att lagstiftning om att tillhandahålla tillgängliga dokument ej efterlevs. Beskrivning <i>Risk att vi inte uppfyller lagstiftningen om att tillhandahålla tillgängliga dokument på grund av bristande kunskap.</i>	6	Nej		
Processarbete	Risk att förvaltningens processbeskrivningar är bristande. Beskrivning <i>Om processerna inte är tydliga påverkas måluppfyllelsen negativt.</i>	6	Nej		
Beslutsprocess/ ärendehantering	Risk att barnrättsperspektivet inte beaktas vid beslut. Beskrivning	6	Ja	Pågående utvecklingsarbete i staden genom pilotprojekt. Bör följas	Utbildning och implementering av verktyget rättighetsanalys.

	<p>För att säkerställa ett barnrättsperspektiv krävs konsekvensanalyser och prövningar av barnets bästa i samband med beslutsfattande. Arbetet behöver dokumenteras och ske systematiskt för att uppfylla kraven i barnkonventionen.</p>	upp.	<p>Beskrivning Staden har tagit fram ett verktyg för konsekvensbedömning utifrån mänskliga rättigheter, inkluderat barns rättigheter. Förvaltningen ingår i pilotprojekt för att implementera verktyget.</p>
--	--	------	---

5 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Bisyssla	<p>Risk att rutin kring bisyssla ej är känd bland medarbetarna. Beskrivning Bisyssla anmäls inte då medarbetare inte känner till rutin kring bisyssla.</p>	6	Nej	Ingår i SAM- Systematiskt arbetsmiljöarbete.	
	<p>Minskad trovärdighet för kommunen från allmänheten. Beskrivning Risk för förtroendeskada för kommunen om rutin kring bisyssla inte följs.</p>	6	Nej		
Arbetsmiljö	<p>Hög sjukfrånvaro. Beskrivning Risk för negativ påverkan på arbetsmiljö och verksamhet på grund av hög sjukfrånvaro.</p>	9	Nej	Prioriterat utvecklingsarbete i förvaltningen. Följs nogsamt upp av HR.	
	<p>Brist i uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Beskrivning Risk för otillräcklig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöarbetet behöver följas upp mer systematiskt för att se om det får effekt och ge underlag för utveckling av arbetet.</p>	4	Nej	Nya rutiner för uppföljning har tagits fram för Borås Stad.	
	<p>Risk för hot och våld mot medarbetare. Beskrivning Gäller framförallt medarbetare på mötesplatser, öppen ungdomsverksamhet, badanläggningar som möter många besökare, men även medarbetare som möter föreningslivet. Om medarbetare utsätts för kränkningar, hot, våld leder det till otrygghet på arbetsplatsen vilket har en negativ påverkan på</p>	9	Ja		

	<i>arbetsmiljö, verksamhet och besökare.</i>				
Bemanning och kompetensförsörjning	Risk att bemanning inte är ändamålsenlig. Beskrivning <i>Bemanning som inte är anpassad till verksamhetens uppdrag påverkar organisatoriska förutsättningar vilket leder till bristande kontinuitet och tillgänglighet i verksamheten vilket påverkar måluppfyllelsen.</i>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling, följs upp av HR.	
	Risk för brister i den långsiktiga kompetensförsörjningen. Beskrivning <i>Behov att differentiera yrkesroller och bredda rekryteringen så att kompetensen används ändamålsenligt</i>	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling. Följs upp av HR.	
	Risk att inte kunna rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Beskrivning <i>Brist på kompetent personal på grund av hög konkurrens och avsaknad av relevant utbildning. Gäller framförallt badverksamhet och öppen ungdomsverksamhet. Kan på sikt leda till brister i arbetsmiljö och måluppfyllelse.</i>	9	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling. Följs upp av HR.	
	Risk att bemanning utifrån reglering om dygnsvila påverkar verksamhet och arbetsmiljö negativt. Beskrivning <i>Ett arbete med förändring av scheman och bemanning görs för att efterleva reglering om dygnsvila. På grund av den nya regleringen behöver scheman och bemanning ändras vilket kan ha negativ påverkan på arbetsmiljö och måluppfyllelse då förutsättningarna är begränsade.</i>	6	Nej	Arbetet följs so en del i ordinarie verksamhetsuppföljning.	
Samverkan	Risk att samverkan med fackliga ej är ändamålsenlig. Beskrivning <i>Risk att samverksansstrukturen inte överensstämmer tillräckligt väl med förvaltningens organisation. Det finns behov att se över strukturen för samverkan och anpassa till organisationsstruktur. För att använda befintliga resurser och utveckla verksamheten behövs en utökad samverkan på fler nivåer.</i>	6	Nej		

6 Ekonomi

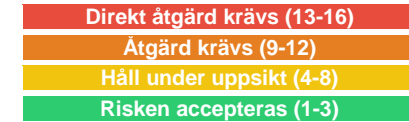
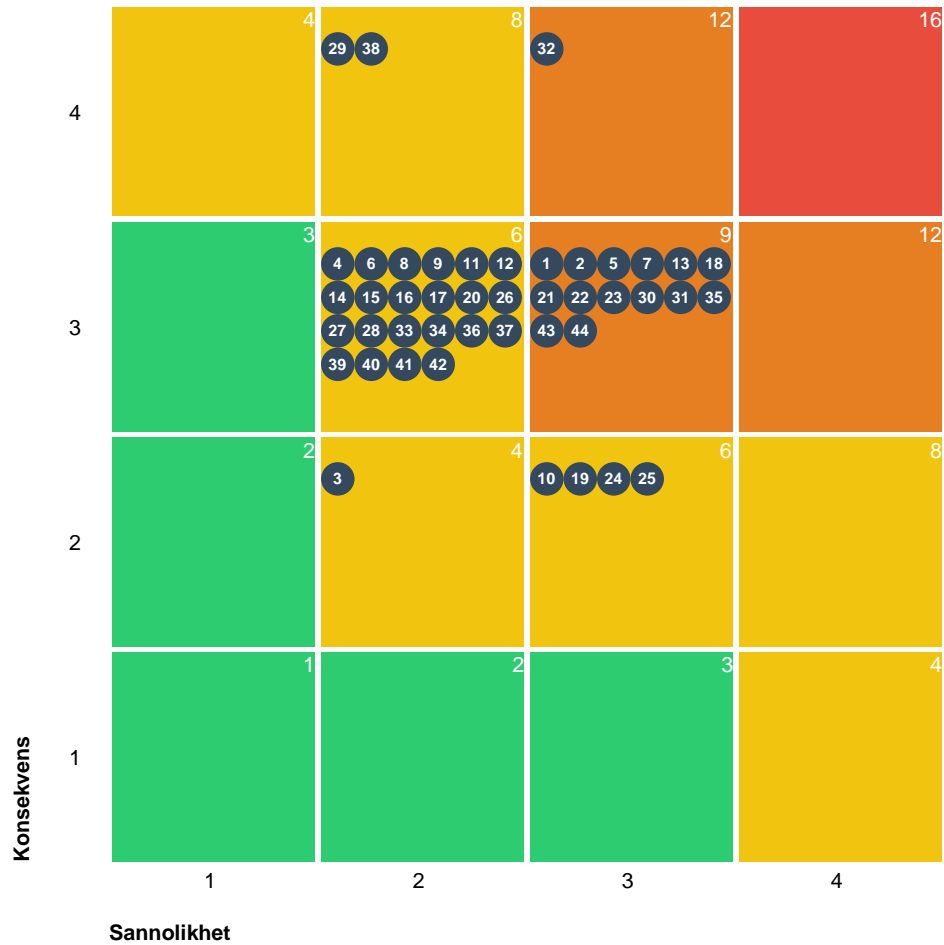
Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Upphandling	Risk att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs Beskrivning <i>Risk att Borås Stad bryter mot LOU och mot Borås Stads upphandlingsregler och policy.</i>	6	Nej		
	Risk att ramavtal inte följs Beskrivning <i>Risk att ramavtal tillämpas felaktigt och att leverantör som ej är upphandlad korrekt används för inköp i verksamheten. Borås Stad kan riskera att stämmas för avtalsbrott om ramavtalets delar ej uppfylls korrekt.</i>	6	Nej		
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker	6	Nej	Omvärldsbevakning kring tillgängliga statsbidrag och andra bidrag sker kontinuerligt.	
	Risk för att kärnverksamheten inte kan upprätthållas som en konsekvens av uteblivna riktade statsbidrag.	8	Nej	Hanteras inom budget- och verksamhetsplanering.	
	Risk att redovisning av externa bidrag ej är ändamålsenlig. Beskrivning <i>Risk för att redovisningen av externa bidrag hanteras olika mellan nämnderna, som en konsekvens av avsaknad och otydlighet i rutiner och regelverk.</i>	9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.	
Ekonomi	Risk att centralt fördelade kostnader urholkar verksamhetens medel. Beskrivning <i>Kommungemensamma kostnader minskar förutsättningar att finansiera kärnverksamhet.</i>	6	Nej	Hanteras inom ramen för budgetprocessen.	
	Risk för att intäkter kopplat till caféförsäljning ej bokförs korrekt. Beskrivning <i>Risk för att intäkter kopplat till caféförsäljning inte bokförs korrekt vilket leder till att de utbelir.</i>	6	Nej		
	Risk att ekonomiska handlingar kopplat till caféförsäljning ej hanteras och arkiveras på ett	9	Ja		

	ändamålsenligt sätt.				
	Risk att ekonomiska förutsättningar begränsar nämndens möjlighet att genomföra grunduppdraget. Beskrivning <i>En tuff ekonomisk situation framåt samt utmaningar kopplat till ekonomiska förutsättningar i stadens modell kan påverka grunduppdraget negativt.</i>	9	Nej	Hanteras inom ramen för budgetprocessen.	
Anläggningar	Risk för att anläggningar förfaller på grund av bristande underhåll kan leda till ekonomiska utmaningar i framtiden. Beskrivning <i>Risk för att anläggningar förfaller på grund av bristande underhåll kan leda till ekonomiska utmaningar i framtiden. Risken identifieras framförallt på badverksamheten.</i>	9	Ja		
	Risk att besiktning av idrottsanläggningar ej är ändamålsenlig. Beskrivning <i>Risk att besiktning av idrottsanläggningar ej görs ändamålsenligt och med tillräcklig samverkan mellan alla parter på grund av avsaknad av rutin.</i>	6	Nej	Hanteras som förbättringsarbete på verksamhetsnivå.	

7 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024	Direkt åtgärd
Säkerhet och trygghet	Risk för aggressivitet och missnöje från befolkningen mot förtroendevalda. Beskrivning <i>Förtroendevaldas säkerhet kan påverkas negativt då de kan bli utsatta för aggressivitet/missnöje.</i>	6	Nej		
Bidrag	Risk för bristfällig uppföljning kopplat till bidrag kan leda till negativa ekonomiska konsekvenser och förtroendeskada. Beskrivning <i>Risk att bidragen till föreningslivet inte följs upp tillräckligt utifrån bidragets syfte.</i>	6	Nej	Hanteras som verksamhetsutveckling och förbättringsarbete på verksamhetsnivå.	

8 Riskmatris

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig (är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa)	Sannolik (det är mycket troligt att fel ska uppstå)
3	Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen)	Möjlig (det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå)
2	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter och kommunen)	Mindre sannolik (risken är mycket liten för att fel ska uppstå)
1	Försumbar (är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen)	Osannolik (risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå)

15 Åtgärd krävs (9-12) 29 Håll under uppsikt (4-8) Totalt: 44

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
----------------------	----------	-----------------	------------------	--------------------	----------------	----------------

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Upphandling	Risk att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
	Risk att ramavtal inte följs	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Bidrag	Risk att ansökan om tillgängliga statsbidrag och andra externa bidrag inte sker	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Omvärldsbevakning kring tillgängliga statsbidrag och andra bidrag sker kontinuerligt.
	Risk för att kärnverksamheten inte kan upprätthållas som en konsekvens av uteblivna riktade statsbidrag.	4.Allvarlig	2.Mindre sannolik	 8	Nej	Hanteras inom budget- och verksamhetsplanering.
	Risk att redovisning av externa bidrag ej är ändamålsenlig.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.
Delegation	Risk för att delegationsordningen ej är ändamålsenlig	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	En omfattande genomgång och revidering av delegationsordningen är genomförd 2023.
	Risk att delegationsordning ej är känd.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.
	Risk att delegationsbeslut ej dokumenteras arkivmässigt korrekt.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	Lyfts fram som utvecklingsområde av revisionen.
Bisyssla	Risk att rutin kring bisyssla ej är känd bland medarbetarna.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Ingår i SAM-Systematiskt arbetsmiljöarbete.
	Minskad trovärdighet för kommunen från allmänheten.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	Kunskap om rutiner behöver säkerställas.
	Risk för att personuppgifter via kameraövervakning hanteras på ett felaktigt sätt.	4.Allvarlig	3.Möjlig	 12	Ja	Nya rutiner behöver säkerställas.
Mål och uppdrag	Risk att invånare inte känner till utbud/verksamhet.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling.
	Risk att alla invånare inte upplever möjlighet till inflytande och delaktighet.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling.
	Risk att inte kunna möta invånarnas behov och förväntningar på service/verksamhet.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling.
	Risk för bristande delaktighet hos medarbetare i mål och uppdrag leder till försämrad måluppfyllelse.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling.
	Risk att politiker inte har tillräcklig kunskap om verksamheter och behov.	4.Allvarlig	2.Mindre sannolik	 8	Nej	
	Risk för bristande samverkan i stadenövergripande processer.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling inom ex. arbetet med nämndes

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
						samarbetsuppdrag.
Säkerhet och trygghet	Risk för aggressivitet och missnöje från befolkningen mot förtroendevalda.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
Arbetsmiljö	Hög sjukfrånvaro.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Prioriterat utvecklingsarbete i förvaltningen. Följs nogsamt upp av HR.
	Brist i uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2.Lindrig	2.Mindre sannolik	4	Nej	Nya rutiner för uppföljning har tagits fram för Borås Stad.
	Risk för hot och våld mot medarbetare.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	
Dataskydd och informationssäkerhet	Risk för bristande dataskydd i digitala system.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	
	Risk att obehöriga använder evenemangsnätet för felaktiga syften.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
	Risk för att rutiner kring informationssäkerhet ej efterlevs.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	
Dokumenthanteringsplan	Risk för felaktig hantering av allmänna handlingar.	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	
Bemanning och kompetensförsörjning	Risk att bemanning inte är ändamålsenlig.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling , följs upp av HR.
	Risk för brister i den långsiktiga kompetensförsörjningen.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
						. Följs upp av HR.
	Risk att inte kunna rekrytera medarbetare med rätt kompetens.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Nej	Hanteras i budget- och verksamhetsplanering. Prioriterat område för verksamhetsutveckling . Följs upp av HR.
	Risk att bemanning utifrån reglering om dygnsvila påverkar verksamhet och arbetsmiljö negativt.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	Arbetet följs so en del i ordinarie verksamhetsuppföljning.
Samverkan	Risk att samverkan med fackliga ej är ändamålsenlig.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
Avtal	Risk att avtal inte uppfylls enligt intention.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Ja	Kontrolleras då förbättringsarbetet har försenats.
	Risk för att avtal försvinner.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Ja	Kontrolleras då förbättringsarbetet har försenats.
Oegentligheter	Risk för förtroendeskada.	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	Ingår i SAM. Uppföljning av kunskap om gällande regler bör följas upp både för medarbetare och politiker.
Ekonomi	Risk att centralt fördelade kostnader urholkar verksamhetens medel.	2.Lindrig	3.Möjlig	6	Nej	Hanteras inom ramen för budgetprocessen.
	Risk för att intäkter kopplat till cafeförsäljning ej bokförs korrekt.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	6	Nej	
	Risk att ekonomiska handlingar kopplat till cafeförsäljning ej hanteras och arkiveras	3.Kännbar	3.Möjlig	9	Ja	

Verksamhet / Process	Riskbild	Konsekvens 2024	Sannolikhet 2024	Riskbedömning 2024	Till plan 2024	Kommentar 2024
	på ett ändamålsenligt sätt.					
	Risk att ekonomiska förutsättningar begränsar nämndens möjlighet att genomföra grunduppdraget.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Nej	Hanteras inom ramen för budgetprocessen.
Anläggningar	Risk för att anläggningar förfaller på grund av bristande underhåll kan leda till ekonomiska utmaningar i framtiden.	3.Kännbar	3.Möjlig	 9	Ja	
	Risk att besiktning av idrottsanläggningar ej är ändamålsenlig.	2.Lindrig	3.Möjlig	 6	Nej	Hanteras som förbättringsarbete på verksamhetsnivå.
Tillgänglighet	Risk att lagstiftning om att tillhandahålla tillgängliga dokument ej efterlevs.	2.Lindrig	3.Möjlig	 6	Nej	
Processarbete	Risk att förvaltningens processbeskrivningar är bristande.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	
Bidrag	Risk för bristfällig uppföljning kopplat till bidrag kan leda till negativa ekonomiska konsekvenser och förtroendeskada.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Nej	Hanteras som verksamhetsutveckling och förbättringsarbete på verksamhetsnivå.
Beslutsprocess/ ärendehantering	Risk att barnrättsperspektivet inte beaktas vid beslut.	3.Kännbar	2.Mindre sannolik	 6	Ja	Pågående utvecklingsarbete i staden genom pilotprojekt. Bör följas upp.

Intern kontrollplan 2024

Fritids- och folkhälsonämnden

1 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Delegation	Risk att delegationsordning ej är känd.	Risk att det saknas information och kunskap kring delegationsordningen vilket kan leda till att den inte efterlevs.	Kunskap om delegationsordning	Kontroll av; Har informationsinsats skett till samtliga verksamheter? Är rutin gällande anmälan av delegationsbeslut känd?	Varje år
	Riskbedömning 2024 9				
	Risk att delegationsbeslut ej dokumenteras arkivmässigt korrekt.	Riska att delegationsbeslut ej dokumenteras korrekt utifrån arkivregler och rutiner i delegationsordning.	Dokumentation av delegationsbeslut	Kontroll av; Finns paragrafnummerserier kopplat till de delegationsbeslut som ska anmälas till nämnd?	Varje tertial
	Riskbedömning 2024 9				
Dataskyddsförordning (GDPR)	Risk att dataskyddsförordningen (GDPR) inte följs		Rutiner Dataskyddsförordning	Kontroll av; Vilka rutiner finns kring dataskyddsförordningen i förvaltningen? Är de kända?	Varje år
	Riskbedömning 2024 9				
	Risk för att personuppgifter via kameraövervakning hanteras på ett felaktigt sätt.	Risk att personuppgifter via kameraövervakning hanteras felaktigt på grund av okunskap och otydlighet i rutiner.	Rutin kameraövervakning	Kontroll av rutin ; Hur hanteras information i samband med kameraövervakning? Hur överensstämmer hanteringen med gällande regler?	Varje år
	Riskbedömning 2024 12				
Dataskydd och informationssäkerhet	Risk för bristande dataskydd i digitala system.	Cyberbrott och hot mot digitala system ökar vilket kräver en hög beredskap och rutiner vid eventuella dataintrång.	Rutiner kring dataskydd	Kontroll av; Finns dataskydd för de verksamhetsspecifika system som används i förvaltningen? Vilka rutiner finns vid eventuella intrång?	Varje år
	Riskbedömning				

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
	2024 9				
	Risk för att rutiner kring informationssäkerhet ej efterlevs. Riskbedömning 2024 9	Risk för att information tillgängliggörs för icke behöriga personer på grund av otydlighet/avsaknad av kommungemensamma rutiner.	Rutiner kring informationssäkerhet	Kontroll av; Vilka rutiner finns kring informationssäkerhet? Är de kända?	Varje år
Avtal	Risk att avtal inte uppfylls enligt intention. Riskbedömning 2024 6	Avsaknad av dokumenterade rutiner för framtagning, genomförande och uppföljning av avtal kan leda till att intentionerna i avtalet inte genomförs enligt plan.	Process för framtagning och uppföljning av avtal	Kontroll av processen och tillhörande rutiner/dokumentation.	Varje år
	Risk för att avtal försvinner. Riskbedömning 2024 6	Finns behov av rutiner för avtalsskrivning och arkivering. Avtalen ska förvaras på ett sätt som minskar sårbarheten i verksamheten.	Process för framtagning och uppföljning av avtal	Kontroll av processen och tillhörande rutiner/dokumentation.	Varje år
Oegentligheter	Risk för förtroendeskada. Riskbedömning 2024 9	Jäv, mutor, eller annan otillbörlig påverkan leder till förtroendeskada för politiken, förvaltningen och Borås Stad i stort.	Kunskap om gällande regler	Har informations- eller utbildningsinsats genomförts till medarbetare och nämnd?	Varje år
Beslutsprocess/ ärendehantering	Risk att barnrättsperspektivet inte beaktas vid beslut. Riskbedömning 2024 6	För att säkerställa ett barnrättsperspektiv krävs konsekvensanalyser och prövningar av barnets bästa i samband med beslutsfattande. Arbetet behöver dokumenteras och ske systematiskt för att uppfylla kraven i barnkonventionen.	Konsekvensanalys/prövning av barns bästa vid beslut	Stickprov på 8 beslutsärenden i nämnden under året. Är konsekvensanalys genomförd som en del i ärendet? Finns konsekvensanalys dokumenterad i ärendet?	Varje tertiäl

2 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Arbetsmiljö	Risk för hot och våld mot medarbetare. Riskbedömning 2024 9	Gäller framförallt medarbetare på mötesplatser, öppen ungdomsverksamhet, badanläggningar som möter många besökare, men även medarbetare som möter föreningslivet. Om medarbetare utsätts för kränkningar, hot, våld leder det till otrygghet på arbetsplatsen vilket har en negativ påverkan på arbetsmiljö, verksamhet och besökare.	Antal anmälningar	Uppföljning av antalet tillbud och arbetsskador i systemet KIA. Jämförelse över tid.	Varje kvartal
			Rutiner för trygghet	Kontroll av rutin. Finns rutiner för trygghetsfrämjande verksamhet? Hur ser dessa ut?	Varje år

3 Ekonomi

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontroll frekvens
Bidrag	Risk att redovisning av externa bidrag ej är ändamålsenlig. Riskbedömning 2024 9	Risk för att redovisningen av externa bidrag hanteras olika mellan nämnderna, som en konsekvens av avsaknad och otydlighet i rutiner och regelverk.	Rutin för redovisning	Kontroll av förvaltningens rutin för redovisning av externa bidrag.	Varje år
Ekonomi	Risk att ekonomiska handlingar kopplat till caféförsäljning ej hanteras och arkiveras på ett ändamålsenligt sätt. Riskbedömning 2024 9		Hantering av handlingar	Stickprov på 2 enheter per kvartal. Har handlingar kopplat till caféförsäljning hanterats arkivmässigt korrekt?	Varje tertial
Anläggningar	Risk för att anläggningar förfaller på grund av bristande	Risk för att anläggningar förfaller på grund av bristande underhåll kan leda till ekonomiska utmaningar i framtiden. Risken identifieras	Underhållsplan	Kontroll om underhållsplan finns för varje anläggning. Är den dokumenterad? Är	Varje år

Verksamhet / Process	Riskbild	Beskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Kontrollfrekvens
	underhåll kan leda till ekonomiska utmaningar i framtiden. Riskbedömning 2024 9	framförallt på badverksamheten.		den uppdaterad?	

Strategi

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

• **Regler**

**Borås Stads
Regler och anvisningar för
Intern kontroll
Fritids- och folkhälsonämnden**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställd av: Fritids- och folkhälsonämnden 2022-04-20

För revidering och uppföljning ansvarar: Fritids- och folkhälsonämnden

Gäller för: Fritids- och folkhälsonämnden

Gäller till och med: Tills vidare

Borås Stad har kommunövergripande regler för intern kontroll där ansvarsfördelning för arbetet beskrivs. Varje nämnd ska anta egna regler och anvisningar för intern kontroll och upprätta en organisation för arbetet. Fritids- och folkhälsönämnden ansvarar för sin interna kontroll. Fritids- och folkhälsönämndens regler för intern kontroll utgår från Borås Stads ”Regler för intern kontroll”.

Arbetet med intern kontroll ska ses som en naturlig del i verksamhetens förbättringsarbete. En god intern kontroll handlar om att ha en tydlig organisation för intern kontroll och att organisationen analyserar befintliga risker på ett systematiskt sätt, samt vidtar åtgärder för att minimera dem. På så vis är den interna kontrollen ett stöd för att identifiera och agera på förbättringsområden och kvalitetssäkra vårt arbete utifrån uppdraget.

Organisation

Fritids- och folkhälsönämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde. Nämnden ska försäkra sig om att granskningarna enligt den interna kontrollplanen görs, och vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förvaltningens chefer har ansvar för att de rutiner och system som finns säkerställer att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Det innebär att bygga in kontroller i sina rutiner för att säkerställa att lagar och förordningar, regler och anvisningar samt nämndens respektive förvaltningens beslut är kända och följs upp.

I chefernas ansvar ingår att svara för att medarbetarna arbetar mot avsedda mål och resultat. Cheferna ska bedöma ekonomiska och verksamhetsmässiga risker och rapportera dessa till närmaste chef. Cheferna har också ansvar att vidta åtgärder när den interna kontrollen visar avvikelser. Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef.

Fritids- och folkhälsönämnden

Fritids- och folkhälsönämnden ska årligen fastställa en internkontrollplan i syfte att följa upp det interna kontrollsystemet inom ansvarsområdet. Nämnden deltar varje år i riskarbetet för att ur ett politiskt perspektiv diskutera risker inom nämndens ansvarsområde.

Riskidentifieringen är grunden i arbetet med intern kontroll. Utifrån riskanalysen ska nämnden välja ut processer, områden och/eller rutiner att särskilt granska under verksamhetsåret. Granskningen ska verifiera att verksamheten når sina mål, att kontroller görs samt att rutiner och riktlinjer följs.

Nämnden ska försäkra sig om att den interna kontrollplanen följs, och vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Vid misstanke om allvarliga brister ska nämnden utan dröjsmål vidta åtgärder.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen ansvarar för regler och anvisningar för intern kontrollen inom nämnden tas fram. Det är förvaltningschefens ansvar att se till att en riskanalys och intern kontrollplan upprättas i samverkan med nämnden. Förvaltningschefen bevakar löpande att den interna kontrollen är tillräcklig, planen för intern kontroll följs och ska säkerställa att nämnden hålls uppdaterad genom en årlig uppföljning till nämnden.

Förvaltningschefen ska omgående informera nämnden om det hos förvaltningen avslöjas misstanke om avvikelser som kan innebära stora konsekvenser för verksamheten.

Chefer

Chefer ska följa regler och anvisningar för intern kontroll och informera medarbetare om innebörden. Alla chefer ansvarar inom sitt verksamhetsområde för att det finns rutiner och system som säkrar att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Cheferna ska verka för en god intern kontroll och ansvarar för att rutiner och system är kända och följs av medarbetare.

Allvarliga brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad chef.

Medarbetare

Samtliga anställda är skyldiga att följa regler, rutiner och riktlinjer för att nå en säker och effektiv verksamhet samt rapportera avvikelser till närmaste chef.

Arbetet med intern kontroll

Det är nämnden som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll. Nämnden ansvarar för att redovisa riskanalys och intern kontrollplan för nästkommande år i samband med budgeten. Genomförande av den interna kontrollplanen och förbättringsarbete utifrån denna sker kontinuerligt under året. I samband med årsredovisningen ska nämnden redovisa uppföljningen av den interna kontrollen.

Riskanalys

I alla verksamheter finns det risk för att fel kan uppstå. Arbetet med intern kontroll behöver göras på en rimlig nivå. För att välja ut vad som ska kontrolleras, görs en riskanalys. Riskanalysen innehåller en bedömning av sannolikheten för att ett fel ska inträffa samt en bedömning av vilken konsekvens ett sådant fel skulle få för verksamheten.

Risker ska identifieras både i verksamheten och ur ett politiskt perspektiv, och värderas utifrån;

- Verksamhets-, medborgar- och ett politiskt/demokratiskt perspektiv
- Ekonomiska, politiska, verksamhetsmässiga och förtroenderelaterade parametrar

Sannolikhet och konsekvens bedöms enligt följande;

Sannolikheter

1. Osannolik (risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå)
2. Mindre sannolik (risken är mycket liten för att fel ska uppstå)
3. Möjlig (det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå)
4. Sannolik (det är mycket troligt att fel ska uppstå)

Konsekvenser

1. Försumbar (är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen)
2. Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen)
3. Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen)
4. Allvarlig (är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa)

Sannolikhet och konsekvens vägs samman för att identifiera och prioritera vilka kontroller som ska genomföras. Därmed är riskanalysen grunden till nämndens interna kontrollplan.

Intern kontrollplan

Intern kontrollplan är en produkt av riskanalysen. I intern kontrollplanen ska framgå följande delar:

- Verksamhet/process
- Riskbild
- Riskbedömning
- Kontrollmoment
- Kontrollmetod
- Kontrollfrekvens
- Kontrollansvarig

Uppföljning

Nämndens sammanfattade uppföljning görs årligen. Uppföljningen sammanfattar de granskningar som gjorts under året, slutsatser och föreslagna åtgärder. Uppföljningen skickas efter beslut i nämnd till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen för kännedom.

All dokumentation sker i Stratsys, som är ett system som används i Borås Stad för planering och uppföljning. Där finns riskanalyser, intern kontrollplaner samt uppföljningar dokumenterade.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Sakiba Zekaj
Handläggare
033-35 82 82Datum
2023-08-29Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00107 1.1.3.0

Borås Stads uppförandekod

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att tillstyrka förslag till Borås Stads uppförandekod och skickar beslutet till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Borås Stads uppförandekod beskriver de förpliktelser som ställs på leverantören och leverantörskedjan när de ingår avtal med Borås Stad. Varor och tjänster som köps in ska vara producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden som inte kränker mänskliga rättigheter.

Fritids- och folkhälsonämnden är positiv till förslaget till Borås Stads uppförandekod. Nämnden anser att det nya förslaget beskriver förpliktelserna mer utförligt än nuvarande uppförandekod. Det är också tydligare vilket ansvar Borås Stad har gällande avvikelser samt inspektion och uppföljning.

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att tillstyrka förslag till Borås Stads uppförandekod.

Ärendet i sin helhet

Fritids- och folkhälsonämnden har fått möjlighet att yttra sig över remissförslaget till Borås Stads uppförandekod.

Borås Stads uppförandekod beskriver de förpliktelser som ställs på leverantören och leverantörskedjan när de ingår avtal med Borås Stad. Uppförandekoden beskriver också Borås Stads ansvar som kund att säkerställa att verksamheten främjar en hållbar utveckling. Dokumentet gäller för alla nämnder och bolag.

Varor och tjänster som köps in ska vara producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden som inte kränker mänskliga rättigheter.

Uppförandekoden definierar den lägsta nivån för leverantörens förpliktelser. Leverantör ska respektera uppförandekoden och göra sitt yttersta för att uppnå kraven inom den egna organisationen och i leverantörskedjan. Tillverkningslandets egna lagar och regler ska alltid följas. Ifall uppförandekoden agerar i strid med inrikes lagar äger inrikes lagar företräde. För de fall uppförandekoden är mer extensiv än inrikes lagar ska uppförandekoden äga företräde.

Leverantören ska ha rutiner för att säkerställa att produkter som levereras och tjänster som utförs under avtalsperioden ska vara producerade under förhållanden som är förenliga med:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och tillhörande kärnkonventioner
- ILO:s åtta kärnkonventioner nr 29,87, 98, 100, 105, 111, 138, 182
- FN:s barnkonvention, artikel 32
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet
- den arbetsrätt, inklusive lagstiftning om minimilön, och det socialförsäkringskydd som gäller i tillverkningslandet.

I Borås Stads uppförandekod ingår en förklaring av de olika förpliktelserna.

Fritids- och folkhälsonämnden är positiv till förslaget till Borås Stads uppförandekod. Nämnden anser att det nya förslaget beskriver förpliktelserna mer utförligt än gällande uppförandekod. Det är också tydligare vilket ansvar Borås Stad har gällande avvikelser samt inspektioner och uppföljning.

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att tillstyrka förslag till Borås Stads uppförandekod.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Borås Stads uppförandekod

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Remiss: Borås Stads Uppförandekod

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritid- och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ- och familjeomsorgsnämnden
7. Kulturnämnden
8. Lokalförsörjningsnämnden
9. Miljö- och konsumentnämnden
10. Samhällsbyggnadsnämnden
11. Servicenämnden
12. Sociala omsorgsnämnden
13. Stadsrevisionen
14. Tekniska nämnden
15. Valnämnden
16. Vård- och äldrenämnden
17. Överförmyndarnämnden
18. AB Bostäder i Borås Stad
19. AB Toarpshus
20. AB Sanhultsbostäder
21. Borås Djurpark & Camping AB
22. Borås Elnät AB
23. Borås Energi och Miljö AB
24. Kv. Strömsdal 3 AB

25. Borås Kommuns Parkering AB
26. Akademiplatsen
27. BoråsBorås TME AB
28. Fristadbostäder AB
29. Industribyggnader i Borås AB
30. Inkubatorn i Borås AB
31. Viskaforshem
32. Elous 6 AB

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-09-30**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2023-00440 och remissinstansens namn i ämnesraden
på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Rasmus Lundqvist
Handläggare
033 357405

BORÅS STAD

Avtalsbilaga X

Borås Stads Uppförandekod

Upphandlingens namn

Diarienummer: 20XX-000XXIN

INNEHÅLL

1	Syfte	3
2	Omfattning	3
3	Mänskliga rättigheter	3
3.1	Nationell lagstiftning	3
3.2	Ingen förekomst av barnarbete (ILO 138 och 182 samt barnkonventionen)	4
3.3	Ingen förekomst av tvångsarbete (ILO 29 och 105)	4
3.4	Ingen förekomst av diskriminering (ILO 100 och 111).....	4
3.5	Föreningsfrihet och organisationsrätt (ILO 87 och 98)	4
3.6	Löner och arbetstider.....	4
3.7	Arbetsmiljön ska vara säker och hygienisk (ILO 155 och 170).....	5
4	Miljö	5
4.1	Livscykelänkande och kretslopp.....	5
4.2	Avfall – Reduce Reuse Recycle	5
4.3	Klimatsmart.....	5
4.4	Riskhantering och konsekvensbedömning	5
4.5	Befolkningsgrupper	6
4.6	Hållbar upphandling.....	6
5	Regler och lagar	6
5.1	Korruption	6
5.2	Lagöverträdelser och lagliga krav	6
6	FSC Policy	6
7	Inspektioner och uppföljning	7
8	Avvikelse	7
9	Signering	7

1 SYFTE

Kund ansvarar för att alla invånare har tillgång till en väl fungerande kommun genom att bedriva verksamheten så att den främjar en hållbar utveckling för kommunala invånare.

Leverantören ska respektera Uppförandekoden och att de gör sitt yttersta för att uppnå kraven inom den egna organisationen och i leverantörskedjan. Detta bör ske genom dialog, transparens och ett öppet samarbete mellan Kund och leverantören, vilket gynnar båda parter.

De varor och tjänster som köps in ska vara producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden som inte kränker mänskliga rättigheter.

2 OMFATTNING

Uppförandekoden definierar den lägsta nivån för Leverantörens förpliktelser.

Leverantören är alltid skyldig att följa sitt lands lagar och regler och för det fall denna uppförandekod agerar i strid med inrikes lagar äger inrikes lagar företräde.

För det fall denna uppförandekod är mer extensiv än inrikes lagar ska denna uppförandekod äga företräde.

Uppförandekoden omfattar Leverantören så väl som hela leverantörskedjan.

3 MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Borås Stads avtalspartners ska respektera mänskliga rättigheter i sin verksamhet.

Leverantören ska ha rutiner för att säkerställa att produkter som levereras och tjänster som utförs under avtalsperioden ska vara framställda och utförda under förhållanden som är förenliga med:

- ✓ FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och tillhörande kärnkonventioner,
- ✓ ILO:s åtta kärnkonventioner nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182,
- ✓ FN:s barnkonvention, artikel 32,
- ✓ Det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet, samt
- ✓ Den arbetsrätt, inklusive lagstiftning om minimilön, och det socialförsäkringskydd som gäller i tillverkningslandet.

3.1 NATIONELL LAGSTIFTNING

Lagstiftningen i de länder där leverantören är verksam ska efterlevas och utgör alltid en miniminivå för de anställdas villkor.

3.2 INGEN FÖREKOMST AV BARNARBETE (ILO 138 OCH 182 SAMT BARNKONVENTIONEN)

Barnarbete, enligt definitionen i ILO-konventionen, får inte förekomma. Om barnarbete upptäcks ska leverantören agera utifrån barnets bästa samt hitta lämpliga lösningar i samråd med barnet och barnets familj.

DELMÅL 8-7

UTROTA
TVÅNGSARBETE,
MÄNNISKAHANDEL
OCH BARNARBETE

3.3 INGEN FÖREKOMST AV TVÅNGSARBETE (ILO 29 OCH 105)

Tvångsarbete, inklusive slavarbete, kontraktarbete eller ofrivilligt fängelsearbete får inte förekomma. Med tvångsarbete avses arbete eller tjänster som utförs genom hot om straff eller liknande och som inte utförs på frivillig basis.

DELMÅL 8-7

UTROTA
TVÅNGSARBETE,
MÄNNISKAHANDEL
OCH BARNARBETE

3.4 INGEN FÖREKOMST AV DISKRIMINERING (ILO 100 OCH 111)

Diskriminering får inte förekomma. Med diskriminering avses:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpningar som kan missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.
3. **Bristande tillgänglighet:** att någon med en funktionsnedsättning missgynnas genom att åtgärder inte har vidtagits som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning.
4. **trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
5. **sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

3.5 FÖRENINGSFRIHET OCH ORGANISATIONSRÄTT (ILO 87 OCH 98)

Leverantörens anställda bör ha rätt att organisera sig fackligt utan negativa konsekvenser. I länder där föreningsrätten är begränsad eller under utveckling, ska leverantören medverka till att anställda får möta företagsledningen för att diskutera löne- och arbetsvillkor utan negativa konsekvenser. De anställda bör fritt kunna välja deras egen arbetsrättsliga representant.

DELMÅL 8-8

SKYDDA
ARBETSTAGARES
RÄTTIGHETER OCH
FRÄMJA TRYGG OCH
SÄKER ARBETSMILJÖ
FÖR ALLA

3.6 LÖNER OCH ARBETSTIDER

Lön ska betalas direkt till den anställde på överenskommen tid och till fullo. Den nationellt lagstadgade minimilönen är lägsta accepterad lönenivå. Veckoarbetstiden får inte överstiga den lagliga gränsen och övertid ska vara betald.

Arbetstagarna ska ha minst en vilodag i veckan. Veckoarbetstiden får inte överstiga de lagliga gränserna i veckan, inklusive övertid.

DELMÅL 8-8

SKYDDA
ARBETSTAGARES
RÄTTIGHETER OCH
FRÄMJA TRYGG OCH
SÄKER ARBETSMILJÖ
FÖR ALLA

3.7 ARBETSMILJÖN SKA VARA SÄKER OCH HYGIENISK (ILO 155 OCH 170)

Leverantören som arbetsgivaren ska, så långt det är möjligt, säkerställa en god och säker arbetsmiljö, tillhandahålla relevant skyddsutrustning och se till att information om hälsa och säkerhet finns lättillgänglig på arbetsplatsen.

Med säker och hygienisk arbetsmiljö avses att arbetstagen ska, då den befinner sig på en plats som arbetsgivaren har direkt eller indirekt kontroll över, garanteras att vara fri från eller skyddas mot förhållanden som kan utgöra en fara för arbetstagens fysiska och/eller psykiska hälsa.

Arbetstagen som arbetar i leverantörens verksamhet ska erbjudas en säker och hälsosam arbetsmiljö där förebyggande åtgärder, som minimerar skador och hälsorisker ska vidtas.

Anställda ska få utbildning om de eventuella hälsorisker som arbetet kan medföra, inklusive brandsäkerhet, farliga arbetsmoment och första hjälpen.

4 MILJÖ

Leverantören ska bedriva sin verksamhet med hänsyn till miljön och klimatet och följa lokal och nationell miljölagstiftning. Leverantören ska ha rutiner och ett systematiskt arbete för att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

4.1 LIVSCYKELTÄNKANDE OCH KRETSLOPP

Leverantören ska i möjligaste mån tillämpa livscykel tänkande för att minska miljöpåverkan av sina produkter och tjänster. Det gäller från utvinning av råvaror och energiproduktion, genom produktion och användning och till sluthantering eller återvinning. Leverantören bör fokusera på utveckling, inte bara följa regler och krav, och bör fortlöpande förbättra miljöprestandan hos sina produkter och tjänster.

4.2 AVFALL – REDUCE REUSE RECYCLE

Leverantören bör förebygga uppkomsten av avfall genom att ha förebyggande åtgärder innan ett ämne, ett material eller en produkt blivit avfall. Avfallsförebyggande åtgärder måste därför i första hand vidtas i tillverknings- och användningsledet. Leverantören bör även vidta åtgärder som underlättar och främjar återanvändning och återvinning samt informera om detta arbete.

4.3 KLIMATSMART

Leverantören bör arbeta proaktivt för att bidra till Borås Stads vision om en fossilbränslefri stad. Använda bränslen bör i första hand vara förnyelsebara och bidra till minskade utsläpp av fossilt CO₂.

4.4 RISKHANTERING OCH KONSEKVENSBEDÖMNING

Leverantören bör tillämpa ett systematiskt arbetssätt för att identifiera, analysera och följa upp risker kopplade till sina aktiviteter, tjänster och produkter för att undvika, minska och mildra risker och påverkan på människor, miljö och ekonomi. Risker

som bedöms som betydande för människor, miljö eller ekonomi förknippade med tjänster eller produkter som levereras ska alltid kommuniceras till Kund.

4.5 BEFOLKNINGSGRUPPER

Produktion eller användning av naturresurser tillåts ej bidra till förstöring eller degradering av viktig inkomstkälla för marginaliserad befolkningsgrupp såsom t.ex. landutnyttjande, vattenanvändning eller andra naturresurser som är nödvändiga för dem.

DELMÅL 12-6

UPPMUNTRA FÖRETAG
ATT TILLÄMPA
HÅLLBARA METODER
OCH HÅLLBARHETS-
REDOVISNING

4.6 HÅLLBAR UPPHANDLING

Leverantören bör arbeta så att miljömässig, social och etisk hänsyn tas igenom hela livscykeln för de produkter eller tjänster som upphandlas. Om möjligt bör man prioritera, företag, produkter och tjänster med liten negativ påverkan, till exempel miljömärkning eller revisioner.

5 REGLER OCH LAGAR

5.1 KORRUPTION

Leverantören ska uppvisa hög affärsetik och inte på något sätt medverka i korruption, bestickning, bedrägeri eller utpressning. Leverantören ska ha en hög medvetenhet om korruption hos sina anställda, företrädare och leverantören och om hur korruption kan motverkas. Leverantören får inte erbjuda eller ta emot gåvor, betalningar eller andra förmåner som kan vara ägnade att förleda mottagaren att handla mot sin plikt.

DELMÅL 16-5

BEKÄMPA KORRUPTION
OCH MUTOR

Leverantören har ett verkningsfullt system där risker identifieras och hanteras för att motverka korruption. Anställda, partner, företrädare och leverantören ska uppmanas att rapportera överträdelser av organisationens riktlinjer samt oetiskt och orättvist agerande.

5.2 LAGÖVERTRÄDELSER OCH LAGLIGA KRAV

Leverantören ska följa nationell lagstiftning i de länder där de verkar. Leverantören ska acceptera ansvar och rapportera lagöverträdelser till berörda myndigheter när förseelser har skett och med lämpliga åtgärder gottgöra förseelsen och vidta åtgärder för att förhindra att den upprepas. Leverantören ombesörjer själv att lagligt erforderliga tillstånd, licenser och registreringar är relevanta för deras verksamhet.

DELMÅL 16-4

BEKÄMPA
ORGANISERAD
BRÖTTSLIGHET OCH
OLAGLIGA FINANS- OCH
VAPENFLÖDEN

6 FSC POLICY VAD STÅR DET FÖR?

Leverantören ska inte vara delaktig eller bidra till:

- Olaglig skogsavverkning och handel med olagligt avverkat virke eller skogsprodukter
- Överträdelser av traditionella och mänskliga rättigheter i skogsbruk
- Destruktion av höga naturvärden i skogsbruk

DELMÅL 15-2

FRÄMJA HÅLLBART
SKOGSBRUK. STOPPA
AVSKOGNINGEN OCH
ÅTERSTÄLL UTARMADA
SKOGAR

- Betydande omvandling av skog till plantager eller icke-skogsbruk
- Införande av genetiskt modifierade organismer i skogsbruk

7 INSPEKTIONER OCH UPPFÖLJNING

Genom att leverantören, VD/ansvarig firmatecknare, skriver under Uppförandekoden intygas att leverantören, och eventuella underleverantörer, följer krav i uppförandekoden.

Underskriften ger Kund rätt att genom annonserad samt oannonserad inspektion, eller på annat sätt, undersöka att dokumentets krav efterlevs.

Leverantören är skyldig att svara på efterfrågade självskattningsformulär samt insända efterfrågad data för uppföljning av klimatpåverkan, utsläpp, arbetsrättsliga villkor samt kring annan data som rör denna uppförandekod.

Leverantören ansvarar för att inhämta och översända efterfrågad data och självskattningsformulär från underleverantören.

8 AVVIKELSE

Vid bristande efterlevnad av Uppförandekoden ska leverantören avhjälpa detta med en tid- och åtgärdsplan som ska godkännas av Kund och tas fram inom den tid som Kund angett. Tid- och åtgärdsplanen ska stå i proportion till bristernas art och tydligt beskriva hur dessa avhjälpas inom angiven tid.

Kund har rätt att säga upp Avtalet med omedelbar verkan om Leverantören inte vidtar rättelse inom angiven tid eller inte avhjälpas brister enligt fastställd åtgärdsplan.

Kund har också rätt att säga upp Avtalet med omedelbara verkan vid allvarliga brister i Uppförandekoden efterlevnad.

9 SIGNERING

Uppförandekoden har signerats digitalt av behörig företrädare.

Leverantör (xxxxxx-xxxx)

Förnamn Efternamn

Befattning

Från: ks.arendeboras.se
Skickat: den 10 maj 2023 16:39
Till: Borås Elnät AB; Borås Energi och Miljö AB; Borås Parkerings AB; info@boraszoo.se; AB Bostäder i Borås; Fristadbostäder AB; Mikael Henrysson; mikael@toarpshus.se; Viskaforshem AB; Industribyggnader i Borås AB; Henrik Jansson; Helena Ransjö Alcenius; hej@boras.com; Anna Bjuvemyr; Arbetslivsnämnden Diarium; Förskolenämnden Diarium; Fritids- och folkhälsonämnden Diarium; Grundskolenämnden Diarium; Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Diarium; Individ- och familjeomsorgsnämnden Diarium; Kulturnämnden Diarium; Lokalförsörjningsnämnden Diarium; Överförmyndarnämnden Diarium; Samhällsbyggnadsnämnden Diarium; Servicenämnden Diarium; Sociala omsorgsnämnden Diarium; Stadsrevisionen Diarium; Tekniska nämnden Diarium; Vård- och äldrenämnden Diarium; Miljöförvaltningen Diarium; Valnämnden
Ämne: Remiss för ärende 202300440, Borås Stads Uppförandekod
Bifogade filer: Missiv.pdf; Borås Stads uppförandekod.pdf

Hej,

Översänder förslag på ny uppförandekod för Borås Stads förvaltningar och bolag.

Med vänliga hälsningar

Rasmus Lundqvist

Upphandlingsjurist

Borås Stad - Koncerninköp - Stadsledningskansliet

Besöksadress: Österlånggatan 74

Postadress: 503 37 Borås

Tfn 033-35 74 05

E-Post: rasmus.lundqvist@boras.se

Aktuella handlingar för ärende 202300440, Borås Stads Uppförandekod bifogas detta e-postmeddelande

Bifogat material kommer från följande handlingar:

Remiss - Missiv | Missiv.docx | ID:93971

Borås Stads uppförandekod | Borås Stads uppförandekod.docx | ID:93973

Mikael Hedberg
Ola Svensson
Handläggare
033-35 73 77
0703-48 77 04

Ansökan om anläggningslån från Syrisk-Ortodoxa församlingen i Borås för byggnation av mötesplatser och allmänna samlingslokaler med tillhörande utrymmen

Fritids- och folkhälsönämndens beslut

Fritids- och folkhälsönämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att föreningen beviljas anläggningslån till nybyggnation av en kyrka med samlingslokaler. Anläggningslånet avgränsas till rummen utanför själva kyrksalen och omfattar 40 procent av kostnaderna för samlingslokalen och köket (388 kvadratmeter), samt för 20 procent av kostnaderna för aktivitetsrum, arbetsrum, toaletter samt passage (378 kvadratmeter). Beviljandet gäller en lånesumma på max 5 200 tkr.

Beslutet skickas till Kommunfullmäktige för beslut.

Sammanfattning

Föreningen startade under 1970-talet, efter att nyanlända familjer kommit till Borås och framför allt till stadsdelen Hulta. De organiserade sig och bedrev idrott, dans samt ordnande resor. Eftersom merparten av medlemmarna var kristna ortodoxa blev det naturligt att bilda en församling med fokus på utbildning, utveckling, respekt och omsorg för varandra och andra. Församlingen är en del av syrisk-ortodoxa kyrkan av Antiokia, världens äldsta kyrka.

Idag har församlingen cirka 700 medlemmar, varav ca 200 är barn och ungdomar. Arbetet bedrivs till allra största delen på ideell basis och de har en bred och omfattande verksamhet med allt från idrott för barn till sociala aktiviteter för de äldre.

Nämndens bedömning är att det är en välskött förening som står på en stabil grund.

Ärendet i sin helhet

Församlingen är en aktiv part på Hulta och vår erfarenhet är att de är inkluderande och öppna i sin framtoning. De har sedan flera år även, med flitig

närvaro och med gott engagemang under t.ex. aktivitetsdagen ”Hej Hulta”, varit en viktig del i områdesnätverket på stadsdelen.

Nuvarande kyrkobyggnad har föreningen köpt av Svenska Kyrkan år 2005. Marken har de arrenderat av Borås Stad.

På den plats där byggnaden nu ligger kommer Borås Elnät AB att anlägga en stor elcentral och därför har församlingen behov av att hitta en ny lösning för sin verksamhet.

Nya kyrkan, som även kommer innehålla stor samlingsal samt aktivitetsrum med mera är planerad att bli ca 1 200 kvadratmeter. Föreningen ansöker om bidrag för ytorna som inte är kyrksal, ej heller för teknikrummet på ovanvåningen.

Ansökan om anläggningslån gäller således en yta på 766 kvadratmeter som med en planerad byggkostnad på 22 490 kr/kvm x 40 procent, blir 6 900 tkr.

Kyrksalen som beräknas innehålla 240 sittplatser är planerad för att kunna användas till mycket mer än gudstjänster. Konserter, teaterföreställningar och musikframträdanden är exempel på detta. Det är även tänkt att skolan och förskolor ska kunna använda lokalen.

Samlingsrummet som även det ska kunna hysa 240 sittande personer, ligger i direkt anslutning till köket vilket gör det enkelt att bjuda på mat och fika i anslutning till möten. Denna lokal har ett brett användningsområde och kan delas upp till flera mindre mötesrum. Lokalen skulle lämpa sig utmärkt som s.k. ”Nolltaxelokal” (bidrag där FOF betalar 80 procent av hyran när bidragsberättigade föreningar hyr lokalen. Maxbidraget är dock 1 500 kronor per tillfälle).

Det är stor brist på stora samlingslokaler i kommunen, i synnerhet de centrala delarna, så byggnaden skulle totalt sett bli ett viktigt tillskott för privatpersoner, företag, Borås Stad samt föreningar som behöver hyra en stor lokal.

Då Fritids- och folkhälsonämnden inte ger bidrag till religiös verksamhet och då heller inte till lokaler som enbart används för sådana ändamål, är vår uppfattning att lånet bör delas upp enligt följande:

- Borås Stad beviljar föreningen ett anläggningslån med 40 procent av kostnaderna för samlingslokalen och köket, totalt 388 kvadratmeter. Resterande ytor (378 kvadratmeter) som kommer att användas både för föreningens religiösa verksamhet och för övrig verksamhet samt för uthyrning till bland annat andra föreningar, Borås Stad och privatpersoner, där beviljas ett lån på 20 procent av kostnaderna.

För att kunna finansiera detta projekt har föreningen dels samlat in pengar från medlemmarna, dels bidrar de med eget arbete och dels planerar de att ta ett banklån.

De hoppas då även att Borås Stad kan ställa upp med ett anläggningslån som en del av finansieringen.

Nämndens bedömning efter att ha tagit del av kalkylen för bygget är att den ser rimlig ut och att detta ligger inom vad föreningen, med sin välskötta ekonomi, klarar av.

Beslutsunderlag

1. Ansökan om anläggningslån

Beslutet expedieras till

1. Syrisk-Ortodoxa församlingen, foatchindeh@hotmail.com
2. Kommunfullmäktige, KS.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Härmed ansöker vi om anläggningslån till bygget av mötesplatser och allmänna samlingslokaler med tillhörande utrymmen.

Indikerat marknadspris, enligt Krok och Tjäder, är 30.204.834 kr inklusive moms för 1.343 kvm vilket motsvarar 22.490 kr / kvm.

Vi avser att bygga 1.200 kvm och ansöker om stöd för 766 kvm.
Se gulmarkerat område på bifogad ritning.

Med indikerat marknadspris på 22.490 kr / kvm blir byggkostnaden för 1.200 kvm ca. 27.000.000 kr.
Stödet för 766 kvm blir därmed 6.900.000 kr.

Borås 2023-05-31

Foat Chindeh
Ordförande för Syrisk ortodoxa församlingen i Borås

**Byggprojekt för
S:t Simon i Borås**

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Byggprojektet.....	3
3. Tidsplan	6
4. Kostnader.....	7
5. Finansiering	9
a. Församlingens ekonomiredovisning för 2021 och 2022.....	9

Bilagor

Bilaga 1 – Verksamhetsberättelse 2022

Bilaga 2 – Revisionsberättelse 2022

Bilaga 3 – Styrelsen 2023

Bilaga 4 – Årsmötesprotokoll 2023

Bilaga 5 – Budget 10 år

Bilaga 6 – Ansökan och planritningar för 2 plan

1. Inledning

Detta dokument beskriver projektplanen kring nya bygget av S.t Simon i Borås.

Vår historia i Borås började under 70-talet med familjer på Hulta i syfte att skapa en mötesplats för nyanlända familjer och underlätta integrationen i det nya samhället. Gruppen organiserade och sysselsatte sig även med träning, dans, idrott, lokala resor m.m. Allteftersom utvecklade dem en förening på ca. 40 medlemmar med kulturell verksamhet och aktiviteter för att engagera även yngre.

Eftersom merparten av medlemmarna dessutom var kristna ortodoxa blev det också naturligt att bilda en församling med fokus på utbildning, utveckling, respekt och omsorg.

Församlingen är en del av syrisk ortodoxa kyrkan av Antiokia, världens äldsta kyrka. Det liturgiska språket är arameiska, som talades av Jesus och lärjungarna.

Idag är vi 700 medlemmar och arbetar ideellt med att engagera barn, ungdomar, familjer samt seniorer i olika aktiviteter. Verksamheten är uppskattad, medlemsantalet växer och sedan ett par år tillbaka hyr vi även lokaler av kommunen då alla aktiviteter inte rymmer i våra utrymmen.

För att samla hela verksamheten under ett tak och möta framtida behov har vi nyligen köpt en tomt vid Hulta torg, där en modern mötesplats med samlingslokaler ska byggas. Projektet kräver engagemang och en stor ekonomisk investering. Så all hjälp är välkommen.

Vår äldre ungdomarna bildade för ett par år sedan föreningen SOUF Borås som är en del av rikstäckande ungdomsföreningen SOUF Sverige. Fokus ligger på barn och ungdomars utveckling, utbildning och respekt för medmänniskan.

SOUF Borås har varit med i planeringen av projektet för att engagera barn och ungdomar i stimulerande och utvecklande verksamheter. Det ska anordnas kulturella verksamheter såsom sång, dans, musik och teater vilket främjar gemenskap, stark självkänsla och en upplevelse av meningsfullhet.

Vi anser att barn måste uppmärksammas och få stöd i tidig ålder för att stärkas i deras sociala och personliga utveckling. De ska känna sig betydelsefulla i samhället och samtidigt utbildas inom jämställdhet, mångfald samt diskriminering.

Även vår kvinnoförening är involverad i projektet. Syftet är att tillgodose deras verksamhet om att engagera seniorer i meningsfulla aktiviteter, stärka föräldrar i deras förhållande till barnen och hjälpa kvinnor att integreras i samhället samt det sociala livet så att de kan utnyttja sin fulla potential.

Föreningen och församlingen finns idag tack vare människor på 70-talet som påbörjade ett arbete och engagerade sig i vår framtid. Deras arv lever vidare genom oss och vårt ansvar är att förvalta det väl och fortsätta utveckla arbetet inför framtiden.

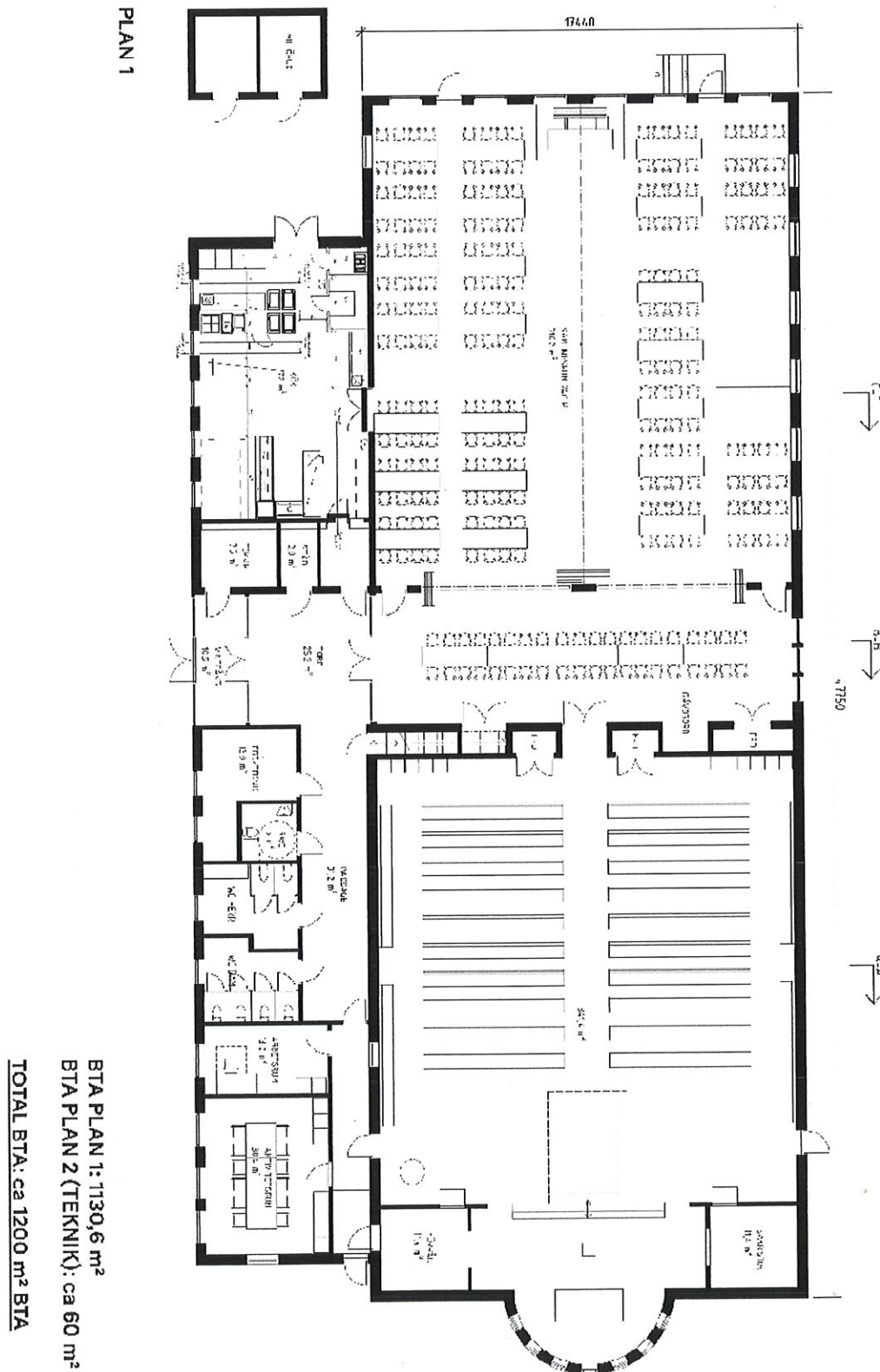
Ambitionen är att skapa en trygg framtid för barn och ungdomar genom socialt engagemang samt skapa en meningsfull tillvaro för våra äldre.

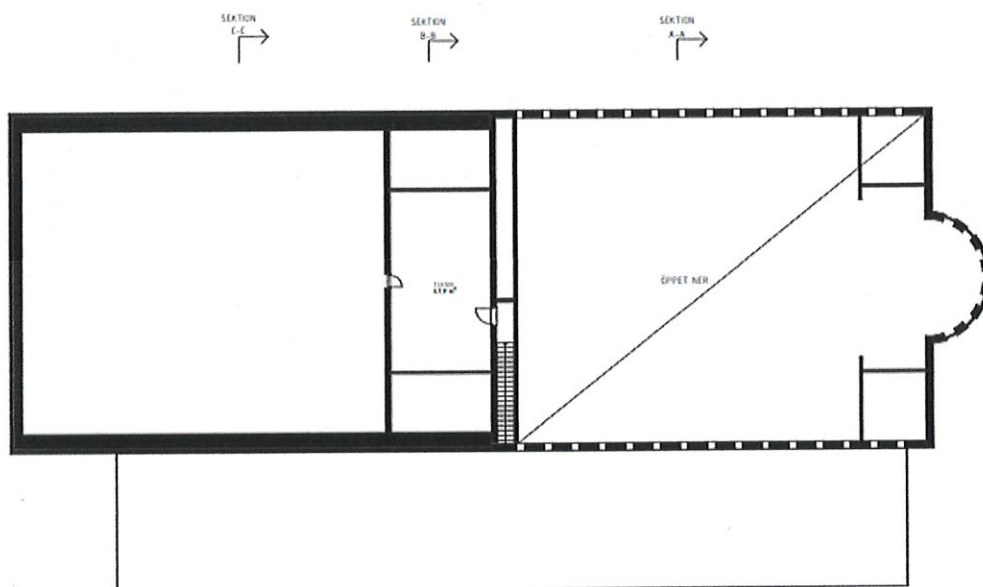
Med en ny mötesplats välkomnar vi alla människor in i framtiden.

2. Byggsprojektet

Projektgruppen har kommit fram till att behovet är en mötesplats med allmänna samlingslokaler och tillhörande utrymmen på 1200 m².
Församlingen har köpt en tomt på 4300 m² som kommunen har erbjudit specifikt för dessa ändamål.

Tomten, som är belägen intill Hulta Torg, ska bebyggas med en fastighet innehållande mötesplatser, allmänna samlingslokaler för nya verksamheter och med klimatsmarta lösningar.

PLAN 2

BTA PLAN 1: 1130,6 m²
 BTA PLAN 2 (TEKNIK): ca 60 m²
TOTAL BTA: ca 1200 m² BTA

Byggnaden är fördelad på 1,5 plan där all verksamheten drivs på plan 1 och på en liten del av plan 2 finns endast teknikrum.

Mötesplatsen med plats för 240 sittande personer ska nyttjas för stora möten, konserter, teater, musikuppträdanden och annat liknande som ska tillgodose barn och ungdomars intressen. Dessutom ska det finnas möjligheter för stadsdelens förskolor och skola att använda mötesplatsen vid bl.a. skolavslutningar samt andra möten.

Samlingsrummet ska ha plats för 240 sittande personer. Här ska vi även arbeta med viktörrar för att kunna dela upp lokalen i mindre rum där flera aktiviteter kan bedrivas samtidigt och på så vis även välkomna fler människor. Ytorna ska vara flexibla och utnyttjas till fullo.

Köket är välplanerat med en area på ca 70 m², bekväma arbetsytor och en egen ingång för leveranser så att den dagliga verksamheten inte störs.

WC ska uppgå till ca 45 m², varav en tillgänglighetsanpassad på 5 m².

Ungdomsverksamheten är hjärtat i hela verksamheten. Barn och ungdomars önskemål har tagits tillvara för att uppfylla deras intressen då de har haft väldigt begränsade möjligheter i dagens lokaler. Ungdomarna kommer att kunna nyttja det flexibla samlingsrummet där flera olika aktiviteter ska bedrivas samtidigt och även mötesplatsen. De kommer även tilldelas ett arbetsrum på ca 30 m² för aktiviteter som kräver lite mer avskildhet som t.ex. läsläsning.

Kvinnokommitténs behov är ett stort arbetsrum med plats för bl.a. pyssel och hantverk där seniorer ska engageras. Man kommer även anordna fysiska aktiviteter med gympa, gemensam matlagning och läsning för att skapa en känsla av meningsfullhet i deras liv.

Resten av utrymmena ska fördelas på:

- Teknikrum
- Kapprum
- Städförvaring

4. Kostnader

Kostnaderna för projektet är en indikation utifrån marknadspriser som har tagits fram av Krook och Tjäder.

Byggherrekalkyl

Datum/projektnr 2023-03-11/ 2516.081-1

Projekt Syriska Kyrkan Hulta, Borås

Konsult/Ansvarig Krook & Tjäder Borås/DW

KROOK & TJÄDER

	Nybyggnad av mötesplats med tillhörande lokaler Förutsättning enligt skiss K&T daterad 2023-03-01 Byggtid 18 månader	BYA BTA	1 343	m2
Justering kvm/pris	Prisbasbelopp jan 2022 Prisbasbelopp jan 2023 Prisbasbelopp sept 2023 (uppskattning) Regionsfaktor	49 300 52 500 54 600	1,00 1,11 0,92	enl byggnyckn ökning minskning
Utvändig mark Grundläggning	Ind.byggn med kontor normal standard 20.01 (Byggnyckeln 2022/2023) 1500 m2/ H= 6 m snitt		<u>1,02</u>	Påslag
Yttervägg	Avdrag betongsten, gräsplantering, bef parkering Grundläggning, kantförstyvad betongplatta, drainering grus Tillägg: bergschakt + fyllnad + kantstöd H = 1600 mm	kr/BTA	BTA 1 343	Kr 28 737 537
Yttertak	Ytsikt av prefabbetong, puts, prefab betongstomme Utfackningsväggar med regelsystem, dubbelgips	21 398 -250	1 343	-335 750
Innerväggar Fönster/Dörrar	Trätakstolar, råspont, papp Tillägg falsad PVf plåt	1 205	403	485 495
Ytskikt	Träregelväggar + dubbelgips, glaspartier trä Utv anodiserad alu, 3 glas fönster + solskydd. Inv massiva träddörrar Tillägg Vikvägg Avdrag hiss Målning, kakel, klinker, linoleum, undertak Tillägg effektbelysning, kyrksal Tillägg planavgift normalt 65 tkr, uppskattad kostnad 600 tkr	471	1 343	632 553 400 000 -350 000 100 000 535 000
		S:a		30 204 834
		avdrag moms		24 303 867
		budget + 10%		<u>26 734 254**</u>
		Kostnad/kvm ex moms		19 906kr
Datum/projektnr	2023-03-11/ 2516.081-1			
	Uppdelning av produktionskostnader			
	Mark, Grund	13%		3 159 503
	Bygg	39%		9 478 508
	Installationer	28%		6 805 083

Byggherre*		20%	<u>4 860 773</u>	
	S:a	100%	<u>21 144 365</u>	kr
		9,7%	2 357 475	
* Byggherrekostnader/ % av produktionskostnader		4,1%	996 459	
Projektering, kontroll, besiktning,		2,3%	558 989	
Myndighetsavgifter		1,2%	291 646	
Byggherrens egenkostnad		2,7%	<u>656 204</u>	
Finaseringkostnad	S:a	20,0%	<u>4 860 773</u>	kr
Utrustning, maskiner, inredning				
** OBS Följande är moms befriad Planavgift				
fastighetsskatt under byggåren				
Lanmäteriförrättning				
Stämpelskatt lagfart				
S.a cirka 700 tkr kostnader, kan inte moms dras = 140 tkr minskning av momsavdrag ovan				

5. Finansiering

Finansieringen kommer att ske genom insamling från medlemmar, egen insats, banklån och med förhoppning om stöd från berörda myndigheter.

a. Församlingens ekonomiredovisning för 2021 och 2022

Preliminär resultaträkning

SYRISK ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I BORÅS
864501-8881

Räkenskapsår: 2022-01-01 - 2022-12-31

Avser perioden: 2022-01-01 - 2022-12-31
Period fg år: 2021-01-01 - 2021-12-31

	Perioden	Akkumulerat	Period fg år
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning			
3059 Egen insättning Nya Kyrkan	1 505 500,00	1 505 500,00	259 860,00
3060 Intäkter Nya Kyrkan	247 763,00	247 763,00	132 433,00
	1 753 263,00	1 753 263,00	392 293,00
Övriga rörelseintäkter			
3901 Medlemsavgifter	760 000,00	760 000,00	241 852,00
3902 Kollekt och gåvor	349 422,00	349 422,00	54 981,00
3903 SAUS	82 500,00	82 500,00	57 585,00
3904 Intäkter kiosk	1 520,00	1 520,00	6 500,00
3905 Medlemsintäkter undomar	12 368,00	12 368,00	0,00
3985 Erhållna statliga bidrag	55 950,00	55 950,00	2 390,00
3987 Erhållna kommunala bidrag	169 760,00	169 760,00	119 192,50
3988 Erhållna offentliga bidrag för personal	0,00	0,00	178 288,00
3989 Övriga erhållna offentliga bidrag	25 298,00	25 298,00	34 956,00
3990 Övriga ersättningar, bidrag och intäkter	3 000,00	3 000,00	2 300,00
	1 459 818,00	1 459 818,00	698 044,50
Summa rörelsens intäkter	3 213 081,00	3 213 081,00	1 090 337,50
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader			
5010 Lokalhyra	-37 470,00	-37 470,00	-5 210,00
5030 El och värme	-80 040,00	-80 040,00	-69 083,00
5040 Vatten och avlopp	-11 532,00	-11 532,00	-7 732,00
5070 Reparation och underhåll av lokaler	-3 198,00	-3 198,00	-28 732,00
5090 Övriga lokalkostnader	-5 016,00	-5 016,00	-5 016,00
5410 Förbrukningsinventarier	0,00	0,00	-6 890,00
5460 Förbrukningsmaterial	-6 099,00	-6 099,00	-7 778,60
5911 Aktiviteter	-53 138,00	-53 138,00	0,00
5930 Reklamtrycksaker och direktreklam	-2 500,00	-2 500,00	0,00
6220 Bredband	-4 476,00	-4 476,00	-4 476,00
6230 Datakommunikation	-17 196,00	-17 196,00	-14 196,00
6310 Företagsförsäkringar	-13 615,00	-13 615,00	-12 198,00
6391 Arkitektkostnader	0,00	0,00	-69 176,00
6490 Övriga förvaltningskostnader	-71 200,00	-71 200,00	-20 885,00
6570 Bankkostnader	-16 553,00	-16 553,00	-10 387,00
6905 Arrendeavgift	-14 532,00	-14 532,00	-14 135,00
6981 Föreningsavgifter, avdragsgilla	-5 020,00	-5 020,00	-7 275,00
	-341 585,00	-341 585,00	-283 169,60
Personalkostnader			
7010 Löner till kollektivanställda	-298 757,00	-298 757,00	-245 263,00
7011 Olycksfallsförsäkring	-672,00	-672,00	-672,00
7510 Arbetsgivaravgifter 31,42 %	-92 721,00	-92 721,00	-77 238,00
7570 Föra	-10 261,00	-10 261,00	-2 194,00
7600 Övriga personalkostnader (gruppkonto)	0,00	0,00	-6 544,00
	-402 411,00	-402 411,00	-331 911,00
Summa rörelsens kostnader	-743 996,00	-743 996,00	-615 080,60
Rörelseresultat	2 469 085,00	2 469 085,00	475 256,90

Ränteintäkter och liknande resultatposter			
8314 Skattefria ränteintäkter	53 201,00	53 201,00	59 210,00
Resultat efter finansiella poster	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
Resultat före skatt	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
BERÄKNAT RESULTAT	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
Årets bokförda resultat			
8999 Årets resultat	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,80

Verksamhetsberättelse för Syrisk Ortodoxa Församlingen år 2022

2022 var ett år där vår församling sakta men säkert började återuppta sina aktiviteter. Året började med restriktioner men avslutade med full verksamhet.

Församlingen hade ett årsmöte den 16:e mars med fysisk närvaro vilket var glädjande eftersom vi inte kunnat ha det de senaste åren. En viktig punkt som togs upp på mötet var nya bygget som vi hoppas kunna komma igång med slutet av 2023.

Församlingens regelbundna verksamheter har varit:

MÅNDAG

Bibelstunder på svenska
Barnkör

TISDAG

Bibelstunder på arabiska

TORSDAG

Sportaktiviteter

FREDAG

Hymner för diakoner
Syrianska lektion

LÖRDAG

Boxning
Gymnastik
Lek & Spel
Idrottsaktiviteter för ungdomar
En gång i månaden gudstjänst på svenska.

SÖNDAG

Gudstjänst
Futsal/Volleyboll
Söndagsskola

Februari anordnades ett läger av SOUF för ungdomar 16+ där temat var "Vem vill bäst i mitt liv". Flera av vår ungdomar var närvarande och kom hem väldigt nöjda.

Under mars startade vi söndagsskolan för barn igen efter ett långt uppehåll under pandemin.

Ungdomsstyrelsen höll i årsmöte april där en del av styrelsen röstades in. En återkommande uppskattad aktivitet är familjeföreningens försäljning av falafelrullar som hölls under april och oktober månad. I samband med påsken höll ungdomsstyrelsen påskpyssel med barnen under

lovet. Kören höll i den traditionella påsk konserten som presenterade en vacker och stämningsfull stund. Påskveckan avslutades med en lyckad påskfest i Parkhallen med glädje och livemusik. Ungdomarna var bjudna till en gemenskapskväll hos ST Gabriel i Göteborg ihop med vår präst Dayroyo Ephrem.

Kvinnokommittén anordnade årets första grilldag den 1: a maj efter gudstjänsten, vilket brukar vara en uppskattad återkommande aktivitet. Den 28:e maj arrangerades även en grillkväll och hejande på Champions leaguefinalen mellan Liverpool och Real Madrid.

Under juni hölls den årliga loppisen som kvinnokommittén håller i på parkeringen utanför församlingen. SOUF:s barnläger hölls även i juni under sommarlovet och flera av våra medlemmar närvarande och kom hem glada och lyckliga.

Efter sommaruppehållet startade vi med ungdomsläger som ungdomsstyrelsen och frivilliga vuxna hjälpte till med ämnet "Hur blir jag en god kristen?". Det var många anmälda till lägret och uppskattades mycket av ungdomarna. Även SOUF höll i sitt tonårsläger under september där temat var "Meningen med livet".

Oktober hade vi bowlingkväll i Bowlingcafé för alla som ville komma stora som små.

I november så åkte vi på julmarknad i Haga, vilket var en väldigt lyckad och uppskattad dag.

Det traditionella julbordet arrangerades i början av december. Det planerades även två fester en för jul och en för nyårsafton där julfesten tyvärr fick avbokas pga. för få anmälningar.

Styrelsen 2022

Styrelsen har haft 7 protokollförda styrelsemöten.

Foat Chindeh	Ordförande
Joni Sahin	Vice ordförande
Simon Inal	Kassör
Elisabeth Kara	Sekreterare
Ojina Aslan	Ledamot
Elie Abdulahad	Ledamot
Micheline Makdesi	Ledamot
Sandy Ibrahim	Suppleant
Teodora Johansson	Suppleant

Elisabeth Kara

B2

Syrisk Ortodoxa Församlingen i Borås

Revisionsberättelse 2022-01-01 – 2022-12-31

Redovisningen har fullgjorts enligt god redovisningssed. Inventeringen av tillgångar och skulder har utförts utan anmärkning.

Då ingen anledning till anmärkning föreligger beträffande de till oss överlämnade handlingar, föreningens bokföring eller i övrigt, tillstyrker vi att resultaträkningarna fastställas samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Borås 2023-03-01

Andreas Bell

Bülent Talay

Syrisk Ortodoxa Församlingens Styrelse 2023

Namn	Titel	Telefon	E-mail
Ephrem Hanna	Vår andlige ledare	0729-001694	ephrem.hanna@yahoo.com
Foat Chindeh	Ordförande	0702-396380	foatchindeh@hotmail.com
Joni Sahin	Vice ordförande	0705-214881	ioni.i.sahin@gmail.com
Teodora Johansson	Sekreterare	0705-381079	teodora.johansson@gmail.com
Simon Inal	Kassör	0736-919983	simoinal@hotmail.com
Elisabeth Kara	Ledamot	0760-305359	karaelisabeth@hotmail.com
Ojina Aslan	Ledamot	0737-265540	ojina.aslan@hotmail.com
Elie Abdel-Ahad	Ledamot	0708-898170	roma.elias@live.se
Alexan Dikran	Suppleant	0737-851503	alexan.dikran@icloud.com
Andreas Bel	Suppleant	0725-540412	a_bel@hotmail.com

134

Årsmöte Syrisk Ortodoxa Församlingen i Borås

Datum: 2023-03-15

Tid: Kl. 18,30

Plats: Mor Shamoun D'Zeite (Kyrkan)

1. Mötets öppnande

Ordförande Foat Chindeh hälsade alla välkomna till årsmötet och Abuna Ephrem Hanna inledde med "Fader vår".

2. Val av mötesordförande

Till ordförande för årsmötet valdes Joni Sahin.

3. Val av mötessekreterare

Till sekreterare valdes Teodora Johansson.

4. Val av två justerare tillika rösträknare

Till justerare och rösträknare Valdes Mary Bardakci Och Hannibal Talay.

5. Godkännande av dagordningen

Medlemmarna godkände dagordningen.

6. Fastställande av röstlängd

Röstlängdens fastställdes till 61 medlemmar.

7. Årsmötets behöriga utlysande

Årsmötet har utlysts i god tid.

8. Verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse

Sandy Ibrahim läste upp verksamhetsberättelsen för 2022.

Foat Chindeh läste upp resultat- och balansräkningen för 2022

9. Revisionsberättelse

Revisor Andreas Bell läste upp revisionsberättelsen och föreslår att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet samt fastställer balans och resultaträkningen för 2022. Balans- och resultaträkningen godkändes och lades till handlingarna.

10. Beslut om ansvarsfrihet

Styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna året.

11. Val av styrelseledamöter (1år)

Avgående: Micheline Makdesi

Nyval: Teodora Johansson

12. Val av suppleanter (1år)

Avgående: Teodora Johansson och Sandy Ibrahim

Nyval: Andreas Bell och Alexan Dikran

13. Val av revisorer (1år)

George Alo valdes till revisor för 1 år.

14. Val av valberedning

Omval Abouna Ephrem Hanna

Nyval: Hanna Gabro, Gabriel Inal, Teodora Basil och Silva Isaksson

15. Beslut av inkomna förslag av styrelsen

- Insamling till Nya Kyrkan och kort information om projektet

De som inte har betalat har önskemål om att styrelsen besöker dem och informerar/förklarar ytterligare om det nya kyrkobygget. Årsmötet beslutar att styrelsen tillsammans med Abouna Ephrem gör hembesök till de som ännu inte betalat.

16. Motioner och övriga frågor från medlemmar

Inga motioner hade kommit in.

Övriga frågor:

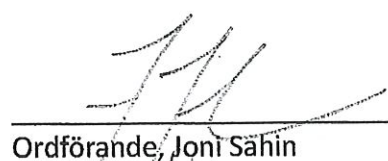
Röda koner sätts utanför kyrkan för att bilar inte skall blockera ingångarna till kyrkan och församlingshemmet.

Tack sms skickas till alla som bidrar med gåva till nya kyrkan.

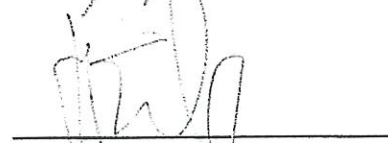
17. Mötet avslutas

Ordförande Joni Sahin tackade alla närvarande och förklarade mötet avslutat.

_____
Sekreterare, Teodora Johansson

_____
Ordförande, Joni Sahin

_____
Justerare, Mary Bardakci

_____
Justerare, Hannibal Talay

BS

BOLAG S:T SIMON FÖRSAMLING

Hulta 4:36

1 200

**BOLAG
FASTIGHET
YTA**

AR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
INTÄKTER	2 100	2 142	2 185	2 229	2 273	2 319	2 365	2 412	2 460	2 510
LÖNER	423	431	440	449	458	467	476	486	495	505
DoU	456	465	474	484	494	503	514	524	534	545
RESULTAT	1 221	1 246	1 270	1 296	1 322	1 348	1 375	1 403	1 431	1 459
BANKLÅN	13 100	12 838	12 581	12 330	12 083	11 841	11 605	11 372	11 145	10 922
RÄNTA	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
RÄNTEBELOPP	655	642	629	616	604	592	580	569	557	546
AMORTERING	262	257	252	247	242	237	232	227	223	218
KASSAFLÖDE	304	347	390	433	476	519	563	607	651	695

INVESTERINGSKOSTNAD

Egen insats* 7 000
 Fritidsförvaltningen 6 900
 Banklån 13 100
 Summa 27 000

*Donationer

INTÄKTER

Kyrkoavgift 1% 950
 Kollekt 400
 Bidrag** 350
 Hyresintäkter*** 400

**Kommun, myndigheter och organisationer

***Lokalhyror från arrangemang

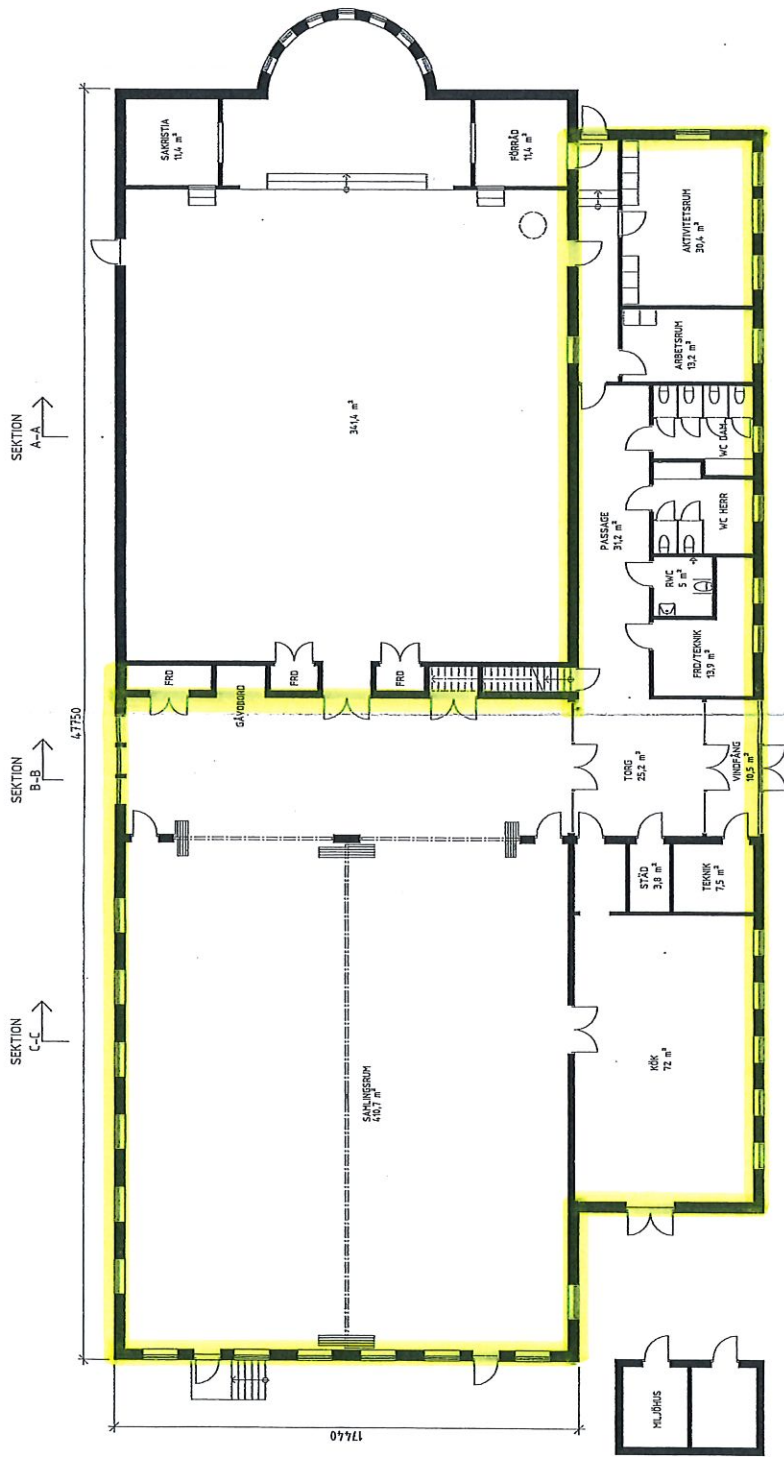
UTGIFTER

Löner 423
 Brutto 310
 Sociala avgifter 31,42 % 97
 Fora 5% 16

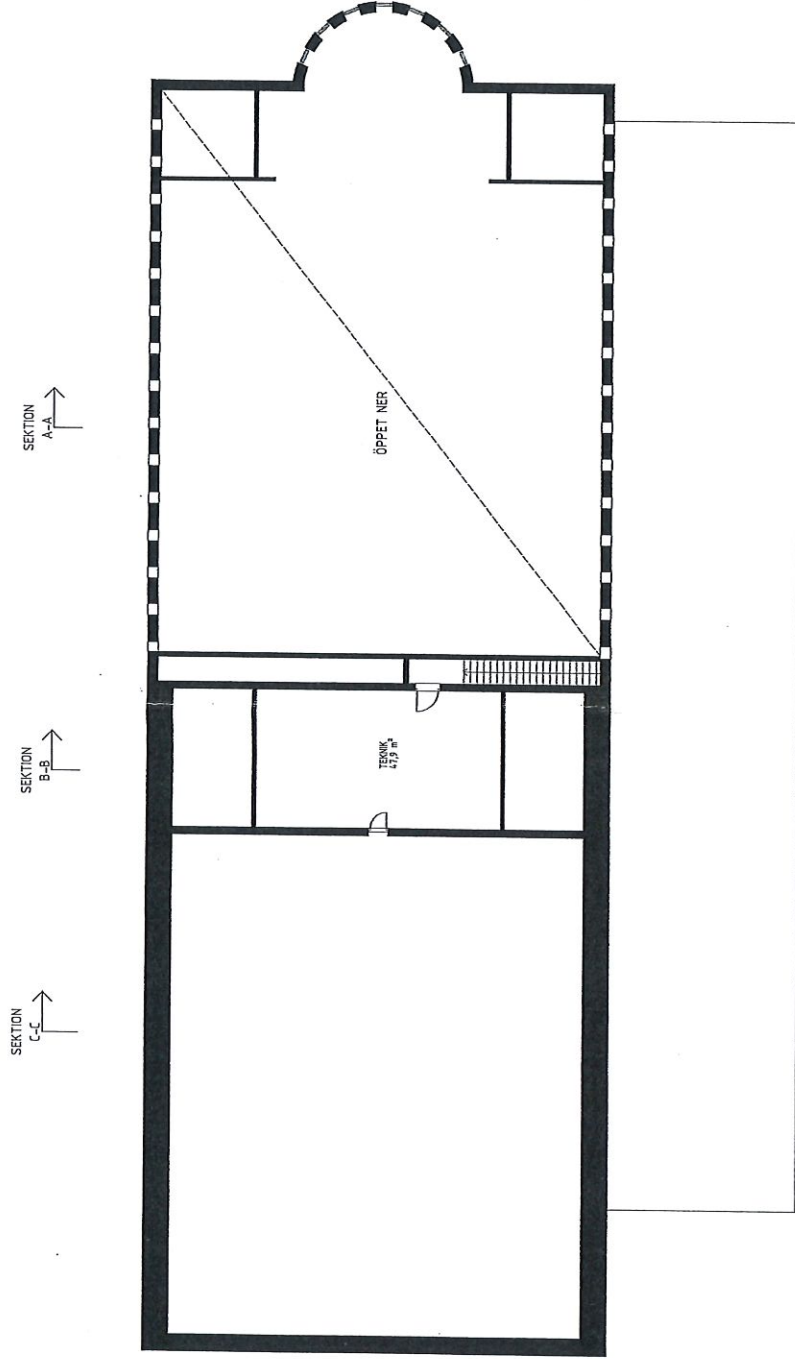
Drift- och underhåll 380

Värme, kyla, vatten, avfall, el och försäkringar

(16)

BTA PLAN 1: 1130,6 m²
BTA PLAN 2 (TEKNIK): ca 60 m²
TOTAL BTA: ca 1200 m² BTA

B7

Preliminär resultaträkning

SYRISK ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I BORÅS
864501-8881

Räkenskapsår: 2022-01-01 - 2022-12-31

Avser perioden: 2022-01-01 - 2022-12-31
Period fg år: 2021-01-01 - 2021-12-31

	Perioden	Akkumulerat	Period fg år
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1 505 500,00	1 505 500,00	259 860,00
3059 Egen insättning Nya Kyrkan	247 763,00	247 763,00	132 433,00
3060 Intäkter Nya Kyrkan	1 753 263,00	1 753 263,00	392 293,00
Övriga rörelseintäkter	760 000,00	760 000,00	241 852,00
3901 Medlemsavgifter	349 422,00	349 422,00	54 981,00
3902 Kollekt och gåvor	82 500,00	82 500,00	57 585,00
3903 SAUS	1 520,00	1 520,00	6 500,00
3904 Intäkter kiosk	12 368,00	12 368,00	0,00
3905 Medlemsintäkter undomar	55 950,00	55 950,00	2 390,00
3985 Erhållna statliga bidrag	169 760,00	169 760,00	119 192,50
3987 Erhållna kommunala bidrag	0,00	0,00	178 288,00
3988 Erhållna offentliga bidrag för personal	25 298,00	25 298,00	34 956,00
3989 Övriga erhållna offentliga bidrag	3 000,00	3 000,00	2 300,00
3990 Övriga ersättningar, bidrag och intäkter	1 459 818,00	1 459 818,00	698 044,50
Summa rörelsens intäkter	3 213 081,00	3 213 081,00	1 090 337,50
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	-37 470,00	-37 470,00	-5 210,00
5010 Lokalhyra	-80 040,00	-80 040,00	-69 083,00
5030 El och värme	-11 532,00	-11 532,00	-7 732,00
5040 Vatten och avlopp	-3 198,00	-3 198,00	-28 732,00
5070 Reparation och underhåll av lokaler	-5 016,00	-5 016,00	-5 016,00
5090 Övriga lokalkostnader	0,00	0,00	-6 890,00
5410 Förbrukningsinventarier	-6 099,00	-6 099,00	-7 778,60
5460 Förbrukningsmaterial	-53 138,00	-53 138,00	0,00
5911 Aktiviteter	-2 500,00	-2 500,00	0,00
5930 Reklamtrycksaker och direktreklam	-4 476,00	-4 476,00	-4 476,00
6220 Bredband	-17 196,00	-17 196,00	-14 196,00
6230 Datakommunikation	-13 615,00	-13 615,00	-12 198,00
6310 Företagsförsäkringar	0,00	0,00	-69 176,00
6391 Arkitektkostnader	-71 200,00	-71 200,00	-20 885,00
6490 Övriga förvaltningskostnader	-16 553,00	-16 553,00	-10 387,00
6570 Bankkostnader	-14 532,00	-14 532,00	-14 135,00
6905 Arrendeavgift	-5 020,00	-5 020,00	-7 275,00
6981 Föreningsavgifter, avdragsgilla	-341 585,00	-341 585,00	-283 169,60
Personalkostnader	-298 757,00	-298 757,00	-245 263,00
7010 Löner till kollektivanställda	-672,00	-672,00	-672,00
7011 Olycksfallsförsäkring	-92 721,00	-92 721,00	-77 238,00
7510 Arbetsgivaravgifter 31,42 %	-10 261,00	-10 261,00	-2 194,00
7570 Fora	0,00	0,00	-6 544,00
7600 Övriga personalkostnader (gruppkonto)	-402 411,00	-402 411,00	-331 911,00
Summa rörelsens kostnader	-743 996,00	-743 996,00	-615 080,60
Rörelseresultat	2 469 085,00	2 469 085,00	475 256,90

Finansiella poster

Utskrivet av Mary Bardakci 2023-02-27 17:26:27

Visma eEkonomi

Preliminär resultaträkning

SYRISK ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I BORÅS
864501-8881

	Perioden	Akkumulerat	Period fg år
Ränteintäkter och liknande resultatposter			
8314 Skattefria ränteintäkter	53 201,00	53 201,00	59 210,00
Resultat efter finansiella poster	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
Resultat före skatt	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
BERÄKNAT RESULTAT	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,90
Årets bokförda resultat			
8999 Årets resultat	2 522 286,00	2 522 286,00	534 466,80

Preliminär balansräkning

SYRISK ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I BORÅS
864501-8881

Räkenskapsår: 2022-01-01 - 2022-12-31

Avser perioden: 2022-01-01 - 2022-12-31

Period fg år: 2021-01-01 - 2021-12-31

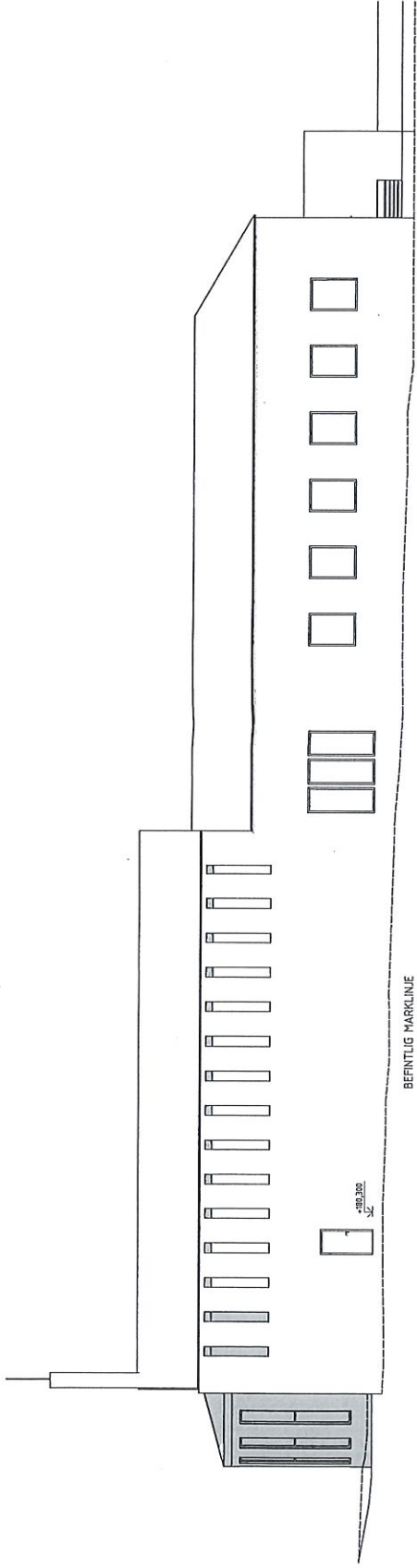
	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut	Periodslut fg år
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark				
1110 Byggnader	1 050 000,00	0,00	1 050 000,00	1 050 000,00
Summa materiella anläggningstillgångar	1,050,000.00	0.00	1,050,000.00	1,050,000.00
Finansiella anläggningstillgångar				
Andra långfristiga värdepappersinnehav				
1305 Pågående projekt Nya Kyrkan	0,00	1 290 000,00	1 290 000,00	0,00
Summa finansiella anläggningstillgångar	0.00	1,290,000.00	1,290,000.00	0.00
Summa anläggningstillgångar	1 050 000,00	1 290 000,00	2 340 000,00	1 050 000,00
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Övriga fordringar				
1630 Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	388,00	2,00	390,00	388,00
Summa kortfristiga fordringar	388.00	2.00	390.00	388.00
Övriga omsättningstillgångar				
Kassa och bank				
1930 Företagskonto Handelsbanken	74 691,28	66 449,00	141 140,28	74 691,28
1940 Företagskonto SEB	148 506,00	-22 427,00	126 079,00	148 506,00
1941 Företagskonto SEB	15 797,70	10 063,00	25 860,70	15 797,70
1970 Särskilda bankkonton	1 416 345,00	1 178 199,00	2 594 544,00	1 416 345,00
	1 655 339,98	1 232 284,00	2 887 623,98	1 655 339,98
Summa övriga omsättningstillgångar	1,655,339.98	1,232,284.00	2,887,623.98	1,655,339.98
Summa omsättningstillgångar	1 655 727,98	1 232 286,00	2 888 013,98	1 655 727,98
SUMMA TILLGÅNGAR	2 705 727,98	2 522 286,00	5 228 013,98	2 705 727,98
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital vid årets början				
2010 Eget kapital, delägare 1	-1 979 661,00	0,00	-1 979 661,00	-1 979 661,00
Fritt eget kapital				
Årets resultat				
2099 Årets resultat	-726 066,98	-2 522 286,00	-3 248 352,98	-726 066,98
Summa fritt eget kapital	-726,066.98	-2,522,286.00	-3,248,352.98	-726,066.98
Summa eget kapital	-2 705 727,98	-2 522 286,00	-5 228 013,98	-2 705 727,98

Preliminär balansräkning

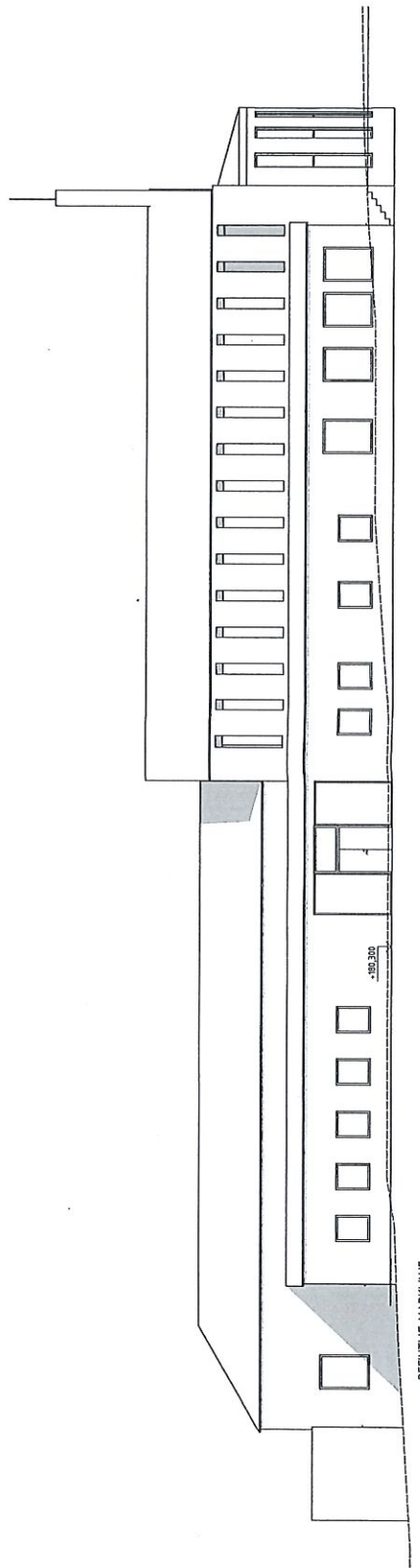
SYRISK ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I BORÅS
864501-8881

	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut	Periodslut fg år
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-2 705 727,98	-2 522 286,00	-5 228 013,98	-2 705 727,98
BERÄKNAT RESULTAT	0,00	0,00	0,00	0,00

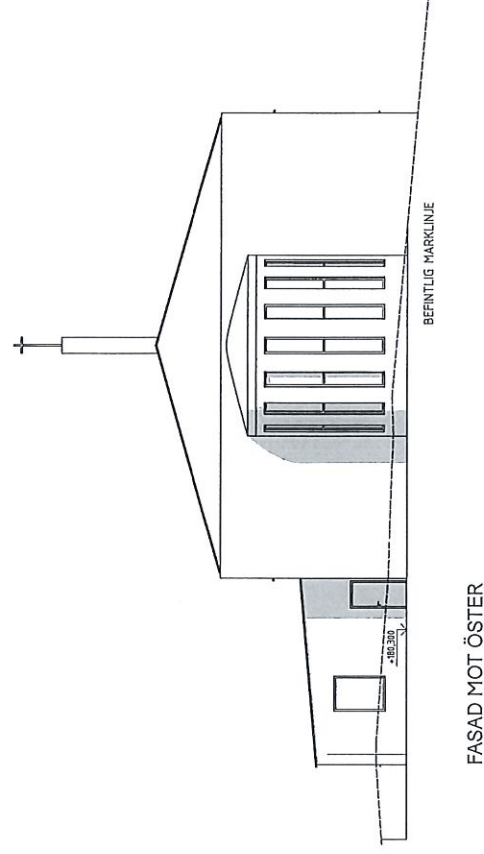
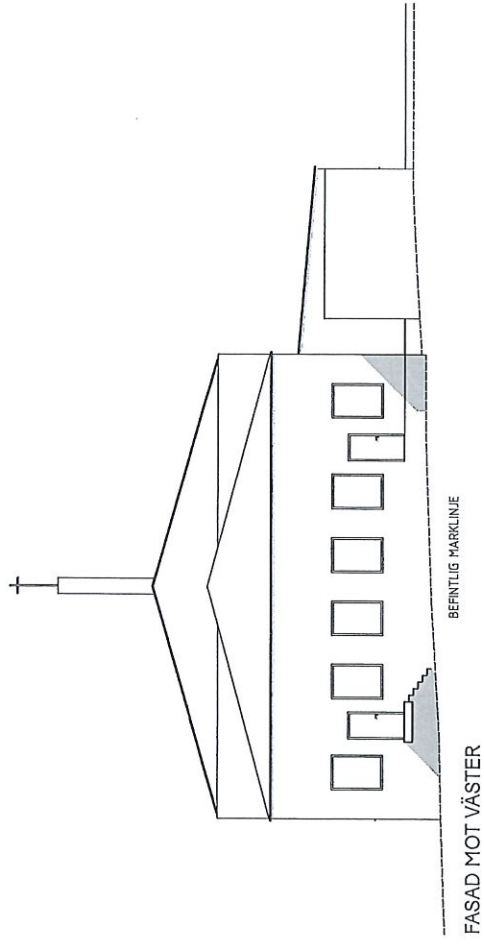

FASAD MOT NORR

FASAD MOT SÖDER

Emma Magnusson
Handläggare
033-35 73 28

Datum
2023-08-29

Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00141 3.6.7.2

Initiativärende (KD): Bidrag till etniska föreningar

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att remittera ärendet till Fritids- och folkhälsonämnden för handläggning och att ärendet därefter tas upp för beslut i Fritids- och folkhälsonämnden.

Ärendet i sin helhet

Kristdemokraterna i Fritids- och folkhälsonämnden har genom Magnus Jason (KD) lämnat in ett initiativärende avseende bidrag till etniska föreningar, se bilaga 1.

Beslutsunderlag

1. Initiativärende (KD): Bidrag till etniska föreningar

Beslutet expedieras till

1. Kristdemokraterna, magnus.jason@politiker.boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Bidrag till etniska föreningar

Borås Stad delade 2022 ut 1,66 mnkr till etniska föreningar. Föreningar som kvalificerar sig för dessa bidrag är enligt Fritids- och folkhälsonämndens bidragsregler föreningar som arbetar för att "tillvarata olika etniska gruppers kultur och underlätta integration i det svenska samhället".

Att personer som har kommit till Sverige från andra länder vill hålla sina kulturer och traditioner levande är fullt naturligt. Men det är långt ifrån lika självklart att det behöver ske med stöd av skattepengar.

Föreningslivet har en avgörande roll för integrationen i vår kommun. Men om de etniska föreningarna bidrar till integration går däremot att diskutera. Integration sker framförallt i föreningar där intresse, inte etnisk bakgrund, står i centrum. I föreningar där barn och unga av olika härkomst och kulturer kan mötas för att utöva en idrott eller något kulturellt.

Kristdemokraterna Borås menar därför att det vore en betydligt bättre insats för integrationen att omfördela bidrag från etniska föreningar för att förstärka föreningsbidraget till övriga föreningar. Föreningar där människor med olika kulturer och bakgrund möts och där integration sker.

Enligt lag har kommunen ett ansvar för att de nationella minoriteterna (judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar) ska ha möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige och ett ansvar för att skydda de nationella minoritetsspråken. Vid borttagande av bidrag för övriga etniska föreningar behöver undantag göras för föreningar som företräder de nationella minoriteterna.

Föreningslivet är avgörande för integrationen och för att ge ungdomar framtidshopp, en meningsfull fritid och för att skapa möjligheter att mötas trots olika kulturell bakgrund. Därför behöver vi kraftsamla våra resurser där de gör som störst nytta.

Med anledning av ovan föreslår vi Fritids- och Folkhälsonämnden besluta att

- Nämndens bidragsregler ändras så att bidrag inte utbetalas till etniska föreningar, med undantag av föreningar som företräder nationella minoriteter, samt
- Medel som tidigare utbetalats till etniska föreningar framgent används för att stärka bidragen till övriga bidragsberättigade föreningar

För Kristdemokraterna

Magnus Jason
Harald Finlöf

